

17. 11. 36. 1/2

17. 11. 36. 1/2

R 25082/1 + 4pvv.

S 8846

30.

3996

Marijanišče

v

Veržeju

na Murskem polju.

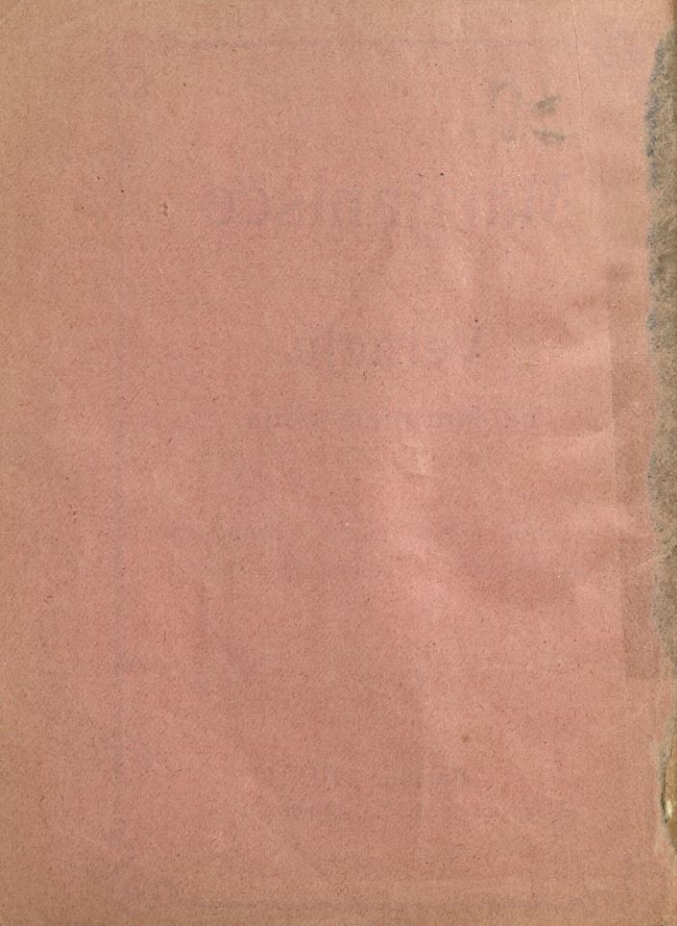
I.

Z dovoljenjem preč. kn. šk. Lavantinskega
Ordinariata dne 14. oktobra 1911, št. 4633.

Maribor 1911.

Tiskarna sv. Cirila. Samozaložba.

Marijanišče

v

Veržeju

na Murskem polju.

Z dovoljenjem preč. kn. šk. Lavantinskega Ordinariata dne 14. oktobra 1911 št. 4633.

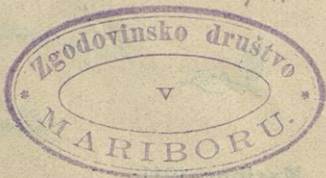
Kovanič

Maribor 1911.

Tiskarna sv. Cirila. Samozaložba.

Kdorkoli sprejme katerega izmed otrok
v mojem imenu, mene sprejme. (Mark. 9, 36.)

25082/A + 4 prilož.

✓ 98846

I. Družba Marijanišče.

V češčenju Marijinem Slovenci nikakor ne zaostajamo za drugimi narodi; priča temu so neštevilne romarske in druge Marijine cerkve, lepe Marijine pesmi, Marijine družbe in bratovščine itd. Kakor drugod, ima Marija tudi na Murskem polju in v Ljutomerških goricah zvestih sinov in hčera; vendar pa ravno ljutomerska dekanija pogreša Marijino svetišče, če izvzame mo pokopališčno kapelico pri Sv. Petru pri Radgoni.

Dne 28. avgusta l. 1909. je umrl v Veržeju pobožen Marijin častilec, tržan Anton Puščenjak, ki je želel, naj se tudi na Murskem polju postavi Mariji, kraljici nebeški, dostojen spomenik. Našel je zvestih somišljenikov, ki so obljubili pomoč, in on sam je določil za to svoje lepo posestvo. Po njegovi želji bi se naj naselili v Veržeju

Salezijanci, sinovi slavnega don Boska, gorečega častilca Marijinega in vnetega prijatelja mladine. To bi bila velika dobrotà za Mursko polje in za celo Lavantinsko škofijo, zakaj salezijanci bi širili in utrjevali češčenje Marijino, pomagali z misijoni in z duhovnimi vajami v dušnem pastirstvu, pa skrbeli za vzgojo in izobrazbo moške mladine. Prav posebnega pomena bi bila ta naselbina v Veržeju še zaradi bližnjih prekmurskih Slovencev.

Da bi se ta plemenita želja prerano umrlega Puščenjaka uresničila, se je leta 1910 ustanovila družba „Marijanišče“, kateri je potrdilo pravila lavantinsko knezoškofijstvo in c. kr. namestništvo v Gradcu. Radodarni častilci Marijini so že z marsikaterim vinarjem pomagali staviti cerkve, samostane in šole v tujih krajih, večkrat so pošiljali ljudje celo denar v tuje dežele, ne da bi za gotovo vedeli, kako se nazadnje ta denar porabi. Obrnimo enkrat svojo skrb tudi na lastni dom! Zakaj bi si tudi mi doma ne postavili

nekaj lepega in koristnega, Bogu in Mariji v čast, nam pa v dušni in telesni prid? Zanimivo je, da je že leta 1702. vlada sama mislila ustanoviti v Veržeju samostan in poklicati tjakaj iz Hrvaškega Pavlince. A zaradi raznih ovir se je takrat to opustilo; najbolj se je upiral radgonski nadžupnik, ker sta bila v Radgoni že itak 2 samostana.

Veržej je starodavni slovenski trg s krasno okolico blizu ogrske meje in v bližini dveh koločvorov. Manjka le še poslopje, ki se mora pozidati, in v ta namen je ustanovljena družba, katere udje bi naj omogočili, postaviti čim prej potrebno zgradbo. Zavod, ki se bo zval „Marijanišče“ in bo pod varstvom Marije, matere dobrega sveta, bo posvečen spominu 60letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I., ker je ustanovitelj tako določil in že v jubilejnem letu 1908 daroval v ta namen svoje posestvo.

Družba ima štiri vrste udov: a) ustanovnik je tisti, ki daruje družbi enkrat 100 K ali več; b) dobrotnik je

tisti, ki daruje manj kot 100 K, pa več ko 1 K; c) redni udje plačujejo na leto po 1 K; d) podporni udje pa so tisti, ki plačujejo na leto manj ko 1 K. — Vsak ud dobi pri vstopu družbina pravila in podobico Marije, matere dobrega sveta. Kakšen dobiček imajo udje? a) Za vse žive in mrtve ude se bo opravila vsak mesec sv. maša in povrh še na praznik Marije, matere dobrega sveta (26. aprila) in na praznik Marije pomočnice kristjanov (24. maja). b) Imena vseh društvenikov se bodo vpisala za večni spomin v društveno knjigo in na posebno listino, ki se bo vložila v temeljni kamen. c) Imena ustanovnikov, ki bodo dali nad 200 K, se bodo vpisala z zlatimi črkami v marmorno ploščo, ki se bo vzdala na očitnem mestu v zavodu.

Marsikateremu je dal Bog premoženje, pa nima otrok in ne revne žalite; nazadnje ne ve, kako bi naj obrnil svoje premoženje. Če daruje kaj „Marijanišču“, bo daroval za plemenito

stvar, in Bog mu bo večer plačnik po priprošnji Marijini.

Podjetje se pa priporoča tudi v molitev vsem častilcem Marijinim.

Dvignimo se in postavimo časten dom naši nebeški Materi!

2. Posvetitev temeljnega kamena.

Zelo pomenljiv dan za Mursko polje je bil 20. avg. l. 1911. Sv. cerkev je ta dan obhajala praznik sv. Joahima, očeta Device Marije, zvesti avstrijski državljani na deželi, kjer na višjih državnih uradov, so pa ta dan slavili 81. rojstni dan presvetlega cesarja. Ta dan se je v Veržeju blagoslovil temeljni kamen za salezijanski zavod z gospodarsko šolo za dečke. Komaj bi se našel za tako svečanost primernejši dan, kakor je bil ta. Joahim s svojo ženo Ano, pa njuna hčerka Marija, ali si moremo misliti lepši vzgled vzgoje, lepšo podobo razmerja med stariši in otroki? Po tem zgledu vzgajati mladi-

no, bo namen bodočega zavoda, ki bo posvečen Mariji, Materi dobrega sveta. Mladina pa se mora vzgajati in izobraževati tudi v rodoljubnem duhu. Znan je izrek našega cesarja: „Skrbite za otroka!“ Zatorej bo ta zavod posvečen tudi šestdesetletnici vladanja cesarja Franca Jožefa I. Poleg vzgoje in izobrazbe bo pa v zavodu tudi češčenje Marijino imelo svoje zavetje, ker salezijanci so goreči častilci Matere božje.

A opišimo sedaj kratko slovesnost, ki se je vršila dne 20. avgusta. Na stavbišču, ki je izbrano na najlepšem prostoru v veržejski okolici, je bilo že v soboto popoldne živahno. Dekleta so opletala stavbeni prostor z vencami, možje so pa stavili slavolok nad temeljnim kamenom. Slavolok je nosil dva napisu: 1. Materi Dobrega sveta. 2. Slava cesarju! Nad slavoloku sta plapolali dve mogočni zastavi: cesarska in slovenska. Tudi cerkev in nekatere hiše v trgu so izobesile zastave. Ko se je nekoliko stemnilo, so zagromeli

topiči, iz cerkvenega zvonika je odmevalo slovesno pritrkavanje in trg je zažarel v bengaličnem ognju.

Drugi dan so ob najkрасnejšem vremenu prihajale od vseh strani množice. Ob ½10. uri smo v cerkvi poklicali sv. Duha na pomoč in potem se je pomikala veličastna procesija na stavbeni prostor. Kamen je blagoslovil gospod ljutomerski dekan Martin Jurkovič ob asistenci gg. duhovnikov in bogoslovcev. Ko je bil blagoslov končan, so oddali strelci v počast strel, navzoči duhovniki pa moški in ženski odbor so podpisali pergamentno spominsko listino, ki se je vložila v temeljni kamen in se glasi: V trajen spomin 50letnice mašništva papeža Pija X., 60letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I., v letu 1908. po rojstvu Kristusovem je tržan Anton Pušenjak s svojimi sestrami določil svoje premoženje za ustanovitev samostana in deškega vzgojevališča v Veržeju. Drugi dobrotniki so pripomogli, da se je leta 1911. dne 20. avgusta, ko se je sla-

vil rojstni dan cesarja Franca Jožefa I., slovesno položil temeljni kamen za zgradbo zavoda. Bilo je to za časa papeža Pija X. v 9. letu njegovega vladanja, v 63. letu vladanja cesarja Franca Jožefa I., ko je Lavantinski škofiji pastiroval knezoškof dr. Mihael Napotnik, dekan v Ljutomeru je bil Martin Jurkovič, vitez Franc Jožefovega reda, župnik v Veržeju že 30. leto Lovro Janžekovič, župan trški Martin Ostre, šolski vodja v Veržeju Ferdinand Šprager, stavbena mojstra sta bila Julij in Anton Jandl. Temeljni kamen sta darovala gospa Julijana Rožman in sin Anton. — Bogu in Mariji v čast, potomcem v prid, posvečujemo to delo. — Domači g. župnik in župan sta kamen zapečatila in so ga zidarji takoj vložili v zid.

V cerkvi je imel prisrčen govor veleč. g. Alojzij Val. Kovačič iz Rakovnika pri Ljubljani, v katerem je razložil velik pomen dobre vzgoje in delovanje salezijanske družbe. Nato je g. J. Markošek, sedaj realčni profe-

sor v Mariboru, opravil slovesno sv. mašo za žive in mrtve ude Marijanišča. Ob koncu je bilo darovanje za zavod in naposled je g. dekan zapel zalivalno pesem.

Tako je spušččen v zemljo kakor seme kamen, iz katerega naj vzraste mogočno drevo, ki bo rodilo stoterni sad krščanske poštenosti, prave izobrazbe, časne in večne sreče. Da se težavno delo srečno izvrši, je pa treba dvoje: božja pomoč od zgoraj, pa pridno delo naših rok. Ako Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo, ki jo zidajo. (Ps. 126, 1.) Po besedah apostola Pavla pa smo mi božji pomočniki, in vsak bo sprejel plačo po svojem delu. (I. Kor. 3, 8. 9.)

Pomislimo le, koliko se med nami po nepotrebnem zatrosi denarja, koliko se z denarjem greha stori, ali se bo tedaj komu škoda zdelo, darovati kaj za dobro in plemenito reč, Bogu in Mariji v čast, mladini v prid!

Zato si vzemimo k srcu besede sv. pisma: Daruj veselih oči po svojem premoženju, zakaj Gospod je plačnik. On ti bo sedmeropovrnil. (Sirah 35, 12.) Daj miloščino po svojem premoženju. Če imaš mnogo, daj bogato, če imaš malo, daj malo, pa tudi to iz dobrega namena. (Tob. 4, 8. 9.)

V Veržeu sprejemata darila, oziroma udnino, župan Martin Ostre pa Marija Koroša, trgovka in tajnica ženskega odbora, sicer pa predsednik Marjanišča, prof. Franc Kovačič v Mariboru, tudi uredništvo „Glasnika“ iz prijaznosti sprejema darila. Kdor pa dobi v roke društveno poštno položnico, naj se iste blagovoli poslužiti.

3. Kdo so Salezijanci?

Mnogim našim čitateljem so znana „Salezijanska poročila“, ti tudi vedo, kdo je bil Don Bosko in kdo so salezijanci. Tistim, ki jim to ni znano, povemo kratko naslednje:

Janez Bosko se je rodil dne 15. avgusta l. 1815., bo torej v kratkem stoletnica njegovega rojstva. Bil je sin priprostih kmetских starišev v neki vasi blizu Turina. L. 1841. je postal duhovnik in že takrat je obračal posebno skrb na zapuščeno deco, zlasti na fante, ki so zablodili s pravega pota. Dne 8. decembra l. 1841. je naletel na nekega zelo zanemarjenega dečka Garrelli-a, ki ga je vzel v svojo skrb. To je za pravo začetek njegovega zavoda. Odslej je zbiral okoli sebe zapuščene dečke, jih poučeval in pripravljaj za sv. zakramente. Ob Svečnici l. 1842. jih je imel že 20, l. 1843. ob prazniku Marijinega oznanjenja že 400. Skraja jih je zbiral le ob nedeljah, jim je maševal, potem jih poučeval v krščanskem nauku, v petju in d rugih koristnih rečeh, nazadnje so se pa dečki igrali pod njegovim nadzorstvom. Velike težave je imel po zimi, ker ni dobil nikjer strehe; povsod so ga vrgli vun, ker ni imel s čim plačati in ker je bila njegova četa preveč živahna. Nazadnje je najel

zunaj Turina neki škedenj, ki ga je spremenil v kapelico. Imel je neznan-sko veliko prestati. Ljudje so ga za-smehovali in imeli celo za zmešanega; on pa je bil stanoviten. Naposled je posvetna oblast spoznala, kolikega po-mena je Boskovo delo. Minister Ratazi je nekoč skrivoma poslušal njegov govor na dečke in začel ga je visoko ceniti. Dobival je potem malo državno podporo. Leta 1846. je imel že okoli sebe 800 dečkov. Da bi pa to delo po njegovi smrti ne zaspalo, je ustanovil posebno družbo, salezijansko družbo, kateri je papež Pij IX. l. 1869. začasno, leta 1874. pa za stalno potrdil pravi-la. Istega leta je ustanovil enako družbo tudi za ženske-salezijanke, ki skrbijo za žensko mladino.

Blagi mož je umrl v sluhu sveto-sti 31. januarja l. 1888. In tistega, ki so ga imeli nekđaj za norega, je spre-milo k večnemu počitku nad 200 tisoč ljudi. Do tega leta je vzgojila družba samo do 6000 duhovnikov; izmed teh jih je ostalo v družbi 1200, vsi drugi

so se razšli po raznih škofijah. Koli-ko jih je pa ostalo svetnega stanu in so prišli po salezij. družbi do poštenega kruha! Po mestih za dečke ustanavljajo rokodelske šole, na deželi bolj kmetijske, bolj nadarjene učence pa spravijo v gimnazije in na učiteljišča.

Ako torej Mursko polje dobi tak zavod, bo pač neprecenljive vrednosti.

Dal Bog, da se izpolnijo besede, ki jih je pisal salezijanski provincijal, preč. g. dr. Emanuel Manassero iz Oświęcima v Galiciji predsedniku Marijanišča:

„Zelo me veseli, da se položi temeljni kamen v osmini praznika Marijinega vnebovzetja in da Vam na Vaše vabilo k slavnosti pišem ravno na rojstni dan našega ustanovitelja, Don Boska. Vse to mi spričuje, da bo Mati božja to delo blagoslovila in da bo naš ustanovitelj Don Bosko pripravil tukaj široko polje dela.“

Ganljivo in vse hvale vredno je, kako vneto domačini in sosedje pripomagajo z delom in vožnjo pri stavbi. Do sedaj, ko se tiska ta knjiga, so z vožnjo in s težaki pomagali: Veržej, Banovci, Bunčani, Križevci, Ilijaševci, Stara ves, Bučečovci, Vučja ves, Boreci, Ključarovci, Lokavci, Logarovci, Grabe, Krištanci, Griava, obojno Krapje, Dokležovje na Ogrskem.

Bodi ob koncu izrečena iskrena zahvala vsem dobrotnikom, Bog pa, ki je delivec vseh dobrot, jim bodi plačnik v tem in onem življenju. Marija, mati dobrega sveta pa naj s svojim Detetom blagoslovi naše delo!

Marijanišče

v

Veržeju

na Murskem polju.

II. zvezek.

Z dovoljenjem preč. kn. šk. Lavantinskega
Ordinariata dne 21. januarja 1912, št. 353.

Maribor 1912.

Tiskarna sv. Cirila. Samozaložba.

R 25082/2

1. Kaj hoče društvo »Marijanišče«?

Misel, da se v Veržeju na Murskem polju ustanovi samostan, je nekako sama pognala iz bogoljubnih src. Kar je nekdanj, pred več kakor 200 leti namerjavala storiti cesarska vlada, tega se je oprijel goreč Marijin častilec, Anton Puščenjak, tržan v Veržeju s svojimi sestrami. Brez vsake agitacije so se oglasili tudi drugi dobrotniki v trgu in okolici, ki so se prostovoljno obvezali darovati po več sto ali celo po tisoč kron za samostan v Veržeju. Neki Marijin častilec, ki neče biti v javnosti imenovan, je obljubil 1800 kron v spomin 18 prikazni Marijinih v Lurdu in v zadoščenje žalostnemu srcu Marijinemu in je sedaj to svoto tudi že vplačal. V vsem se je oglasilo poleg Pušenjaka 20 dobrotnikov z večjimi zneski.

Pa kakšen samostan se naj ustanovi v Veržeju, kateri red se naj pokliče? Veržej je ena najmanjših župnij v Lavantinski ško-

fiji, obsega le trg, ki šteje kakih 120 hiš. Tak samostan torej, ki bi se pečal edinole z dušnim pastirstvom, bi imel v Veržeju premajhen delokrog, saj sosedni gospodje dušni pastirji itak zvesto opravljajo svojo službo. Usmiljeni bratje, ki bi stregli bolnikom, bi bili pač za spodnji del Murskega polja velika dobrot, toda oni se ne pečajo z dušnim pastirstvom, kar je pa v Veržeju vendarle potrebno že zaradi prekmurskih Slovencev, ki radi hodijo semkaj opravljat svoje pobožnosti. Vrhtega je bolnišnica predraga reč za tukajšnje razmere. Trebalo je torej misliti na to, kako bi se v skromnih razmerah misel dala izpeljati in bi samostan bil ljudstvu v časni in večni blagor in posredno v prid celi škofiji.

In kaj je dandanes najbolj potrebno in za bodočnost odločilno? Ali ne vzgoja in pouk mladine, zlasti moške mladine? Pogledjmo si le vrste naših mladeničev v dobi, ko zapustijo ljudsko šolo pa do vstopa v zakonski stan. Koliko krepkih, mladih ljudi se raztepe po svetu, koliko se jih celo spridi, ča so potem v nadlogo sebi in drugim! Lepo in hvalevredno je, zidati lepe cerkve,

a še boljše je, zidati žive templje božje, iz mladine napraviti dobre kristjane in dobre državljane. V ta namen je rajni Puščenjak sam stopil v zvezo s salezijanci v Rakovniku pri Ljubljani ter določil svoje premoženje v ta namen, da se v Veržeju ustanovi salezijanski samostan in vzgojevalni deški zavod z gospodarsko šolo.

Prečastito Lavantinsko knezoškofijstvo je z odpisom dne 15. januarija 1908 št. 71. namen rodbine Puščenjak odobrilo kot vse hvale vreden.

A preden se je vse to uredilo, se je Anton Puščenjak preselil v večnost dne 28. avgusta 1909. Njegova zadnja skrb in želja je bila, naj se njegov načrt izvrši in postavi v Veržeju zavod z imenom „Marijanišče“ pod zaščito Marije, matere dobrega sveta.

Njegova smrt je bila hud udarec za celo podjetje. Puščenjaka ni bilo več, krog katerega se je sukala cela reč, kateremu so ljudje zaupali in mu zagotavljali pomoč. Njegovo mesto je tedaj zavzela družba „Marijanišče“. Namen te družbe je, zbrati potrebnih sredstev, da se pozida potrebno po-

slopje in ustanovi imenovani zavod v Veržeju. Iz samih obljub ne postane nič. Trebalo je obljubljene doneske pobrati in poiskati še novih pripomočkov. Zaradi pomanjkanja primernih prostorov je treba pozidati novo poslopje, ki mora vstrezati vsem zahtevam, ki jih stavi državna oblast na take zavode. Zidati kako tesno kolibo, bi bil izvržen denar; poslopje mora veljati za stoletja.

Naloga, ki jo ima izvršiti društvo „Marijanišče“, je torej velikanska in skrbipolna, zato stori res dobro delo, kdor kakorkoli podpira društvo. To ni morebiti le domača veržejska zadeva, ampak tiče se celega lju-tomerskega okraja, da, cele Lavantinske škofije. V verskem, narodnem in gospodar-skem oziru bo ta zavod vir blagoslova.

„Marijanišče“ ne more nikomur škode delati, in kar kdo zanj daruje in stori, ne bo šlo v zgubo. Koliko posestev je pri nas prišlo na boben vsled nepotrebnih tožb in zapravljivosti, koliko denarja se zapije po krčmah, koliko se ga s tobakom požene v zrak, koliko izda za nepotrební lišp, koliko denarja so naši ljudje že poslali v tuje kraje, ne da bi večkrat vedeli, za kaj se porabi.

Le za domače in koristne reči se marsikomu vse škoda zdi!

Südmarka in Schulverein grabita našo zemljo in mladino, hočeta ponemčiti in poluteraniti našo lepo domovino, ali bomo mi nasproti temu samo psovali po časnikih in domovini nazdravljali po krčmah? Delajmo in žrtvuјmo, če se hočemo rešiti!

Družba „Marijanišče“ torej iskreno prosi vse rojake, da jo po močeh podpirajo. Kdor nima otrok in revne žlahte, naj se spomni družbe pred svojo smrtjo. Znano je, da mnogokrat nevredni in lahkomišljeni dediči zapravijo, kar so jim drugi zapustili in povrh še preklinjajo svoje dobrotnike. „Marijanišče“ bo pa ohranilo svoje dobrotnike v hvaležnem spominu, šli bodo iz tega sveta z zavestjo, da so s svojim imetjem nekaj dobrega in velikega storili, deležni bodo vseh molitev in sv. daritev, ki se bodo opravljale za rajne in žive ude.

Če torej vprašaš: kaj pa imam od tega, če sem ud „Marijanišča“? ti odgovorimo: Plačilo ti bode že tvoja vest, da si storil nekaj lepega in plemenitega, plačnik ti bo večni Bog, ki ima v rokah našo časno in

večno srečo. Glej priletnega gospodarja! Na vrtu sadi drevo, od katerega sam ne bo sadu vžival, pa hvaležni mu bodo vsi tisti, ki bodo v poznejših časih vživali sad. Tudi tebe, ki sedaj kaj daruješ, voziš ali delaš za „Marijanišče“, bodo blagrovali še pozni zarodi. Tvoje delo je podobno zrnu, ki bo še rodilo, ko bo tvoj grob že trava krila.

Po društvenih pravilih se za žive in mrtve ude opravi vsak mesec po ena sv. maša, udov našega „Marijanišča“ se spominjajo pri sv. mašah duhovniki salezijanske družbe, za njih molijo njihovi mnogoštevilni gojenci. Kdor želi, se zanj tudi posebej opravijo sv. maše. A tudi vsi udje se naj spominjajo v svojih molitvah družbe in njenih udov.

Od začetka družbe do konca l. 1911 so se sv. maše opravile tako-le: L. 1910: dne 10. julija, ko se je družba ustanovila, dne 28. avgusta, dne 8. septembra je družbin predsednik kot jeruzalemski romar opravil sv. mašo za ude Marijanišča na Kalvariji v Jeruzalemu, dne 2. oktobra, 1. novembra in 25. decembra.

L. 1911: dne 6. januarija, 12. februarija, 25. marca, 26. aprila (praznik Matere dobrega sveta), 24. maja (praznik Marije, pomočnice kristjanov), 28. maja, 30. junija, 2. julija, 20. avgusta (dan bla-

goslovitve temeljnega kamena) tri sv. maše, 3. septembra, 1. oktobra, 1. novembra in 10. decembra.

Kdor hoče, lahko vpiše tudi svoje rajne kot ude, da so potem deležni sv. maš.

2. Prvo leto dela in truda.

Dne 10. julija leta 1910. je bil rojstni dan „Marijanišča“. Skromen je bil njegov začetek, podobno je bilo šibkemu otroku, vendar je od tega časa do konca l. 1911. veliko storilo. Društvo je moralo prebiti trd led. Ljudje so rekli: kadar se bo začelo, bomo že dali in pomagali; toda, kako začeti s praznimi rokami? Čim dalje bi se odlagalo, tem slabše bi bilo, ker bi ljudje nazadnje izgubili vse zaupanje, da bo kaj sploh iz tega. Društvo je torej moralo nastopiti nevarno pot in začeti z delom. Že v tretji seji dne 30. oktobra 1910. se je odbor odločil, začeti s stavbo in je takrat sklenil pogodbo s slovensko križevsko opekarno za oddajo opeke. Osnutek za načrte je podal g. salezijanski provincial ter jih je izdelal stavbenik A. Jandl v Ljutomeru. Načrt je napravljen tudi za daljno prihodnost in se poslopje lahko zaporedno zida, kakor

bodo razmere zahtevale in sredstva dopuščala.

Odbor se je načeloma odločil za dvonadstropno poslopje. Marsikdo bo morda rekel: K čemu tako visoko poslopje? A zidanje kvišku je vedno ceneje; čim več prostora pod eno streho, tem boljše. Zemljišče je drago, zrak pa je zastoj in v zgornjih prostorih so stanovališča tudi lepša in bolj zdrava.

Izdelava načrtov se je zelo zavlekla; šele v sredini junija so bili načrti gotovi, potem so se še morali predložiti v odobrenje preč. knezoškofijstvu in salezijanskemu provincialu. Delo se je pa vendar moralo začeti že l. 1911., ker je bila sklenjena pogodba s cementno tovarno za staro nizko ceno, toda cement se je moral odvzeti do konca l. 1911., torej tudi porabiti.

Komisijonelni ogled stavbišča se je vršil dne 14. avgusta 1911. Prvotno stavbišče, ki se je določilo dogovorno s salezijanci in se je oziralo na postavne predpise, se je moralo spremeniti, ker je okrožni fizik brezpogojno zahteval drug prostor. Rekurz bi bil delo le zavlekel in povzročil znatne

stroške. A sprememba stavbišča je prizadjala društvu znatno škodo, ker je bil že izkopan studenec in pripravljena precejšna množina gradiva. Vendar je sedanje stavbišče lepše, četudi nekoliko bolj oddaljeno od cerkve.

Blagoslavljanje temeljnega kamena se je vršilo 20. avgusta, kakor je opisano v I. zvezku knjižice „Marijanišče“. Stavbena pogodba se je naposled sklenila z Julijem Jandlom dne 3. sept. 1911, ker je njegov sin Anton, izdelovalec načrtov, njemu prepustil delo.

Tesarska dela je prevzel tesarski mojster Andrej Kavčič v Ivanjcih. A zidarsko delo se je začelo šele 11. septembra. Nevarna reč je bila, na jesen začeti tako veliko stavbo. Le polagoma je lezlo poslopje iz zemlje, a lepa jesen je jako prijala delu. Dne 22. novembra so zidarji napravili sklep, naslednji teden so tesarji opravili svoje delo in se je poslopje pokrilo ter sedaj čaka spomladi.

Ljudje so držali svojo besedo: kadar se bo začelo, bomo že pomagali. Res so pomagali. Bodi stoterna hvala izrečena vsem,

Bog jim povrni z blagoslovom pri njih gospodarstvu in v večnosti. Zvozilo se je do 1. decembra 1911 zidne opeke 159.560 komadov, 4 vagone cementa, 3 vagone apna, pa k temu potrebnega prodeca in peska. In vso to vožnjo so opravili vozniki zastonj. Vsi vozniki se štejejo kot udje dobrotniki Marijanišča.

Pripomniti moramo, da naš imenik udov ni celo popoln. Pri mnogih udih nam je neznan kraj, tu in tam so naši prijatelji in prijateljice zložili kako svoto, ne da bi navedli svoja imena, od mnogih voznikov, ki so dovažali opeko, nismo dobili listkov, marsikatero ime se je morda spregledalo ali krivo zapisalo. Če kdo ne bo našel notri svojega imena, naj nam ne zameri. Hvaležni bomo, če se kdo oglasi in nam naznani svoje izpuščeno ime. V takih zadevah se naj udje naravnost obračajo na predsednika „Marijanišča“, ki je: Profesor Franc Kovačič v Mariboru, Koroška ulica 10, II. nadstr.

Vrhtega so tudi bruna vozili na žago in od žage deske domov razni vozniki. Pesek sta tudi dala brezplačno domača tržana Franc Koroša ml. in Jožef Šonaja.

Tudi ustanovnino so vplačali večinoma vsi, ki so bili kaj obljubili, in oglasili so se tudi novi ustanovniki.

Opozarjamo tudi naše cenjene ude, naj dajejo denarne zneske le znanim in zanesljivim osebam, ki jim za vsak znesek dajo potrdilo na rdečem listku društvenih nabilnih zvezkov.

Če je tudi katero ime pomotoma izpuščeno, ve za njih dobro delo vsevedni Bog in on bodi plačnik vsem.

Začetek je sicer storjen, a čaka še ogromno dela in stroškov. Z združenimi močmi in z božjo pomočjo se bo tudi to doseglo. Poslopje, ki se tako ponosno dviga, naj bo vsakomur spodbuda, da po svojih močeh pripomore, da bi zgradba čim prej dosegla svoj namen.

Treba še bo precej vožnje, ker se do spomladi mora spraviti na stavbišče še kakih 20.000 komadov zidne opeke pa pesek. Vrhtega bi se moral l. 1912. postaviti še en del poslopja, za katerega je preračunjeno 116 tisoč opeke.

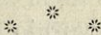
Z brezplačno vožnjo je društvu veliko pomagano, dotični vozniki pa tudi to še

najložje zatrpijo zlasti takrat, kadar ni nujnega kmetijskega dela. Naše vrle voznike prosimo, da porabijo sedaj zimski čas, preden se začne spomladansko delo.

Pa tudi plačujočih udov družba živo potrebuje. Udje so četverne vrste: ustanovniki, ki plačajo 100 ali več kron, dobrotniki, ki plačajo manj ko 100 pa več kot 1 K, redni udje, ki plačujejo vsako leto po 1 K, podporni udje, ki darujejo manj kot 1 K.

Navedimo tukaj mičen vzgled, ki nam ga je sporočila tajnica ženskega odbora. Neki pastirček je videl iz daljnega hriba novo veliko poslopje na ravnem polju. Vprašal je, kaj to pomeni. Odgovorili so mu, da je to „klošter“, kjer bodo sprejemali in poučevali dečke kakor je on. In deček je daroval svoje skromno imetje — štiri vinarje!

Ta vzgled nas pač spominja revne vdove v evangeliju in osramoti marsikaterega trdosrčnega bogatina.

Med letom je odbor zadel hud udarec, ker je 25. majnika umrl društveni blagajnik, g. Franc Rožman v cvetu svojih let. Pogreb mu je vodil in nagrobnico govoril društveni predsednik prof. Fr. Kovačič, vdeležil se ga je ves možki in ženski odbor. Mesto njega je blagajništvo prevzel trški župan Martin Ostrc.

3. Kakšna šola bo?

Kaj pa bo prav za prav v Marijanišču? je že marsikdo vprašal. Na to lahko damo določen odgovor: Nižja kmetijska šola bo. Tako je zagotovil predsedniku g. provincial salezijanski v pismu dne 13. dec. 1911. Sicer imamo že tako kmetijsko šolo na Sp. Štajerskem v Št. Jurju ob južni železnici, a ta šola je Murskemu polju nekoliko od roke in pa tudi premalo za celi Spodnji Štajer. Koliko gospodarskih šol imajo n. pr. na Češkem! Ljutomerski okraj si že zdavna želi take šole in tukaj jo sedaj lahko doseže s primeroma malimi sredstvi. Zavod pa se ne bo omejil le na kmetijsko šolo, ampak se bo skrbelo tudi za obrtno šolo, katero štajerski Slovenci krvavo potrebu-

jemo. Seveda, to ne bo nastalo vse en dan, zavod se bo moral polagoma razvijati. Tudi v Ljubljani je bil skromen začetek.

Prišli so tjekaj salezijanci 23. novembra 1901. in prvega dečka so v zavod dobili 8. decembra i. l. Spomladi so jih imeli 13 in l. 1911, torej čez 10 let — 165. Za mlade ljudi je potrebno dvoje: da se naučijo koristnih reči in da se dobro vzgojijo. Za oboje bo poskrbljeno v Marijanišču. Kmetje se naj ne bojijo, da bi jim zavod morebiti delavce odvezel. Fabrike rastejo kakor gobe, nove železnice se zidajo in te pač jemljejo kmetu delavne moči, a tega ne moremo odpraviti. Gospodarska šola v Marijanišču bo pa skušala vzgajati iz dečkov razumne kmetovalce in dobre rokodelce, ki bodo pozneje zunaj pridni pomagači in vrli mojstri.

Udje „Marijanišča“ l. 1910. in 1911.

Ustanovniki.

Ustanovniki so tisti udje, ki plačajo 100 K ali več ali podarijo kaj drugo v toliki vrednosti.

Budja Ana, Banovci.	Meško M., župnik, Kapela.
Budja Matjaš, Banovci.	Novak Marija, Ljutomer.
Čagran Jozefa, Banovci.	Ostre Martin, Verzej.
Farkaš Jozefa, Ilijaševci.	† Puščenjak Anton, Verzej.
Horvat Jožef, Verzej.	Puščenjak Franca, Verzej.
Horvat Marija, Verzej.	Puščenjak Liza, Verzej.
Janžekovič Lovro, župnik, Verzej.	Puščenjak Neža, Verzej.
Jurkovič Martin, dekan, Ljutomer.	Rantaša Tomaž, Selišči.
Koroša Marija, Verzej.	Rožman Treza, Ilijaševci,
Korošak Marija, Ilijaševci.	† Rožman Franc, Verzej.
Korošak Mihael, Ilijaševci,	Rožman Julijana, Verzej.
Kosi Ana, Verzej.	Saboti Filip, Verzej.
Kosi Franc, Verzej.	Saboti Marija, Verzej.
Kosi Marija, Gradec.	Slavič Gera, Grabe.
Košar Franc, Verzej.	Sršen Fr. ml., Verzej.
Košar Marija, Verzej.	Šršen Kristina, Verzej.
Kovačič dr. Fr., Maribor.	Štuhec Gera, Gradec.
Kralj Franca, Ilijaševci.	Topolnik Ivan, kapelan, Kapela.
Kralj Marija, Ilijaševci.	Vaupotič Franca, Lokavci.
Kralj Terezija, Ilijaševci.	Vrzel Jernej, Ljutomer.
	Skupaj 40.

Dobrotniki.

Dobrotniki so tisti udje, ki plačajo več kakor 1 K pa manj kakor 100 K, ali pa z vožnjo in z delom pomagajo pri stavbi.

Augustinovič Ferd., Veržej.	Canjko Martin, Veržej.
Babič Antonija, Lokavci.	Canjko Tomaž, Veržej.
Babič Franc, Krapje.	Cartl Ana, Vučja ves.
Baša Alojz, Cmurek.	Cartl Ivan, Vučja ves.
Baša Ana, Cmurek.	Cigan Martin, Gančani.
Baša Andrej, Cmurek.	Cimerman Franc, G. Krapje.
Baša Ivan, Cmurek.	Cimerman, Banovci.
Baša Marija, Dokležovje.	Cipot Jožef, Veržej.
Baša Mihael, Dokležovje.	Cirar Neža, Št. Ilj v Sl. gor.
Belec Fr., Krištanci.	Cmerekar Alojz, Veržej.
Belec Franc, Logarovci.	Cmerekar Andrej, Veržej,
Berden Ivan, Ogrsko.	Cof Anton, Grlava.
Bežan Anton, Šalinci.	Cof Franca, Šalinci.
Bežan Marija, Šalinci.	Cof Jakob, Grlava.
Blažič Štefan, Dokležovje.	Čvetko Jožef, Ključarovci.
Bogovič Iv., korv., Maribor.	Čagran Franc, Banovci.
Bosina Ivan, kapelan, Sv.	Čagran Marija, Banovci.
Jurij Sl. gor.	Čagran Martin, Banovci,
Bračko Antonija, Maribor.	Čede Josip, župnik, Stude-
Brumen Franc, Krapje.	nice.
Budja Alojz, Banovci.	Čížek Josip, dekan, Jarenina.
Budja Neža, Buncani.	Črnel Janez, Lokavci.
Bukovšek Anton, kapelan,	Čuk Alojz, Vučja ves.
Prihova.	Čuk Franc, Veržej.
Bunderl Ivan, Veržej.	Dekortl Josip, župnik, Lju-
Bunderl Mikl., Veržej.	bno.

- Dolamič Martin, Šalinci.
 Dolnarič I., Kamenščak.
 Domanjko Alojz, Bučečovci.
 Domanjko Jakob, Boreci.
 Dunša Marija, Veržej.
 Dvoršak Bl., Št. Jurij ob j. ž.
Erlich Jakob, Ključarovci.
Farkaš Franc, Ilijaševci.
 Ferenc Anton, Žihlava.
 Ferenc Jožef, Veržej.
 Ferenc Martin, Veržej.
 Fifnja Gera, Mala nedelja.
 Filipič Boštjan, Krapje.
 Filipič Fr., Krapje.
 Filipič Magd., Logarovci.
 Fujs Jožef, Nemščak.
 Fuks Fr., Veržej.
Gabrc Franc, Veržej.
 Gabrc Ivan, Veržej.
 Gajsar Al., Veržej.
 Gajsar Marija, Veržej.
 † Gajsar Neža, Veržej.
 Gomilšek Fr., župnik, Sv.
 Peter na Medv. selu.
 Golunder Marija, Veržej.
 Goršek Jozefa, Veržej.
 Grantaša Matija, Veržej.
 Gregorinčič Antonija,
Hanzelič Franca, Veržej.
 Hebar Franc, župnik, Sp.
 Polskava.
 Heric Franc, Boreci.
- Horvat Alojz, Križevci.
 Horvat Helena, Veržej.
 Horvat Ivan, Križevci.
 Horvat Jožef, Dokležovje.
 Horvat Lovro, Veržej.
 Hrastnik Hel., Sp. Polskava.
Ivanjšič Jakob, Kokoriči.
Ivanjšič Mart., Kokoriči.
Jaušovec Fr., Veržej.
 Jelen Ivan, Lokavci.
 Jelen Jakob, Lokavci.
 Juger Anton, Boreci.
 Juranovič Franca, Banovci.
 Juranovič Marija, Banovci.
 Juranovič Martin, Banovci.
 Jureš Alojz, Boreci.
 Jureš Franc, Boreci.
 Jurinec Alojz, Banovci.
 Jurinec Marija, Banovci.
Karba Jožef, G. Krapje.
 Karba Marija,
 Kardinar Anton, Vučja ves.
 Kardinar Franc, Banovci.
 Kardinar Ivana, G. Krapje.
 Kardinar Jož., prof., Celje.
 Kardinar Mihael, Vučja ves.
 Kegl Anton, Stara ves.
 Kelemina Matija, žup. v. p.
 Št. Ilj Sl. g.
 Kobilec Ivan, Dokležovje.
 Kokelj Al., župnik, Vurberg.
 Kolmanič Franc, Lokavci.

Kopun Marija, Veržej.
 Kopun Marko, Veržej.
 Koroša Anton, Veržej.
 Koroša Fr. st., Veržej.
 Koroša Fr. ml., Veržej,
 Koroša Ivan, Veržej.
 Korošak M., Grlava.
 Kos Verona, Krajna.
 Koser Fr. st., Juršinci.
 Kosi Alojz, Ključarovci.
 Kosi Anton, Veržej.
 Kosi Apolonija, Grabe.
 Kosi Franc, Grabe.
 Kosi Jakob, Grabe.
 Kosi Jožef, Ilijaševci.
 Kosi Marija, Grabe.
 Kosi Matija, Grabe.
 Kosi Marija, Ključarovci.
 Kotnik Fr., Veržej.
 Kovačič Franc, Veržej.
 Kozar Ivan, Veržej.
 Kozar Liza, Veržej.
 Kralj Ivan, Veržej.
 Kralj Marija, Vučja ves.
 Krapec Martin, Ižekovci.
 Križanič Marija, Boreci.
 Kšela Liza, Šalinci.
 Kšela Matija, Šalinci.
 Kumer K., žup., Prihova.
 Kunčič Marija, Stara ves.
 Lebar Martin, Ižekovci.
 Lebar Štefan, Ižekovci.

Lešnik I., Stara ves.
 Lončarič Josip, kapelan, Št.
 Jurij ob Taboru.
 Lorber Jožef, Sv. Peter pri
 Mariboru.
 Lovrec Andrej, kapelan,
 Ljutomer.
 Lubi Franc, Bunčani.
 Lukač Jožef, Bakovci.
 Luskar Ivan, kapelan, Gor.
 Radgona.
Magdič Alojz, Logarovci.
 Makoter Franc, Cven.
 Makoter Matjaž, Cven.
 Makovec Franc, Lokavci.
 Marinič Alojz, Bunčani.
 Medved A. dr., prof., Maribor.
 Meznarič Ana, Babinci.
 Meznarič Liza, Babinci.
 Mikl Alojz, Sv. Jurij na
 Ščavnici.
 Misija Mihael, Boreci.
 Moravec Franc, st. župnik,
 Maribor.
 Mraz T., župnik v p., Gradec.
 Mujdrc Kata, Belotinci.
 Mursa Josip, Sp. Krapje.
 Muršič Julijana, Sp. Mota.
 Mühlfellner Rudolf, Veržej.
Novak Alojz, Grabe.
 Novak Anton, Lokavci.
 Novak Anton, Lokavci.

- Novak Anton, Sp. Mota.
 Novak Franca, Ključarovci.
 Novak Ivan, Lokavci.
 Novak Jernej, Veržej.
 Novak Marija, Lokavci.
 Novak Matija, Banovci.
 Novak Nanika, Sp. Krapje.
Osenjak Martin, župnik, Gor.
 Radgona.
 Ostre-Bundrlov rod., Veržej.
 Ostre Alojz, Bunčani.
 Ostre Alojz, Veržej.
 Ostre Anton, Bunčani.
 Ostre Franc, Veržej.
 Ostre Marija, Veržej.
Panič Alojzija, Veržej.
 Panič Janko, Ogrsko.
 Panič Jurij, Veržej.
 Pavlič Liza, Logarovci.
 Pečnik Josip, kapelan, Tr-
 bovlje.
 Perdigal Jožef, Dokležovje.
 Peršak Jakob, Šalinci.
 Petovar Anton, Bunčani.
 Plateis Franc, Sv. Jakob v
 Sl. gor. •
 † Plohl Ana, Kokoriči.
 Ploj Martin, Boreci.
 Podgorelec Jožef, Šalinci.
 Poljanec Alojz, Ključarovci.
 Poljanec Karol, Boreci.
 Postružnik Mar., Ljutomer.
- Predl Marija, Veržej.
 Prelog Alojz, Banovci.
 Prelog Anton, Veržej.
 Prelog Ferdinand, Šalinci.
 Prelog Friderik, Šalinci.
 Presker Karol, župnik, Ka-
 pele.
 Pšunder Ferdo, vikar, Ptuj.
 Puhar Alojz, Veržej.
 Puščenjak Anton, Veržej.
 Puščenjak Jožef, Veržej.
 Puščenjak Matija, Lokavci.
Rajh Jos. st., Sp. Mota.
 Rajnar Jakob, Ključarovci.
 Rajnar Ivan, Veržej.
 Rakuša Jožef, Grabe.
 Rantaša Mihael, Bunčani.
 Ravtar Jožef, Veržej.
 Razlak Anton, Krištanci.
 Rižnar Mihael, Veržej.
 Ros Ivan, Veržej.
 Ros Marija, Krapje.
 Rožman, Boreci.
 Rožmarič Anton, Veržej.
Saboti I., Ižekovci.
 Sagaj Franc, Ključarovci.
 Senjur Anton, Logarovci.
 Simonič Marija, Dunaj.
 Simonič Matjaž, Grabe.
 Simonič Matija, Grabe.
 Skuhala Andrej, Banovci.
 Skuhala Katarina, Banovci.

- Skuhala Peter, župnik v p.
Ljutomer.
- Skuhala Urša, Banovci.
- Slana Anton, Veržej.
- Slavič Anton, Grabe.
- Slavič Anton, Šalinci.
- Slavič Anton, Šalinci.
- Slavič Matija, Bučečovci.
- Slavič Marija, Ključarovci.
- Slavič Marija, Kamenščak.
- Slekovec Matija, Ilijaševci.
- Smodiš Franc, Sp. Krapje.
- Smodiš Ivan, Sp. Krapje.
- Sraka Ivan, Ižekovci.
- Sraka Matjaž, Ižekovci.
- Sreš Martin, Ižekovci.
- Sršen Alojz, Veržej.
- Sršen Anton, Veržej.
- Sršen Fr. st., Veržej.
- Stanetič Franc, Banovci.
- Stanjko Franc, Grlava.
- Stranjšak Franc, Bučečovci.
- Stranjščak Peter, Veržej.
- Strašek Mihael, župnik v p.
Slov. Gradec.
- Strnišča Alojz, Veržej,
- Strnišča Franc, Grlava.
- Strnišča Marija, Veržej.
- Suhač dr. Ant., dek., Sv. Ana
na Krembergu.
- Šalamun Jakob, Lokavci.
- Šalamun Jakob, Lokavci.
- Šalamun Matija, Lokavci.
- Šalamun Terezija, Lokavci.
- Šijanec Anton, župnik, Sv.
Jurij v Sl. gor.
- Šimak Martin, Krapje.
- Šinko Matija, župnik v p.,
Središče.
- Škafar Ivan, Belotinci.
- Šketa Iv., kapelan, Hajdina.
- Šlander Emeran, G. Rad-
gona.
- Šmid Miloš, Solčava.
- Schmidlechner Ivan, Veržej.
- Šolske sestre, Sv. Peter pri
Mariboru.
- Šonaja Ana, Veržej.
- Šonaja Alojz, Veržej.
- Šonaja Jozef, Veržej.
- Šonaja Martin, Veržej.
- Šonaja Matija, Veržej.
- Šonaja Treza, Veržej.
- Šoštarič Jakob, Grabe.
- Šoštarič Mihael, Veržej.
- Šrajner Fr., kapelan, Žalec.
- Štampar Ivan, Grlava.
- Štrakl Marija, Križevci.
- Štrakl Matej, župnik, Sv.
Peter pri Mariboru.
- Štimac Jurij, Sred. Bistrica.
- Štuhec Alojzija, Stara ves.
- Štuhec Alojz, Logarovci.
- Štuhec Anton, Veržej.

Štuhec Franc, Logarovci.	Vreže Ivan, prof., Maribor.
Štumpf Jožef, Bunčani.	Zelenko Martin, Veržej.
Štumpf Mihael, Kokoriči.	Zemljak Jakob, Cven.
Šumak Andrej, Bunčani.	Zemljič Jožef, Bunčani.
Tiplič Franc, Veržej.	Zidanšek Jos., prof., Maribor
Tkavc A., st. kap., Maribor.	Zmazek Alojz, Krištanci.
Topolovec Martin, Veržej.	Zmazek Franc, župnik, Sv.
Topolnik Jožef, Banovci.	Benedikt Sl. gor.
Tratnjak Ivan, Ižekovci.	Zmazek Jakob, Gajšovci.
Trbrča Marija, Ižekovci.	Zmazek Marija, Krištanci.
Vaupotič Ana, Lokavci.	Zorko Melh., kap., Cirkovce.
Vaupotič Franc, Lokavci.	Zver Matjaž, Ižekovci.
Vaupotič Ivan, Lokavci.	Žabota Franc st., Veržej.
Vaupotič Jožef, Lokavci.	Žabota Gera, Veržej.
Vaupotič Matija, Lokavci.	Žajdala Alojz, Ilijaševci.
Viher Fr., Radomerščak.	Žalar Franc, Grabe.
Vindiš Martin, Dokležovje.	Žitek Marko, Lokavci.
Vinkovič Marija, Bratonjci.	Žižek Martin, Gančani.
Vogrinec Jakob, Stara ves.	Žnidarič Franc, Grabe.
Vogrinec Terezija, Stara ves.	Žöks Neža, Satahovci.
Vozlič Marija, Cven.	Žvarc Ana, Veržej.
Vrbnjak Ivan, Ključarovci.	Žvarc Matija, Veržej.

Skupaj 326.

—◇—

Redni udje.

Redni udje so tisti, ki plačujejo po 1 K na leto.

Babič Franca, Cven.	Bakan Jožef, Dokležovje.
Bakan Agata, Dokležovje.	Balažič Barbara, Ižekovci.
Bakan Ivan, Dokležovje.	Balažič Ivan, Dokležovje.

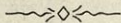
- Klemenčič Jož., Dokležovje. | Kühar Anton, Ižekovci.
 Klepec Pavel, Gančani. | Kühar Anton, Ižekovci.
 Koroša Ana, Verzej. | Kühar Franc, Bakovci.
 Koroša Ivan, Maribor. | Lah Franc, Sp. Mota.
 Koroša Ivana, Maribor. | Lah Terezija, Sp. Mota.
 Koroša Neža, Verzej. | Lebar Štefan, Ižekovci.
 Koroša Radovan, Maribor. | Legat Neža, Sv. Jurij v Sl. g.
 Kosanič Franc, Krištanci. | Legen Marko, Gančani.
 Koser Fr. ml., Juršinci. | Lepuša Eva, Ljutomer.
 Kosi Alojz, Ključarovci. | Leskovar Ferdo, Maribor.
 Kosi Ana, Žerovinci. | Lipovec Feliks, Mekotnjak.
 Kosi Marija, Grabe. | Lipša Jožef, Križevci.
 Kosi Tomaž, Krištanci. | Lorbek Terez., Sv. Jurij v
 Košar Marija, Verzej. | Sl. g.
 Košič Anton, Krapje. | Lorber Julika, Verzej.
 Košti Alojzija, Logarovci. | Lovrec Terez., Sv. Jurij v
 Kotnik Franc ml., Verzej. | Sl. g.
 Kotnik Marija, Verzej. | Lukač Imbre, Dokležovje.
 Kovačič Franc, Cven. | † Lukovnjak Franc,
 Kralj Marija, Ivanjkovci. | Lukovnjak Neža,
 Kramberger Jožef, Ljutomer. | Magdič Franc, kapelan, Se-
 Kraner T., Sv. Jurij v Sl. g. | žana.
 Kranjc Frančiška, Sp. Mota. | Magdič Vid, Ključarovci.
 Kranjc Jakob, Sp. Mota. | Majcen Jozefa, Stara ves.
 Kranjc Marija, Sp. Mota. | Makoter Jožef, Krapje.
 Kranjc Marija, Cven. | Makovec Jozefa, Lokavci.
 Kranjc M., kap., Središče. | Makovec Martin, Grlava.
 Kreslin Ana, Ižekovci. | Marinič Franc, Logarovci.
 Križan Marija, Žerovinci. | Marinič Franc, Logarovci.
 Križanič Marija, Ljutomer. | Markošek Ivan, profesor,
 Kukol Franc, Vučja ves. | Maribor.
 Kupljen, Fr. ml., Verzej. | Mavčec Marko, Gančani.

- Mavčec Ivan, Gančani.
 Mavčec Ivan, Gančani.
 Mavrič Franc, Logarovci.
 Mavrič Franc, Logarovci.
 Meserič Ana, Ižekovci.
 Meznarič Franc, Mekotnjak.
 Meznarič Marija, Mekotnjak.
 Meznarič Verona, Krapje.
 Meznarič Tomaž, Ižekovci.
 Misleta Alojz, Babinci.
 Misleta Neža, Babinci.
 Mlinarič Andrej, Krištanci.
 Mlinarič Franc, Krištanci.
 Mlinarič Jozefa, Krištanci.
 Mlinarič Mihael, Krištanci.
 Mlinarič Terezija,
 Muhič Marija, Belotinci.
 Muršec Franca, Sv. Peter
 pri Mariboru.
 Muršič Andrej, Sp. Mota.
 Muršič Franc, župnik, Fram.
 Muršič Franc, Šalinci.
 Muršič Julijana, Sp. Mota.
 Muršič Neža, Šalinci.
 Nemec Alojzija, Šalinci.
 Nemec Peter, Cven,
 Novak Alojzija, Veržej.
 Novak Franc, Banovci.
 Novak Ivan, Lokavci.
 Novak Gera, Krapje.
 Novak Lovro, Ključarovci.
 Obal r., živi i. mrtvi, Bakovci.
- Onišak Alojzija, Veržej.
 Onišak Marija, Veržej.
 Ornik Antonija, Sv. Jurij v
 Sl. gor.
 Ornik Marija, Sv. Jurij v
 Sl. gor.
 Ornik Ver., Sv. Jurij v Sl. g.
 Ostre Antonija, Veržej.
 Ostre Franc, Veržej.
 Ostre Marija, Veržej.
 Ostre Marija, Veržej.
 Ostre Stanislav, Veržej.
 Ostre Terezija, Veržej.
 Ostrž Fr., kapelan, Sv. Križ.
 Ozmec Julijana, Radomerje.
 Pavalec Antonija, Sv. Jurij
 v Sl. gor.
 Pihler Alojzija, Žerovinci.
 Pihler Jozefa, Žerovinci.
 Pintarič Blaž, Cven.
 Podgorelec Dora, Ogrsko.
 Podplatnik Ivan, Krištanci.
 Polanič Jožef, Logarovci.
 Poljanec Matjaž, Krištanci.
 Poreduš Ivan, Ižekovci.
 Poreduš Marija, Ižekovci.
 Predl Helena, Veržej.
 Prelog Alojzija, Ključarovci.
 Prelog Marija, Veržej.
 Prelog Matija, Stara ves.
 Pučko Jožef, Krapje.
 Pučko Liza, Sp. Mota.

- Radonja Marija, Ogrsko.
Rajh Ivan, Sp. Mota.
Rajh Marija, Krištanci.
Rajh Marija, Sp. Mota.
Rajh Milena, Cven.
Rajnar Apolonija, Ključarovci.
Rajtar Anton, Krištanci.
Rajtar Franc, Krištanci.
Rep Marija, Logarovci.
Rižnar Apolonija, Ljutomer.
Robinščak Marija,
Rotar Franca, Verzej.
Rotar Marija, Žerovinci.
Rus Jozefa, Cven.
Sagaj Marija, Babinci.
Senčar Marija, Stara ves.
Senčar Peter, Stara ves.
Senekovič Tilika, Sv. Peter pri Mariboru.
Senica Marija, Ižekovci.
Serec Amalija, Babinci.
Serec Augustina, Babinci.
Sever Franc, Banovci.
Sever Franc, Ljutomer.
Sever Jožef, Cven.
Simonič Ana, Sv. Tomaž.
Simonič Fr., vikar, Maribor.
Skuhala Alojz, Ključarovci.
Skuhala Ter., Ključarovci.
Slana Alojz, Ključarovci.
Slana Matija, Krapje.
Slana I., Verzej.
Slana Neža, Ključarovci.
Slavič Franc, Šalinci.
Slavič Janko, Vučja ves.
Slavič Jožef, Cven.
Slavič I., Ilijaševci.
Slavič Treza, Stara ves.
Smodiš Matej, Sp. Mota.
Snedec Marija, Verzej.
Snedec Marija, Verzej.
† Snedec Martin, Verzej.
Sobočan Ana, Dokležovje.
Sreš Martin, Ižekovci.
Sršen Julika, Verzej.
Sršen Marija, Verzej.
Sršen N., Verzej.
Stanjko Marija, Logarovci.
Stanjko Martin, Logarovci.
Stegenšek dr. Aug., prof., Maribor.
Strnišča Franc, Grlava.
Strnišča Ivan, Križevci.
Šalamun Ana, Lokavci.
Šalamun Liza, Lokavci.
Šalamun Liza, Lokavci.
Šalamun Marija, Lokavci.
Šalamun Marko, Lokavci.
Šalamun Matija, Lokavci.
Šaruga Katarina, Krog.
Šenkec Helena, Ogrsko.
Šijanec Liza, Boreci.
Šijanec Marija, Jamna.

- Šipoš Jožef, Ogrsko.
 Škamlec Ignac, župnik, Leskovec.
 Šonaja Marija, Veržej.
 Šonaja Marija, Veržej.
 Šoštarič Jakob, Grabe.
 Šoštarič Franca, Grabe.
 Šoštarič Marija, Grabe.
 Spindler I., Cven.
 Sprager Marija, Veržej.
 Stampar Antonija, Grlava.
 Stampar Marija, Grlava.
 Stampar Marija, Ljutomer.
 Stampar Treza, Grlava.
 Staman Alojz, Cven.
 Štefanec Ivan, Krištanci.
 Štefanec Jozefa, Krištanci.
 Štrakl Barbara, Sv. Peter pri Mariboru.
 Štuhec Alojz, Logarovci.
 Štuhec Franc, Logarovci.
 Štuhec Franc, kapelan, Sv. Miklavž.
 Štuhec Jozefa, Logarovci.
 Štuhec Marija, Logarovci.
 Štuhec Marija, Logarovci.
 Štuhec Matija, Logarovci.
 Šumen Martin, Gančani.
 Tašner Ana, Mala nedelja.
 Tibat Jožef, Cven.
 Tomažič Martin, kapelan, Sv. Peter pri Mariboru.
 Trojnar Anton, Cven.
 Tutan Ana, Bakovci.
 Vajda Liza, Stara ves.
 Vajs Jožef, Stara ves.
 Vaupotič Ana, Lokavci.
 Vaupotič Marija, Lokavci.
 Veberič Alojzija, Vučja ves.
 Voglar Jak., Sv. Jurij v Sl. g.
 Vogrin Ivan,
 Vogrin Marija, Sveti Jurij Sl. gor.
 Vogrincec Treza, Stara ves.
 Vörös Istvan, Ižekovci.
 Vrabl Marija,
 Vrbnjak Franc, Logarovci.
 Vrbnjak Gera, Ljutomer.
 Vrečar Marija, Sv. Andraž Sl. gor.
 Vršič Franc, Cven.
 Vrzal Ana, Veržej.
 Zadravec Štefan, Gajšovci.
 Zanjkovič Marija, Središče.
 Zemljič Ana, Dokležovje.
 Zmazek Ivana, Logarovci.
 Zmazek Jakob, Gajšovci.
 Zmazek Marko, Krištanci.
 Zver Urša, Ižekovci.
 Žalar Franc, Grabe.
 Žalar Marija, Grabe.
 Žalih Ivan, Logarovci.
 Žalih Janoš, Gančani.
 Žalih Martin, Gančani.

Žalih Mihael, Gančani.	Žmavec Ivan, Banovci.
Zibek Andrej, Krištanci.	Žnidarič Marija, Grabe.
Žilavec Mihael, Dokležovje.	Skupaj 361.

Podporni udje.

Podporni udje so tisti, ki plačujejo na leto manj
kakor 1 K.

Ajlec Jožef, Vučja ves.	Bohinc Jožef, Cven.
Akerman Janez, Ljutomer.	Brunec Mihael, Dokležovje.
Andrlič Julija, Sp. Mota.	Cirar Franc, Veržej.
Andrlič Marija, Sp. Mota.	Cirar Neža, Veržej.
Antolin Ana, Ižekovci.	Čmrekar Marija, Cven.
Antolin Ivan, Ižekovci.	Čuk Jozefa, Vučja ves,
Avar Martin, Veržej.	Čagran I., Vučja ves.
Avar Liza, Veržej.	Črnjavič I., Vučja ves.
Babič I., Sp. Mota.	Črnjavič Franca, Vučja ves.
Babič N., Cven.	Divjak I., Vučja ves.
Bakan Stefan, Gančani.	Domanjko Alojzija, Lokavci.
Balažič Janoš,	Dolamič Franc, Krapje.
Balažič Marija, Stara-Nova ves.	Dominko Ana, Ižekovci.
Balažič Urša, Gančani.	Domitrič Jožef, Ižekovci.
Baligač Andrej, Ižekovci.	Domitrič Martin, Ižekovci.
Baligač Marija, Ižekovci.	Düh Ivan, Gančani.
Baratko Treza, Sp. Mota.	Erjavec Marija, Krapje.
Benkovič Janoš, Dokležovje.	Erjavec Mihael, Krapje.
Bernjak Ana, Ižekovci.	Ferenc Katarina, Logarovci.
Bernjak Urša, Ižekovci.	Ferenc Marija, Kokoriči.
Bohanec I., Vučja ves.	Filipič Ivan, Dokležovje.
	Filipič Jožef, Stara ves.

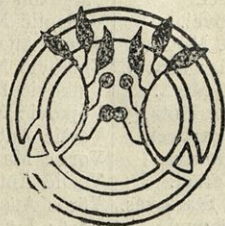
- Filipič Terezija, Krapje.
 Franko Anton, Dokležovje.
 Gider Alojz, Gančani. Og.
 Golinar Zefa, Vučja ves.
 Granvola Marija, Kokoriči.
 † Gregor Jurij, Dokležovje.
 Grlec Štefan, Gančani.
 Heric Marija, Boreci.
 Horjan Marija, Ižekovci.
 Horvat Martin, Ižekovci.
 Horvat Štefan, Ižekovci.
 Janežič Marija, Veržej.
 Jerič Marko, Gančani.
 Jerič Marko (Horvatov),
 Gančani.
 Jureš Jozefa, Logarovci.
 Jureš Marija, Logarovci.
 Kavaš Andrej, Gančani.
 Kegl Alojz, Vučja ves.
 Kelenc Mihael, Stara ves.
 Klemenčič Alojzija, Stara
 ves.
 Klemenčič Ivan, Dokležovje.
 Knaflič Jozefa, Vučja ves.
 Kolar Matjaž, Ižekovci.
 Korošak Jožef, Stara ves.
 Kos Antonija, Krapje.
 Kosi Ana, Stara ves.
 Kosi Franc, Krapje.
 Kosi Mihael, Cven.
 Kosi Terezija, Grabe.
 Kosi Terezija, Grabe.
 Kostrea Magda, Ižekovci.
 Kostrea Štefan, Ižekovci.
 Košič Franc, Krapje.
 Košič Neža, Krapje.
 Koter Marija, Ižekovci.
 Kotnik Franc, Stročja ves.
 Kovačič Ana, Ižekovci.
 Kovačič Jakob, Cven.
 Kovačič I., Vučja ves.
 Kovačič Matija, Sp. Mota.
 Kovačič Matilda, Sp. Mota.
 Kranjc Alojz, Sp. Mota.
 Kranjc Marija, Stara ves.
 Krapec Marija, Ižekovci.
 Krčmar Ivan, Ižekovci.
 Krčmar Mihael, Ižekovci.
 Kržanič Martin, Dokležovje.
 Kunčič Klara, Stara ves.
 Küzma Jožef, Gančani.
 Lebar Marija, Vučja ves.
 Lebar Urša, Ižekovci.
 Lipič Gejta, Gančani.
 Lipša Marija, Krapje.
 Lončarič Filip, Sp. Mota.
 Lopert Martin, Dokležovje.
 Magdič Franca, Cven.
 Magdič Janez, Cven.
 Magdič Jozefa, Cven.
 Magoša Alojz, Noršinci.
 Magoša Franca, Noršinci.
 Majer Marija, Stara ves.
 Makoter Antonija, Sp. Mota

- Marič Marija, Ižekovci.
 Marinič Marija,
 Markovič I., Sp. Mota.
 Mavčec Jožef, Gančani.
 Mavčec Jožef (Terentov),
 Gančani.
 Mavčec Martin, Gančani.
 Mavčec Matija, Gančani.
 Mavrič Ana, Krapje.
 Meglič I., Vučja ves.
 Menko Terezija, Ižekovci.
 Mlinarič Anton, Gančani.
 Mlinarič Mihael, Cven.
 Mujdrca Marija, Gančani.
 Muršič Alojz, Stara ves.
 Mühlfellner Gera, Veržej.
 Nemic Ana, Šalinci.
 Nemic Jožef, Šalinci.
 Novak Alojz, Sp. Mota.
 Novak Franc, Maribor.
 Novak Jožef, Maribor.
 Novak Neža, Maribor.
 Novak Rozalija, Sp. Mota.
 Onišak I., Grabe.
 Ostre Antonija, Maribor.
 Ostre Peter, Maribor.
 Ožbetič Marija, Gančani.
 Pavlič Marija, Stara ves.
 Perger Ana, Lokavci.
 Peršak Franca, Šalinci.
 Pertoc Flor., Stara ves.
 Petek Ivan, Ižekovci.
 Petek Ivan, Ižekovci.
 Pevec Ana, Cven.
 Pevec Antonija, Sp. Mota.
 Pintarič Franc, Dokležovje.
 Polanič Jozefa, Krištanci.
 Prša Ivan, Ižekovci.
 Prša Matjaž, Ižekovci.
 Prša Štefan, Ižekovci.
 Plečnik Jakob, Sp. Mota.
 Prelog I., Desnjak.
 Prelog Jozefa, Grabe.
 Prelog Jožef, Sp. Mota.
 Prelog Marija, Sp. Mota.
 Prelog Matija, Sp. Mota.
 Prelog Terezija, Veržej.
 Puconja Franc, Cven.
 Puconja Jozefa, Cven.
 Puconja Jozefa, Stara ves.
 Pušenjak I., Cven.
 Pušenjak Marija, Stara ves.
 Pušenjak Tomaž, Cven.
 Rajnar Ana, Krapje.
 Rakuša Marija, Vučja ves.
 Ransky I., Cven.
 Razlak Marija,
 Rezunja Štefan, Ižekovci.
 Rižnar Liza, Krapje.
 Ros I., Cven.
 Ros Jozefa, Vučja ves.
 Roškar Marija, Cven.
 Rudolf Marija, Ključarovci.
 Rus Alojzija, Cven.

- Sabotin Ivan, Gančani.
 Sabotin Ivan, Gančani.
 Senčar Franc, Gajšovci.
 Senčar Mihael, Stara ves.
 Senica Marija, Ižekovci.
 Senica Marjanka, Ižekovci.
 Senica Martol, Ižekovci.
 Slana Jozefa, Krapje.
 Slana Jožef, Sp. Mota.
 Slana Marija, Vučja ves.
 Slavič Jožef, Stara ves.
 Slepce Magdalena, Ižekovci.
 Sovič Terezija, Sp. Mota.
 Sreš Ana, Ižekovci.
 Sreš Ana, Ižekovci.
 Sreš Ana, Ižekovci.
 Sreš Ivan, Ižekovci.
 Sreš Štefan, Ižekovci.
 Stanjko Ivan, Sp. Mota.
 Stanjko Marija, Logarovci.
 Stojko Jakob, Sp. Mota.
 Stojko Marija, Sp. Mota.
 Strah Marija, Logarovci.
 Strnišča Franc, Golava.
 Svetonja Ivan, Veržej.
 Salaminko Julija, Stara ves.
 Šalika Franc, Ižekovci.
 Šalika Marija, Ižekovci.
 Šalika Martin, Ižekovci.
 Škafar Agata, Ižekovci.
 Škafar Martin, Ižekovci.
 Škafar Štefan, Ižekovci.
- Špur Antonija, Krapje.
 Špur Katarina, Sp. Mota.
 Štaman Janez, Ižekovci.
 Štuhec Franc, Bunčani.
 Štuhec Jakob, Stara ves.
 Štuhec Marija, Bunčani.
 Šuklar Urša, Gančani.
 Tibant Marija, Sp. Mota.
 Tibant Terezija, Krapje.
 Toplak Tomaž, Gančani.
 Topolovič Mihael, Cven.
 Tratnjak Ana, Ižekovci.
 Tratnjak Marija, Ižekovci.
 Trojnar I., Cven.
 Vajda Marija, Mihalovci.
 Vajs Franc, Stara ves.
 Vargazon Jozefa, Krapje.
 Vaupotič Marija, Lokavci.
 Venuš Ana, Ižekovci.
 Vinkovič N., Stara ves.
 Vinkovič Ivan, Gančani.
 Vojkovič Marija, Ižekovci.
 Voršič Antonija, Veličane.
 Voršič Marija, Veličane.
 Vozlič Anton, Cven.
 Vörös Ana, Gančani.
 Vörös Jožef, Gančani.
 Vörös Matija, Gančani.
 Vörös Martin, Ižekovci.
 Vraz Terezija, Krapje.
 Vrban Ana, Dokležovje.
 Vrbanjščak Franc, Stara ves.

Vrbnjak Ivana, Logarovci.
Vrbnjak Jozefa,
Vučko Ana, Ižekovci.
Vučko Ladislav, Ižekovci,
Zadravec Matjaž, Golava.
Zavec Marija, Banovci.
Zmazek Marija, Grabe.
Zorko Karol, Ižekovci.
Zver Ivan, Ižekovci.
Zver Marija, Ižekovci.
Zver Marija, Gančani.
Žibrat Rozalija, Sp. Mota.

Žličar Apolonija, Sp. Mota.
Žižek Ana, Ižekovci.
Žižek Andrej, Dokležovje.
Žižek Andrej, Gančani.
Žižek Jožef, Gančani.
Žižek Magdalena, Dokle-
žovje.
Žižek Marija, Ižekovci.
Žižek Matija, Gančani.
Žunič Marija, Cven.
Žužek Štefan, Ižekovci.
Skupaj 256.

8946

307

Marijanišče v Veržeju. Zv. III.

Spomenica

na slovesno blagoslovitev
Salezijanskega zavoda v Veržeju

dne 27. oktobra 1912.

Priobčil
prof. Fr. Kovačič.

Maribor, 1913.

Izdalo „Marijanišče“.
Tiskala tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

fonum auctoris.

Marijanišče v Veržeju. Zv. III.

◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇

Spomenica

na slovesno blagoslovitev
Salezijanskega zavoda v Veržeju
dne 27. oktobra 1912.

—◆—
Priobčil

prof. Fr. Kovačič.

Maribor, 1913.

Izdalo „Marijanišče“.

Tiskala tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Štev. 450.

Mnogočastitemu gospodu Francu Kovačič,

doktorju modroslovja, kn. šk. duhovnemu svetovalcu in profesorju
na kn. šk. bogoslovnem učilišču

v Mariboru.

Na Vašo prošnjo z dne 27. januarja 1913 dovolim prav z veseljem v smislu apostolske konstitucije Officiorum ac munerum od dne 25. januarja 1897, oziroma okrožnice Pascendi Dominici gregis z dne 8. septembra 1907, da se natisne Spomenica na slovesno blagoslovitev Salezijanskega zavoda v Veržeju.

Lično knjižico spremljaj bogat blagoslov božji, da bo Marijanišču v Veržeju ohranila dosedanje dobrotnike ter mu pridobila še novih prijateljev.

Mati dobrega sveta vzemi pod svoje varstvo prevažni zavod, njegove predstojnike in gojence in vse, ki bodo z zanimanjem prebirali skrbno sestavljeno Spomenico!

V Mariboru, na god sv. Frančiška Salezija, dne 29. januarja 1913.

† Mihael,
knezoškof.

Uvod.

Dobrotnikom in prijateljem „Marijanišča“ v Veržeju podajemo s to knjižico tretje poročilo o društvenem delovanju. Po obliki in vsebini se ta zvezek znatno razločuje od prejšnjih dveh, in po pravici, zakaj leto 1912. ostane znamenito za „Marijanišče“, za Mursko polje, za celo Lavantinsko škofijo. Mnogo lepih svečanosti se je v tem evharističnem letu vršilo po raznih župnijah obsežne Lavantinske škofije; med njimi Veržej s svečanostjo dne 27. oktobra ni na zadnjem mestu. Dogodki pa iz človeškega spomina hitro izginejo, zato je prav, da se zapišejo in tudi potomcem ohranijo.

Ta zvezek „Marijanišča“ bodi tedaj posvečen v zahvalo Bogu, ki je dal svojo pomoč našemu podjetju, v zahvalo prevzvišenemu nadpastirju, ki so blagovolili osebno in slovesno zavod blagosloviti in otvoriti, v zahvalo vsem, ki so pri tem delali, trpeli, žrtvovali; ob enem pa v vspodbudo, da, kar smo začeli, krepko nadaljujemo in uspešno dovršimo.

Da se je knjižica mogla okrasiti s primernimi slikami, gre zahvala prevzvišenemu knezoškofu, ki so velikodušno prevzeli stroške za napravo slik. Kliše za čisto izvirno sliko prevzvišenega nadpastirja je napra-

vila tvrdka Angerer in Göschl na Dunaju, vse druge pa Jožefova tiskarna v Celovcu. Stroški za napravo klišejev znašajo 133·29 K. Fotografijo prevzvišenega knezoškofa je napravil mariborski fotograf Prader, ostale pa radinski fotograf F. Razlag in ljutomerski A. Huber.

Dr. Michael Napotnik
Princeps Episcopus Lavantiorum.

Pridiga

Lavantinskega knezoškofa Mihaela po dokončani blagoslovitvi Marijinega doma v Veržeju, na 22. nedeljo po binkoštih, ob osmini praznika posvečenja cerkev, dne 27. oktobra evharističnega leta 1912.

Fratres, confidimus in Domino Iesu, quia, qui coepit in vobis opus bonum, perficiet!

Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil! (Začetek nedeljskega berila, povzet iz lista sv. Pavla do Filipljanov 1, 6).

V Gospodu pobožno zbrani kristjani!

Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil! Te začetne besede današnjega nedeljskega berila naj bodo prve, ki jih poln sladkega upanja izpregovorim na tem svetem kraju, kjer smo se zbrali v pomenljivem času k pomenljivi slovesnosti.

Imeniten je čas, v katerem smo se sešli pri sv. Mihaelu v lepi župniji Veržejski. Današnja nedelja

je dvaindvajseta po binkoštih, ko slišimo brati jedrnati evangelj o tistem znamenitem, vedno veljavnem izreku našega Gospoda in Vzveličarja Jezusa Kristusa: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega! (Mat. 22, 21). Prebivalci Veržejskega trga in njegove okolice so doslej zvesto dajali cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Tudi današnja svečanost glasno in jasno oznanjuje, da hočejo tukajšnji katoliški verniki vselej vestno dajati Cerkvi dobrih sinov in državi vrlih mladeničev in krepostnih mož.

Obenem praznujemo danes osmino godu posvečenja katedralne cerkve in vseh drugih cerkev po naši razsežni staročastiti škofiji. In prav danes sem blagoslovil med globoko pomembnimi molitvami in ganljivimi obredi Marijin dom ali Marijanišče, v katerem se bo deška mladež podučevala v občekoristnih predmetih in vzgojevala v krščanskem življenju. Danes slovesno blagoslovljenemu zavodu bo vedno veljalo zlato geslo: Rešimo mladino! — Gredoč še naj povem, da je danes tudi za mene resnega spomina vreden dan. Danes pred 23 leti sem bil namreč v Solnograški metropolitanski cerkvi posvečen za škofa Lavantinskega. O dolga doba neprestanih skrbi in trudov, neprenehljivih žrtev in težav! Več sem v tem času doživel žalostnih ko veselih trenutkov. Ali današnji dan bom prišteval najveselejšim dnevom svojega življenja.

Kakor dan, enako pomenljiv je tudi ves mesec, v katerem se vrši ta naša zgodovinska slavnost. Obenem je danes peta nedelja v oktobru. Ves ta mesec vinotok je posvečen tisti prečudežni Devici in Materi, ki jo v lavretanskih litanijah na pomoč kličemo s

prošnje: Kraljica svetega rožnega venca, prosite za nas! In danes od mene med izpodbudnimi molitvami blagoslovljeni veličastni, čeprav še ne popolnoma dozidani dom je posvečen tej mogočni Kraljici nebes in zemlje, je izročen Mariji, materi dobrega sveta. K Mariji, deviški materi nebeškega detoljuba, bodo predstojniki in oskrbniki novega zavoda vodili svoje ljube učence in gojence. Saj stojijo tudi sami pod mogočnim varstvom in zavetjem Marije, pomočnice kristjanov.

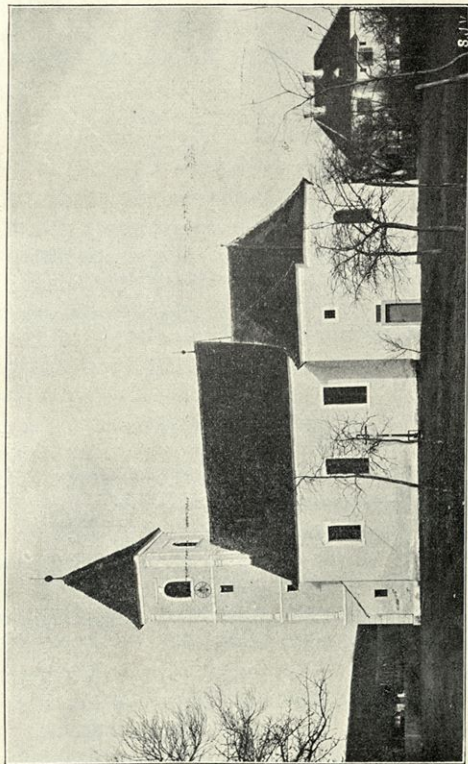
Poleg dneva in meseca je tudi leto, v katerem sem blagoslovil krasno Marijanišče in smo ga danes slovesno odprli, prav znamenito in zgodovinski pomembno. V cerkveni zgodovini naše ljube Avstrije bo tekoče leto vedno nosilo prelepo ime: evharistično leto, to je izredno sveto leto, ki je bilo zavsem posvečeno češčenju in moljenju, obiskovanju in prejetanju božjega Vzveličarja, kakor je resnično, dejansko in bistveno pričujoč pod podobama pšeničnega kruha in grozdnega vina na naših altarjih. Najsvetejšemu zakramentu vseh zakramentov velja celo tekoče leto 1912. In neskončnemu Bogu bodi čast in hvala za vse veličajne, milosti polne slovesnosti, ki so se obhajale letos po vsej razprostrani vladikovini v proslavo presvete Evharistije!

Tudi naša današnja svečanost je nekako evharistična. Saj vendar prihaja ves blagoslov in vsa milost od evharističnega Boga-kralja, ki v tabernakelju med nami prebiva, vlada in kraljuje. In k vam došli častiti očetje Salezijanci bodo po nauku in v duhu svojega ustanovitelja, častitljivega služabnika božjega Janeza Don Boska, pridno vabili vaše sinove svoje gojence in jih

zvesto vodili k mizi Gospodovi ter jih bodo tam nasičevali z nebeško mano, z angeljskim kruhom, ki ima v sebi večno življenje in daje večno življenje. Da bo temu tako, dokazuje že današnja slovesnost, za katero so blagi duhovniki-izpovedniki pripravili tolike množice vernikov za skupno sveto obhajilo. Očitno rečem, da le-ta evharistična cerkvena slovesnost ne bo zavzemala zadnjega mesta v škofijski kroniki letošnjega, tako bogato blagoslovljenega leta.

Glejte, preljubi moji, v tako pomenljivem in pomljivem času sem prispel v vašo sredo, da se osebno udeležim svečanosti, kakršne še ni videl staročastiti Veržej, kakršne še ni praznovalo prekrasno Mursko polje. Tam v novem Marijinem domu sem zapel začetno himno Pridi stvarnik Sveti Duh, ter sem s častitimi gospodi duhovniki opravil pobožne molitve in mične obrede, s katerimi sem blagoslovil novo šolsko poslopje — zalo Marijanišče. Zlasti tisti sveti križ, ki ga je nedolžen deček ves čas blagoslovljenja nosil med dvema gorečima svečama, bodi vsem opomin, da morata telo in duša, razum in volja, vera in veda slaviti sveti križ, ki je edini naš up in spas.

Po dovršeni blagoslovitvi smo se podali v izredno veliki procesiji semkaj v to-le starodavno cerkev, ki je posvečena prvaku in knezu angeljev, sv. Mihaelu, zavetniku te fare in patronu vesoljne Cerkve in po mnenju učenih bogoslovcev tudi varihu presvete Evharistije. Po dohodu v drago mi hišo božjo sem služil slovesno sveto mašo kakor za vse ljube škofljane, tako še posebej za vse žive in mrtve dobrotnike in dobrotnice novega zavoda, pa še zlasti za došle duhovne sinove glasovitega apostola mladine, rajnega Don Boska,

Župnijska cerkev sv. Mihaela v Veržej iz jugozahodne strani.

kakor tudi za vse udeležence današnje nepozabne slovesnosti in za vse blagosrčne prebivalce divne dekanije Ljutomerske.

In zdaj bi na podlagi začetnih besed nedeljskega berila, ki jih je pisal sv. apostol Pavel Filipljanom: Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil: na temelju teh upolnih besed Pavlovih, pravim, bi rad sedaj rešil dvojno vprašanje in sicer:

Kaj pričakujejo Salezijanci od vas?
In kaj pričakujete vi od Salezijancev?

O premili in predobrotljivi Jezus, ki bivaš med nami v presveti Evharistiji, blagoslovi mene in moje poslušalce tam le sem iz svojega svetega šatora ali tabernakelja! O Mati dobrega sveta in sv. nadangelj Mihael, prosita za nas!

Kristjani predragi!

Kaj pričakujejo od vas odposlanci vsemu krščanskemu svetu znanega mladinoljuba, duhovnika Janeza Don Boska? Nič druga, kakor da jih sprejmete vljudno in vdano v svojo sredo, da jih spoštujete in ljubite, pa jim po svojih močeh pomagata pri izvrševanju naporov in odgovornosti polnega, vzvišenega poklica. Da je to vaša goreča želja in prav krepka volja, nepobito kaže in pričuje vaša dosedanja požrtvovalnost, s katero ste pomagali staviti dragoceno šolsko poslopje.

Blagodušna tukajšnja trška obitelj — Anton Puščenjak (rojen 1848) in njegove tri sestre Neža (rojena 1844), Frančiška (rojena 1852) in Liza (rojena

1858) — je s pismom od dne 28. grudna 1908 sklenila, svoje premoženje prepustiti v dobrodelne namene in to v trajni spomin na zlati jubilej mašništva našega papeža Pija X. in na biserni jubilej vladanja našega presvetlega, od vsega omikanega sveta visoko spoštovanega in srčno ljubljenega cesarja Franca Jožefa I. Pravzaprav je bilo volilo namenjeno škofijstvu oziroma škofiji, ki bi ga naj obrnila v zaželjene namene. Da bi se pa dobra stvar prejkoslej dosegla, je bilo omenjeno volilo izročeno Marijanišču, ki bi se naj kmalu postavilo. Ugledni, ker resnično pobožni tržan Anton Puščenjak je ustanovo še pred smrtjo, ki ga je dohitela na god najduhovitejšega cerkvenega učenika sv. Avguščina dne 28. avgusta leta 1909, kot svojo zadnjo voljo potrdil z oporoko od dne 8. avgusta 1909. Taisto so potrdile tudi njegove blage tri sestre dne 17. maja 1910.

Potemtakem je bilo sporočeno premoženje prepuščeno vzgojevalno-učnemu zavodu Marijanišču v Veržēju, čigar namen je, podučevati in odgojevati zlasti uboge in zapuščene dečke, pred vsem iz Veržejškega trga in iz Ljutomerskega politiškega okraja. V boljši in imenitnejši namen bi pač skoraj ne bilo mogoče obrniti dotičnega premoženja. Namenjeno in odmerjeno je namreč tistim, katere je božji Vzveličar k sebi vabil, kličeč: Pustite malim kmeni priti in nikar jim ne branite! Zakaj takih je božje kraljestvo. (Mark. 10, 14). Zraven tega se še naj za ustanovitelje v domači cerkvi vsako leto opravijo štiri mrtvaške svete maše z vigilijami vred in sicer za očeta Martina in sina Antona, za mater Ano in hči Nežo, potem za Marijo in Lizo ter za Terezijo in Frančiško Puščenjak.

† Anton Puščenjak.

Rajni Anton Puščenjak je sam živo želel, da bi se naj v Veržeju naselili Salezijanci ali duhovni sinovi proslulega mladino ljuba Janeza Don Boska. V tem zmislu je pokojni pisal v Maribor prečastitemu kn.-šk. ordinariatu dne 19. julija 1909, torej še kratko pred svojo smrtjo.¹ Taisto je želela tudi čislana trška

¹ Največjemu dobrotniku Marijanišča v častni spomin bodi njegovo pismo tukaj razglašeno.

Prečastiti knezoškofijski Ordinariat!

Najpokornejše podpisani je 28. decembra 1908 priposlal prečastitemu kn.-šk. Ordinariatu namenilno pismo, s katerim je svoje posestvo daroval za zavod „Marijanišče“, ki bi ga naj prevzeli očetje Salezijanci.

Ker še pa sedaj čez pol leta ni prišel noben odlok od visoke c. kr. namestnije v Gradcu, se prepokorno podpisani drzne obrniti s ponižno prošnjo na prečastiti kn.-šk. Ordinariat, da blagovoli milostno vplivati, da se rešitev te zadeve pospeši.

Nujni razlogi silijo podpisanega k tej prošnji:

1. Ga je Bog obiskal s težko boleznijo, ki po človeški sodbi daje malo upanja na ozdravljenje, vendar pa močno želi, da bi se ustanova izvršila še pred njegovo smrtjo, in bi dosti lažje zatisnil oči, če bi videl delo dovršeno.

2. Vsled bolezni ne more oskrbovati posestva, in ker so tudi sestre že priletne in slabotne, bi zavoljo tega utegnilo posestvo trpeti na škodo bodočega zavoda.

3. Podpisani ima prijateljske zveze z mnogoterimi dobrotniki, ki so vneti za Marijanišče v Veržeju; če bi se pa izvršitev ustanove predolgo zavlekla in bi podpisani utegnil med tem umreti, bi se ljudem lahko ohladila vnema, utegnilo bi nastopiti kako nasprotovanje in zavod bi bil s tem oškodovan.

Najvdanejše podpisani tedaj ponižno prosi, da prečastiti kn.-šk. Ordinariat blagovoli vzeti v svoje visoko varstvo to podjetje ter izreka najponižnejšo zahvalo za dosedaj izkazano milostno naklonjenost.

V Veržeju, dne 19. julija 1909.

Anton Puščenjak m. p.

občina, kakor je razvidno iz prošnjega pisma, katero je velecenjeni župan Martin Osterc dne 4. januarja 1910 podpisal in kn.-šk. ordinariatu v Maribor doposlal. Obenem je v ta namen obljubila preskrbna srenja denarno darilo; tržani pa so za slučaj zidanja primerne hiše obljubili brezplačno vožnjo.¹ Tudi mnogotere druge darežljive osebe so se izrekle v tem početju za darila v denarju. Kajti darovano premoženje rodovine Puščenjakove ne bi zadostovalo, da bi se vsled splošne želje postavilo poslopje za Salezijanski zavod. Zatorej pa je bila zasnovana in vpeljana družba Marijanišče, ki bi naj

¹ V dokaz redke požrtvovalnosti za občno korist bodi zgoraj omenjeno pismo tržanskega urada Veržeja tukaj priobčeno:

Prečastiti kn.-šk. Lavantinski Ordinariat!

Vljudno podpisano županstvo trga Veržeja se usoja obrniti na prečastiti kn.-šk. Ordinariat s ponižno prošnjo, da se Visokosti blagovoli zavzeti za ustanovo rajnega Antona Puščenjaka ter jo čim prej izvršiti.

1. Tržani kakor okoličani močno želijo, da se ustanovi v Veržeju salezijanski zavod, ki bi bil trgu in okolici v veliki gmotni in duševni prid. Trška občina pri svojih skromnih sredstvih daruje 1000 K, vrh tega bodo tržani radi dali brezplačno potrebno vožnjo, pesek i. t. d. za stavbo.

2. Ljudje so sploh voljni vsestransko podpirati zavod, ko bi le enkrat videli, da se začne z delom. Če bi se predolgo odlagalo, pa bi ljudem utegnilo pasti upanje in navdušenje.

3. Tudi sestre rajnega Antona Puščenjaka želijo, da se čim prej izvrši ustanova, one so priletne in slabega zdravja, pa težko oskrbujejo posestvo, ki bi vsled tega znalo trpeti.

Vdano podpisano županstvo tedaj prosi, da prečastiti kn.-šk. Ordinariat to za trg važno in koristno podjetje milostno podpira ter ukrene, da ustanova čim prej dobi potrditev visokega c. kr. namestništva in se potem izvrši.

V Veržeju, dne 4. januarja 1910.

(L. S.) Martin Osterc m. p., župan.

Sestre Puščenjakove

Liza

Frañčiška

Neža

skrbela za primerno stavbo Marijinega doma, na čigar posest in last je bila prepisana tudi Puščenjakova ostalina ali zapuščina.

Modro sestavljena pravila hvalevredne družbe so bila od Lavantinskega knezoškofijstva z odlokom dne 18. sušca 1910 šte. 3343 odobrena in od c. kr. namestnije v Gradcu dne 8. avgusta 1910 šte. 8²¹⁴²/₇ potrjena. Po višeuradni cerkveni potrdbi je družba dne 10. julija 1910 začela svoje blagonosno delovanje. Kmalu so ji pristopili ustanovniki, dobrotniki, redni in podporni udje, ki so vsi zalagali denar tako pridno, da se je mogla stavba novega zavoda nemudoma začeti. Dne 20. avgusta preteklega leta 1911 je bil temeljni kamen slovesno blagoslovljen ter vložen v nepopisno veselje in srečo Veržejskega in okoliškega sveta. Koliko se je doseglo od tedaj do sedaj, neovržno izpričuje stoječa, od mene danes blagoslovljena ponosna stavba, prava palača za tukajšnje razmere in odnošaje.

Prav primerno in pravično je Salezijanski zavod postavljen v blagi spomin na petdesetletnico mašništva Njih Svetosti papeža Pija X. in na šestdesetletnico vladanja Njih apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Veliki papež Pij IX. so pohvalili nekdam Salezijance s temi-le besedami: „Salezijanski sotrudniki so odločeni, da storijo veliko dobrega Cerkvi in družbi. Njih delovanje za izobrazbo mladine bo potekom časa doseglo toliko spoštovanje, da že vidim ne le posamne družine, ampak cele vasi in mesta Salezijanskih sotrudnikov, zato jih ljubim in sem jih bogato obdaril.“ In bistrourni Leon XIII. so sodili o tem sotrudstvu tako le: „Brez dvombe postane vsakdo, ki z naklonjenostjo in delovanjem podpira Salezijanska podjetja, posebno

zaslužen za vero in človeško družbo. Zategadelj hočem biti ne le sotrudnik, marveč prvi sotrudnik.“

Po vzgledu svojih dveh slavnih prednikov so sedanjí sveti oče Pij X. pohvalili Salezijance tako-le: „Iz dna srca izrazimo željo, da bi družba Salezijanskih sotrudnikov, tako plemenita vsled velikih zaslug, slednji dan bolj in bolj rastla in bi z božjo pomočjo dosegla, da bi se v mestih, vaseh in povsod razširil duh Salezijanskega ustanovnika“. In presvetli naš cesar, s svojim zlatim geslom *viribus unitis* ali z združenimi močmi in svojim očetovskim klicem skrbite za otroka, so z najvišjim odlokom dne 27. junija tekočega evharističnega leta 1912 dovolili, da se sme Salezijanska kongregacija ali družba naseliti v Ljubljani in v Trstu. Potemtakem bo tudi visoka ces. kralj. namestnija v Gradcu rada dovolila enako nasebno v naši vladikovini, za katero se je kn.-šk. ordinariat Mariborski že ponovno potegnil, in sicer kakor že poprej večkrat tako še posebej dne 15. avgusta ter 2. in 16. oktobra tega leta.

Tako ste, preljubi moji, v častni spomin na naša dva vrhovna poglavarja, cerkvenega in deželnega, postavili pristojno bivališče poklicanim očetom Salezijancem. Dosedanje vaše velikansko delo je bilo danes blagoslovljeno in tako slovesno venčano. Po vsej pravici se smem v očigled sijajnega napredka v stavbi Marijinega doma poslužiti besed sv. apostola Pavla, rekoč: Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil! Niti trenutka ne dvomim, da bote z zedinjenimi močmi pomagali dovršiti imenitno stavbo, kolikor še ni dovršena, in da bote tako srečno dokon-

čali dobro delo, ki ste ga s toliko vnemo pričeli in s toliko navdušenostjo doslej nadaljevali. Veljaj torej: dober početek, uspešen potek in srečen dotek!

Kar so smeli častivredni gospodje Salezijanci pred vsem pričakovati od vas, namreč primerno domačijo, to ste jim srečno oskrbeli. Daljnogledni in dalekosežni načrt je zamislil mnogočastiti gospod Dr. Emanuel Manassero, provincijal Salezijanec; izdelal pa ga je stavbenki mojster gospod Anton Jandl v Ljutomeru, in stavbo je spretno vodil njegov oče, gospod Julij Jandl na Grlavi. Ko je bilo vsaj najpotrebnejše delo dogotovljeno, tedaj so došli srčno povabljeni očetje Salezijanci. In ti sedaj zaupno pričakujejo, da jih prijazno pozdravite in vljudno sprejmete ter jih vnaprej vdano čislate in ljubite. Došli delavci na polju Gospodovem so poslanci božji. In Jezus zatrjuje: Resnično, resnično vam povem: Kdor sprejme, katerega jaz pošljem, mene sprejme; kdor pa mene sprejme; sprejme njega, ki me je poslal. (Jan. 13, 20). Prepričan sem, da bote blage gospode spoštovali ter jih radi poslušali kakor oznanjevalce božje besede. Kdor sprejme preroka v imenu preroka, bo prejel plačilo preroka. (Mat. 10, 41).

Pravkar povedane besede bi rad tako močno poudaril in naglasil, da bi donele iz te hiše božje v vse hiše tukajšnje župnije in dekanije, kakor v hiše cele vzhodno-štajerske pokrajine. V edinosti je moč, v složnosti je krepost, v vzajemnosti sta mir in sreča, sta zadovoljnost in blagoslov. Danes, ko vam, dragi moji, slovesno predstavljam vrle sinove vrlega Don Boska, ki bodo ljubi vaši mladini modri učitelji in vzgojitelji ter

zvesti varuhi in prijatelji, danes vas prosim in vam v vsej ljubezni na srce položim: Skrbite za vzveličavni božji mir, za sladko složnost in blaženo edinost! Darujte marljivim nasledovalcem in posnemovalcem krotkega in miroljubnega sv. škofa Frančiška Salezija svoja srca! Ne dajte se motiti, ko bi jih kedaj napadal in preganjal hudobni svet! Vsi, ki hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, morajo izkušnje prenašati in pregone. (I. Tim. 3, 12).

Molite nadalje vztrajno za novo naselbo in za nove naseljence! Pobožno molitev in druge enake duhovne žrtve terjajo novodošli redovniki pač v prvi vrsti od vas. Ne odrekajte jim nikdar duševnih podpor! Za te, kakor za odkritosrčno spoštovanje in ljubezen do njih, bote od presvete Trojice bogato blagoslovljeni v časnosti in v večnosti. Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil!

Kristjani predragi!

Rešimo zdaj hitro še drugo vprašanje: Kaj pričakujete vi od Salezijancev?

Mnogo in mnogo obravnav ter pogajanj se je moralo vršiti, preden so mogli častiti gospodje Salezijanci prevzeti Marijanišče v svojo skrb, pod svoje vodstvo in varstvo. Na god sv. škofa spoznavalca Izidora dne 4. aprila 1908 me je nenadoma obiskal mnogočastiti gospod Dr. Emanuel Manassero, zaslužni provincijal Salezijancev, v spremstvu duhovnika te pobožne družbe, gospoda Alojzija Kovačiča doma iz Gorice, ter mi je v moje nemalo veselje povedal, da si

je ogledal Veržej in da upa in se zanaša, češ, da se bodo mogli tamkaj naseliti duhovni sinovi velikega Don Boska. Ta pobožna družba ima že v Avstriji več svojih prekornistnih zavodov; vendar od visoke ces. kralj. vlade še ni potrjena. Toda zanesljivo je pričakovati, da bo potrebno priznanje in potrjenje dano v doglednem, ne v predolgem času. To se je medtem res zgodilo, vsaj za nekatere dežele, kakor za Kranjsko in Goriško. Času primerna družba ima na Dunaju in v Galiciji krasne zavode. Tudi v Trstu je pozidala čedno hišo z lepo cerkvijo, katero sem videl in občudoval dne 20. oktobra tekočega leta 1912 o priložnosti posvetitve od mene naročenega Marijinega altarja v novi veličajni baziliki presvetega srca Jezusovega pri očetih Jezuitih.

Srečni ustanovnik Salezijanske družbe vam je že vsem nedvomno prav dobro znan, to je Janez Don Bosko, ki je bil na praznik Marijinega vnebovzvetja dne 15. avgusta leta 1815 rojen od preprostih, bogoljubnih staršev. V dveh letih se bo v Veržeju, kakor podrugod, gotovo slovesno obhajala stoletnica blaženega rojstva izvoljenega apostola deške vzgoje in deškega poduka. V duhovnika posvečen je goreči mož začel svoje delovanje s podukom otrok v krščanskem nauku, in sicer tam v cerkvi sv. Frančiška Asiškega v Turinu, dne 8. decembra 1841, in leta 1846 je po prestanih velikih težavah in ovirah našel stalni prostor za svoj deški zavod med Valdoškimi travniki (Valdocco). Kmalu zatem je močoverni in krepkovoljni mož osnoval Salezijansko družbo, katero je papež Pij IX. svetega spomina leta 1869 začasno odobril, papež Leon XIII. pa leta 1894 stalno potrdil.

Čudoviti Don Bosko je apostol vzgojevalne ljubezni. V njegovih zavodih za poljedelce, obrtnike in rokodelce, za dijake raznih vrst kraljuje in zapoveduje ljubezen, ki je potrpljiva, dobrotljiva in nezavistna, ki se ne hvali in ne napihuje, ki se ne vede nespodobno, ne išče svojega, se ne togoti, ne misli hudega, se ne raduje krivici, a raduje se resnici, ki vse potrpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša in ki nikdar ne preneha. Tu v Boskovih zavodih se goji ljubezen do presvete Evharistije, do pogostnega prejemanja svetih zakramentov. Tu se neti prava ljubezen do Cerkve in do domovine, do lastne osebe in do bližnjega. Tu vlada odkritosrčno, medsebojno zaupanje, podpiranje, pomaganje v telesnih in v duševnih potrebščinah. Kaj čuda, da je že tisoč in tisoč vzornih mož, marljivih delavcev, koristnih udov človeške družbe izšlo iz mnogoštevilnih zavodov Salezijanskih, ki se nahajajo v Evropi, Ameriki in Aziji? V Avstriji je bila prva hiša Salezijanska — in sicer sirotišnica — v Tridentu na Tirolskem 1887 otvorjena, potem v Gorici 1895, v Trstu in v Oświęcimiu 1898, v Ljubljani 1901, na Dunaju 1903, v Przemysłu in Radni 1907, v Krakovem 1911 in letos 1912 v Veržeju.

Duh Don Boskovega delovanja in nehanja čuva in varuje značaj, ljubeznjivost, milobo in sladkobo sv. genevskega škofa, čigar čarno ime nosi, sv. Frančiška Salezija. V Salezijanskih inštitutih najdeš vzgojo, poduk in pripravo za življenje, vendar zmeraj v tesni zvezi z duševnim življenjem, z življenjem milosti. Predstojniki živijo v neprestani stiki s svojimi gojenci ter jih neodjenljivo nadzorujejo, toda brez

preoblastne vsiljivosti, brez policijskega duha. Sveta vera je podlaga poduku in vzgoji. Opomin iskreno ljubljenega in srčno spoštovanega učitelja je najbolj uspešna in vplivna kazen. Pravzaprav ni najti kazni tu. Domači red se sam ob sebi zariše v duše in srca, ki ga sprejmejo z veseljem. Dečki niso nikdar sami; varuje jih duhovnik. Manjšemu oddelku načeljuje gojenec, odličen po vedenju, znanju in pobožnosti. Vendar on ne sme zapovedno, marveč prijazno svoje tovariše opozarjati na njih nedostatke in nepopolnosti. On igra in se razvedruje ž njimi, in če kateri na svojo dolžnost pozabi, ga ljubeznivo opozori na pomoto. Se ve, kdo bi bil brez hibe? Še solnce ima svoje pege in las svojo senco.

S takim početjem se dosežajo najizvrstnejši uspehi. Evropa, da, ves svet že zna in ve, koliko premore Don Boskova metoda pri vzgoji in poduku živahne mladine. Čudovitih uspehov so dosegli že Salezijanci, kakršnih niso doslej dosegli vsi tisti, ki so spisali cele knjige o napredku mladeniške vzgoje. Leta 1864 je obiskal angleški minister sirotišče zaslulega Don Boska v Turinu. Pri odhodu ni našel besed, da bi izrazil svoje začudenje zavoljo lepega reda v hiši in vzglednega obnašanja dečkov in mladeničev. Gojenci vašega ustava, je dejal, se mi zdijo prav ubogljivi, sramežljivi, skromni in ponižni. Kakšen skrivni pripomoček pa rabite, da morete toliko množico dečkov, ki so bili poprej razposajeni in neukrotni, nemarni in zanikarni, privaditi čednostnemu življenju, ki ga moram občudovati? Gospod, je odgovoril Don Bosko, jaz imam le eno edino skrivnost in ta je: Moji gojenci gredo slednji dan k sveti maši, gredo pogostoma k izpovedi in prejemajo

radi sv. obhajilo. Toda dovolite, odvrne minister, bi li ne bilo mogoče, to sredstvo nadomestiti z drugim, ki bi na otročiče enako blagodejno vplivalo? Pač, rabili bi lahko šibo. Ali palica rodi in izreja le hinavce. Nastal bi kmalu splošen nered in nemir. Čudno, čudno, tako se je poslovil minister od apostolskega moža, sveta maša ali palica! To moram povedati v Londonu. In z največjim spoštovanjem je zapustil Anglež prečudni zavod, v katerem je kazen neznana.

In Don Boskovo sredstvo se je doslej obneslo in se bo vedno obneslo in izkazalo v dejanju. Mladino treba k tistemu voditi, ki jo je tako prikupljivo vabil k sebi in klical, rekoč: Pustite malim k meni priti in nikar jim ne branite; ker takih je nebeško kraljestvo! Ko je Jezus izrekel te besede, ki še vedno done po široširnem katoliškem svetu in ki so nam postavile ljudske šole, tedaj je vzel ljube otroke v svoje naročje, pa jih je objel in blagoslovil ter blagoslovljene izročil srečnim materam. Častiti očetje Salezijanci, ti stanovitni posnemovalci božjega prijatelja otrok, bodo v Jezusovem duhu in po njegovem nauku, ki je obenem duh in nauk njihovega veljavnega ustanovitelja, vodili Marijanišče. In to pričakujete ravno tudi vi od njih.

Pred vsem bodo nadarjene dečke podučevali v raznih srednješolskih predmetih, dokler ne bo vse pripravljeno in urejeno, da se odpre nižekmetijska ali poljedelska šola, oziroma obrtniška in rokodelska, ki je toliko potrebna za te vinonosne in žitorodne kraje. Letos sem na svojem kanoniškem in birmovanskem potovanju obiskal veliko kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob južni železnici in sem se prepričal, kako koristna je taka naprava za ljudstvo. Podobne šole je treba tudi

za to pokrajino, zlasti pa še obrtne šole. Mladeniči se bodo tu naučili rabljivih reči in vzgojili tako, da bodo iz Marijinega doma prihajali razumni kmetovalci in poljedelci, dobri rokodelci, pridni pomočniki, vrli mojstri. Če bode pa kazal kateri mladenič posebne darine ali talente za višje nauke, tedaj mu bode pa tudi pomagano, da doseže svoj vzvišeni poklic. Veržej ima od davnih časov sem svojo častno stražo. In Salezijanci bodo vzgojili gardo redoljubnih in delavnih, Cerkvi in državi vdanih stražarjev — česar ni poprej nihče zmožel v takem stilu ali slogu.

Kar torej vi, v Gospodu ljubljeni župljani, od dobrodošli gospodov Salezijancev pričakujete, češ, da bodo blagonosno vodili Marijanišče, o tem ni malce dvomiti. Zato obrnem tudi na nje globokoumne besede Pavlove: Bratje, mi zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil. In dobro delo so blagi redovniki začeli že s tem, da so radovoljno sprejeli ponudbo in povabilo ter dospeli v vašo sredo. In to bogoljubno delo bodo pogumno nadaljevali, izpopolnjevali, dovrševali, dokler ne poreko, dopolnjeno je! Zategadelj pa še nadaljnje besede današnjega berila na nje nanašam, rekoč: Zdi se mi prav, misliti to za vas vse, ker vas imam v srcu vse... Bog mi je namreč priča, kako hrepenim po vas vseh v srcu Jezusa Kristusa. (Filiplj. 1, 7. 8).

Razen vzglednega vodstva nove šole vam bodo učeni in čednostni Salezijanci dajali lepe vzglede, vzveličavne nauke, koristne nasvete; pa vas bodo ljubili in za vas molili. Pri njih ne bote pogrešali tolažbe in pomoči, zlasti v duševnih stiskah in potrebščinah ne.

Vrlo izkušeni in izvedeni gospodje, ki sem jih danes slovesno vpeljal v Marijin dom in sem vam jih tu na svetem kraju svečano predstavil, bodo vsi po vzgledu svojega duhovnega očeta Don Boska goreče delovali v vašo dobro srečo, časno in večno. Uverjen sem, da bodo širili med vami mir božji in delili blagoslov nebeški. In zato jih spoštljivo pozdravljam kot neutrudne sodelavce v vinogradu Gospodovem, kot previdne sosejavce na polju božjem, kot požrtvovalne sobojnike za resnično in pravično stvar, za dobro in sveto reč.

Novo došli dušni vrtnarji ne iščejo vašega, temveč vas. Za nje bo zmeraj skrbel tisti, ki je rekel apostolom: Pojdite in oznanjujte, rekoč: Nebeško kraljestvo se je približalo! Delavec je vreden svoje hrane. (Mat. 10, 7 nsl). Ljubi Jezus skrbi vedno izdatno za svoje učence. Zatorej bodite, mnogočislani gospodje, vedno neomajno zaupni v božjo previdnost! Božje oko bedi nad vami, in božja roka brani vas. Sv. Frančišek Salezijan in blaženi Don Bosko bota s svojimi priprošnjami pridobivala vaši hiši, vašim molitvam, dejanjem in opraviлом potrebnega blagoslova. Brezmejno zaupam v vsemogočnega in vsedobrega Boga, da bo dovršil dobro delo, katero je že zdavnaj pričel v vas in pri vas. O kdo dopove že danes, kaj še vse vzraste in vzcvete iz Marijanišča Veržejskega?

Veliko dobrodelno podjetje še bo nekdo drug mogočno podpiral, namreč Mati dobrega sveta, ki se je v minulih stoletjih v naših krajih kaj skrbno častila, kakor pričajo slike in altari Marije, matere dobrega sveta, po naših cerkvah, farnih in podružnih. Vobče je znana podoba Mater de bono con-

silio, ki se hrani v mestu Genazzano ne daleč od Rima na čudežen način v tamošnji cerkvi. V imenovanem mestu so ravnokar zidali cerkev, pa je niso mogli dozidati. Bogoljubna gospa Petrucija se je najkrepkeje zavzela za stavbo; pa ni imela potrebnega denarja. Ali zaupala je na Marijo. In glej, na god sv. Marka dne 25. aprila leta 1467 priplava preko Jadranskega morja Marijina podoba in se naseli v započeti stavbi, čemur so se prebivalci sila čudili ter so mislili, da je prišla podoba kar naravnost iz nebes, in zato je dobila naslov: Naša ljuba Gospa iz raja. Pripotovala sta v mesto pa dva romarja — Giorgio in de Sclavis, Jurij in izmed Slavenov — ki sta povedala, da je podoba prišla iz Skadra v Albaniji, katero mesto so tedaj Turki oblegali in si ga osvojili. V Genazzanu so Marijini častilci v kratkem s svojimi darovi pripomogli do lepe cerkve. V Skadru se je pa še do danes ohranil spomin na to čudodelno podobo, kakor mi je pravil Nadikof Milinovič, škof Antivarski, ko me je leta 1903 obiskal v Mariboru. Isto mi je letos zatrjeval Lazar Miedia, nadškof skopeljski (Üsküb), čigar prestolno mesto je Prizren v Albaniji.

K Materi dobrega sveta — slika jo predstavlja na levi z detetom Jezusčkom, ki Marijo z desnico objema, nad obema sije božja mavrica — so potovali že papeži, kardinali, škofje, člani knežjih in kraljevskih rodbin, državniki, učenjaki, umetniki in so si izprosili od nje pomoči v hudih nadlogah. Papež Urban VIII. je leta 1630 prihitel v mesto, da poprosi Marijo za odvrnitev kuge morilke. Papež Pij IX. je dne 15. avgusta 1864 pribežal pod njeno pomoč. Leon XIII., ki je imel na svoji pisni mizi njeno podobo, je pa z odlo-

kom od dne 22. aprila 1903 sprejel v lavretanske litanije vzklik: Mati dobrega sveta, prosi za nas! In ta mila Mati, ki je sv. Frančiška Saleškega reševala temnih in obupnih dvomov, ta Mati milosti božje, ta Mati najsvetejša in najčistejša, nedolžna in brezmadežna, ljubezniva in prečudežna: bo sprejela pod svoj materin plašč — na podobi, ki visi tam le na evangeljski strani pri glavnem altarju ali kakor jo dobivajo udje družbe Marijanišče, obkrožuje sinji plašč Mater in Dete — tukajšnji zavod z njegovimi predstojniki in njih podložniki vred, pa ga bo varovala in podpirala, da bo rasel, zelenel, cvetel in zreli sad prinašal. Tako te pa Mati dobrega sveta milo prosim: Svetuj, svetuj učenikom in učencem, vzgojiteljem in gojencem svojega doma!

V Gospodu pobožno zbrani kristjani!

Končno še naj enkrat omenim medsebojne vaše dolžnosti in sklepno naj izrečem zahvalo, komur jo dolgujem.

Častiti gospodje Salezijanci bodo vaši dobri pastirji, vi pa jim bodite dobre ovčice, ki poslušajo glas svojega pastirja in slede za njim. Ta pa je pripravljen, dati svoje življenje za ljubljeno čredo! Oni bodo vaši duhovni očetje, vi pa jim bodite dobri otroci, ki radi izpolnjujejo, kar velewa četrta božja zapoved! Oni bodo vaši dušni sodniki, ki so prejeli ključne nebeškega kraljestva; vi pa jim natanko odkrivajte zadolženo vest, da bo odvezano tudi v nebesih, kar bo odvezano na zemlji! Oni bodo vaši vidni angelji varihi, vi pa bodite njih zvesti varovanci!

Danes vzamejo ti Salezijanski duhovniki veliko težo skrbi na se in si naložijo na rame ogromno breme dolžnosti, o pomagajte jim to butaro nositi in ne obtežujte jim njihove itak težke naloge! Bodite jim vi, krščanski predstojniki, močna roka, ako bi se kakšni trdovratneži protivili in ustavljali njih vzveličavnim naukom! Podajte jim svojo roko, vi gospodarji in gospodinje, ter vodite po njih nasvetih in opominih svoje hiše v strahu božjem! Vsak hišni gospodar bodi Salezijanec svoji hiši! Zlasti podpirajte vi, krščanski očete in matere, te svoje duhovne očete! Učite svoje otroke lepo Bogu služiti, da bodo ljubezniva jagnjeta njihove črede, vi pa pridne ovčice tako, da bodo veseli oni vas, vi pa njih! Vsi, ki ste Kristusovi, bodite tudi njihovi! Molite za nje, kakor bodo oni molili za vse, zlasti pri altarju, ob katerem bodo služili svete maše za vaše vzveličanje!

Zdaj pa hitimo, mili moji poslušalci, k sklepu sijajne slovesnosti! Mi se nahajamo in živimo v evharističnem letu ali v letu zahvale. Evharistija pomenja to, kar zahvala. Jezus je namreč nebeškega Očeta zahvalil pred upostavitvijo svete maše ter zakramenta presvetega rešnjega Telesa in mašniškega posvečenja, in od te zahvale je dobil zakrament altarja ime Evharistija. Spodobi se, da se tudi mi danes najprvo zahvalimo neskončno usmiljenemu Bogu za dosedanje pomoč pri važni stavbi od mene blagoslovljenega samostanskega poslopja.

Čudovito, ravno dvesto in deset let preteče letos, ko je cesarska vlada hotela leta 1702 poklicati v zgodovinsko znameniti Veržej redovnike Pavlince, kar je pa vsled raznih ugovorov opustila. Danes pa smo po-

svetili in odprli samostanu podobno zgradbo. K temu je milostno in dobrotno pomagal troedini Bog. On je zidal hišo, zato niso zastonj zidali, ki so zidali. (Ps. 126, 1). On je varoval mesto, zato niso zastonj stražili, ki so stražili. In vsedobri Bog bo tudi vprihodnje zidal in čuval znameniti kraj. Že pri levitirani sveti maši sem se vroče zahvalil presveti Trojici za dobljene dobrote, in ob koncu še bomo skupno zapeli ambrozijansko zahvalnico *Te Deum laudamus*. Tebe Bog vsi hvalimo, ko Gospoda te častimo. Zlasti bomo zadnjo vrsto s povzdignjenim glasom speli: In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum. V tebe, o Gospod, smo upali in bomo upali, in osramočeni ne bomo na vekomaj!

Na drugem mestu se pa prisrčno zahvalim vsem ljubim osebam, katerim gre zahvala in pohvala. Pred vsem omenim častivrednega gospoda župnika Lavrencija Janžekoviča, ki že lepo vrsto let delujejo plodonosno v tej duhovniji. Od 1. oktobra 1881 do 29. aprila 1882 so bili provizor tu. In od 30. aprila 1882 pa so župnik, tako, da obhajajo letos tridesetletnico svojega uspešnega pastirovanja. Z vso vnemo so podpirali in podpirajo velikanski Salezijanski zavod. Pastir in škof naših duš, kakor Kristusa imenuje sv. Peter (I. 2, 25), ta jim naj vsa dela in vse žrtve bogato povrne tu in tam!

Toplo svojo višepastirsko zahvalo izrečem blagi rodbini Puščenjakovi, ki je rada darovala svojo premoženje v tako vzvišene namene. V Kristusu počivajočega Antona Puščenjaka sem se spominjal pri sveti maši, ko sem molil v kánonu za mrtve. In

živih njegovih treh sester ter ostalih sorodnikov sem se spominjal pri mašnih molitvah za žive. Bog, ki nikomur nič dolžen ne ostane, bodi blagodušni družini večni plačnik! — Nadalje bodi moja nadpastirska zahvala danes izražena cenjenemu gospodu županu in vsem plemenitim občanom, ki so obilo darovali za Salezijansko semenišče, bodi v denarju, bodi v delu vsakovrstnem. Tudi njihov povračnik bodi Bog na tem in onem svetu!

Posebno pohvalo in zahvalo sporočim v tem slovesnem trenutku vsem udom društva Marijanišče, vsem sotrudnikom in sotrudnicam imenitnega podjetja. Izredno njih darežljivost oznanjuje in bo oznanjeval poznim rodovom krasni dom Marijin. Ta hram ostane vidni, najlepši spomenik njih delavne vere, dejanske ljubezni, trdnega upanja. — Mojo višeduhovniško zahvalo naj sprejmejo postrežljivi duhovniki, ki so prihiteli od daleč in blizu k naši slovesnosti in so jo s tem povišali in naše veselje pomnožili.

Na predzadnjem ali zelo častnem mestu bodi zaslužena pohvala in zahvala povedana častitemu doktorju modroslovja in profesorju bogoslovja, gospodu Francu Kovačiču, ki sem od leta 1897, torej že petnajst let, opravljajo vestno svojo učeniško službo v kn.-šk. duhovščini in so neizmerno veliko pripomogli, da je prišlo do današnje prepomenljive slovesnosti. Bili so glava in srce dalekosežnega podvzetja. Bili so prvi, ki so v pismu z dne 6. januarja 1908 naznanili prečastitemu škofijstvu veseli glas, da namerava ugledna obitelj Puščenjakova v Veržeju svoje premoženje sporočiti v dobrodelne namene. To prijetno obvestilo vsebuje v velikih potezah vse, kar je bilo polagoma

uresničeno. Kn.-šk. konzistorij je nemudoma v svojem odgovoru dne 15. januarja 1908 šte. 71 namero imenovane rodbine pohvalil in obljubil vso svojo pripomoč, da se zadeva prejkoslej reši v korist ubogega ljudstva.¹ V hvaležni spomin na to svečanost, ki nam bo ostala vsem nepozabljiva, in deloma v poplačilo in v priznanje za dosedanje zasluge in prihodnje: njih očitno odlikujem

¹ Vloga zasluži, da jo dobesedno tukaj priobčim.

Prečastiti kn. šk. ordinariat!

Ponižno podpisani se usoja v vsej spoštljivosti poročati sledeče:

Obitelj Puščenjak v Veržeju — neoženjen brat in tri ne-
omozene sestre — namerjavajo celo svoje posestvo, vredno
kakih 24.000 kron, izročiti kakemu redu s tem namenom, da
ustanovi v Veržeju svojo naselbino. Pridržati si mislijo do
smrti za svojo potrebo le vinograde, pa nekaj njiv in travnikov,
po njih smrti pa tudi to postane last reda.

Ker so vsi štirje že priletni in bolehave ter težko obde-
lujejo posestvo, želijo svoj naklep čim prej izvršiti, in sicer še
to leto v spomin jubileja svetega očeta papeža in presvetlega
cesarja.

Razen tega je v isti namen obljubila trška občina že letos
dati 500 kron, pozneje zopet 500 kron; tržani so pa obljubili
brezplačno vožnjo pri eventuelni stavbi. Mnoge druge privatne
osebe, večinoma brez otrok, so obljubile po 1000, 600, 200 in
100 kron, v vsem okoli 6000 kron.

Splošna želja darovateljev je, da se pokličejo Salezi-
janci, ki bi skrbeli zlasti za vzgojo mladine. Ker si sami ne
vedo pomagati, so naprosili podpisanega kot domačina, da po-
sreduje v tej zadevi.

Preden se pa v tem oziru stori odločilni korak, smatra
ponižno podpisani za svojo dolžnost, o tej važni zadevi obve-
stiti prečastiti kn.-šk. ordinariat ter prositi za potrebna navodila
zlasti glede na izbiro redovnikov in sestavo ustanovnega pisma.

V Mariboru, dne 6. januarja 1908

Fr. Kovačič, prof. bogosl.

s tem, da jih imenujem za svojega kn.-šk. duhovnega svetovalca ter jim podelim oblast, posluževati se vseh predpravic tega častnega naslova.¹

Na zadnjem ali najodličnejšem mestu izrazim danes vpricho živega Boga in vočigled nove zgradbe in v pričujočnosti nešetetega verno-pobožnega ljudstva svojo

¹ Pri agapi ali gostbi ljubezni sem jim izročil naslednjo listino:

Štev. 5360.

Mnogočastitemu gospodu

Francu Kovačič,

doktorju modroslovja, profesorju na kn.-šk. bogoslovnem učilišču
v Mariboru.

Petnajst let že delujete s hvalevrednim uspehom kot profesor na kn.-šk. bogoslovnem učilišču v Mariboru.

Ves ta čas ste bili tudi slovstveno delavni na bogoslovnem in zgodovinskem polju, kar sem zasledoval vsekdar s posebnim veseljem in zanimanjem.

Poleg tega ste v svoji gorečnosti vselej radi pomagali duhovnim sobratom v dušnem pastirstvu.

Zlasti pa se je zahvaliti Vašemu trudu in prizadevanju, da so se v Vaši rojstni župniji naselili duhovniki Salezijanci ter ustanovili za izgojo mladine zavod, ki sem ga danes v svoje veliko veselje blagoslovil.

Dal Bog, da bi postal prevažni zavod, kakor vsi upamo, bogat vir blagoslova ne le za Veržejski trg, temveč za vse Mursko polje in vobče za škofijo Lavantinsko!

V priznanje Vašega požrtvovalnega delovanja in z ozirom na Vaše dozdanje vzgledno duhovniško življenje Vas imenujem ob priložnosti današnje pomenljive slovesnosti za svojega kn.-šk. duhovnega svetovalca ter Vam obenem dovolim, posluževati se predpravic tega častnega imenovanja, ki Vam bodi v izpodbudo, da vztrajate v svoji vnemi in gorečnosti za vse, kar je resnično in dobro, kar je sveto in vzvišeno.

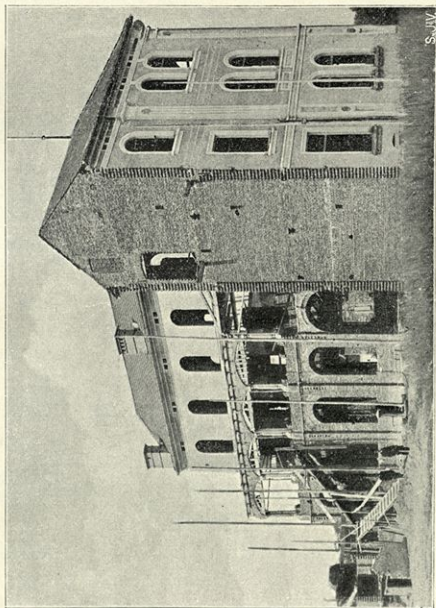
Pri Sv. Mihaelu v Veržeju, na XXII. pobinkoštno nedeljo, dne 27. vinotoka 1912.

† Mihael, knezoškof.

prisrčno zahvalo mnogočastitim gospodom Salezijancem, da so poslušali glas božji ter došli v našo vladikovino in prevzeli oskrbo prepomenljivega Marijanišča. Mursko polje bodi jim široko polje blagonosnega dela v slavo božjo, v čast Marijino, v blaženost mladino, v dobrobit odrastlim, v prid Cerkvi in državi, v veselo podporo meni in mojim naslednikom! Oko božje previdnosti naj bedi nad njihovim učnim zavodom in božja roka naj ga mogočno brani in bogato blagoslovlja! Tedaj pa rasti ljubo nam Marijanišče tako, kakor evangeljsko gorčično zrno!

Preljubi moji! Z Bogom smo začeli in z Bogom želimo skleniti današnjo izpodbudno cerkveno slovesnost. Preden pa se zgodi to, se bo vršilo še darovanje okoli altarja. Da ne bom podoben roki ob cesti, ki kaže pravo pot, sama je pa ne hodi, se bom tudi sam udeležil oznanjenega darovanja in bom daroval po svojih močeh za dobri namen. Obenem bom danes izročil društvu Marijanišču dvesto kron, da postanem njegov ustanovnik in s tem deležnik njegovih duhovnih dobrot. Ta moj ubogi dar naj blagoslovi Bog tem bogateje. Udeležite se vsi napovedanega darovanja! Vaš najmanjši dar bo prijeten božjemu Vzveličarju, kakor mu je bil dopadljiv v Jeruzalemskem tempelju helar evangeljske vdove. Četudi nimaš vinarja pri sebi, le pojdi okoli altarja, pa moli pobožno in poljubi svetinjo ponižno, in ta dar te bo tako razveselil, da boš potem navdušeno zapel *Te Deum laudamus!*

Zdaj pa končam, kakor sem začel z besedami najslavnejšega misijonarja sveta, sv. Pavla: Bratje, jaz zaupam v Gospoda Jezusa, da bo on, ki je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil! Amen. Tako bodi in se zgodi!

Salezijanski zavod „Marijanišče“ v Veržejju začetkom junija 1912.
Južna in jugozahodna stran (dвориšče).

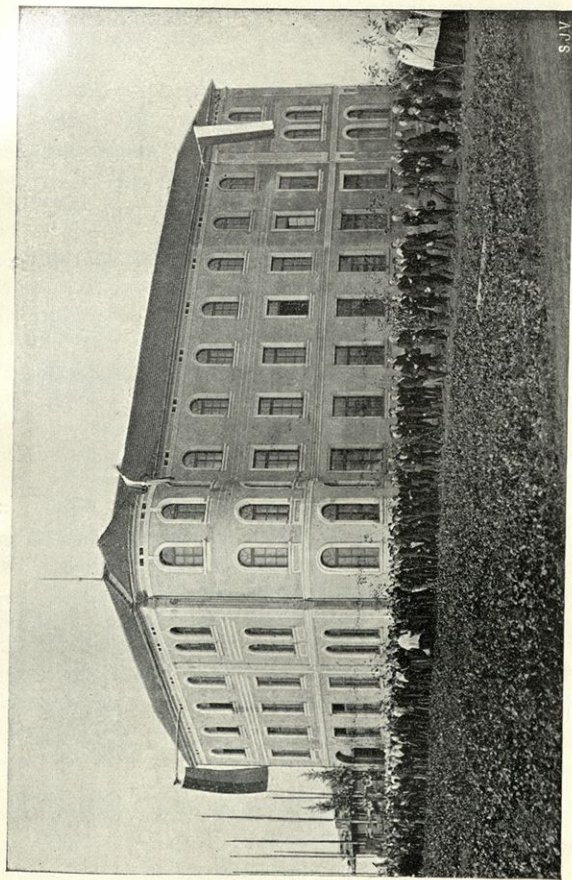
Delo pri stavbi.

Dne 10. decembra 1911 se je v šolski sobi v Veržeju vršil občni zbor „Marijanišča“, ki se je končal s soglasno željo: prihodnji občni zbor se naj vrši že v novem, v lastnem posloplju! — Ali bo to mogoče izpeljati, je vodstvo samo dvomilo takrat. A sedaj čez leto dni — stoji veličastno posloplje večinoma gotovo, je že blagoslovljeno in svojemu namenu izročeno. Hvala Bogu, ki je dal svojo pomoč, da se je moglo tako velikansko delo v kratkem času dovršiti in svojemu namenu izročiti!

Ko je v zimskih mesecih delo počivalo in so si nasprotniki brusili svoje jezike, češ: ne morejo dalje, nič ne bo iz tega, je odbor natihoma deloval ter v svojih sejah določil vse potrebno, da bi se spomladi delo moglo nadaljevati. Med predsedništvom Marijanišča in med predstojniki salezijanske družbe se je menjavalo živahno dopisovanje, katerega konečni uspeh je prineslo kratko pismo gospoda avstrijskega provincijala iz Turina dne 30. marca 1912: „Imam čast, javiti Vam, da je glavni zbor naše družbe v včerašnji seji sprejel otvoritev zavoda v Veržeju.“ Nekaj dni pozneje je g. provincijal z enim svojih tovarišev ta sklep osebno in uradno naznanil prevzvišenemu knezoškofu Lavantinskemu.

S tem je zadeva „Marijanišča“ prišla v čisto novi tok in odbor je naenkrat stal pred ogromnim delom. Zavod bi se imel otvoriti začetkom oktobra 1912, in od 1. aprila do konca septembra bi se naj zgotovil ne le lani v surovem stanu pozidani del poslopja, ampak še prizidal in popolnoma izgotovil severni dvonadstropni del v dolžini 14 metrov in južni istotako dvonadstropni del do glavnih vrat v dolžini 12 m, vrh tega še vsaj pod streho spravil ostali južni del s kapelo v pritličju. Položaj se je zdal naravnost obupen: kje zmoči naenkrat toliko stavbenega materiala in potrebnega denarja?! Družbin račun za l. 1911 je kazal, da je Marijanišče l. 1911 imelo 15.368·73 K dohodkov in 11.811·63 K izdatkov, torej je za l. 1912 ostalo na razpolago le 3557·10 K. Kaj se naj s tem napravi? Pomanjkanje sredstev in stavbenega materiala je bilo vzrok, da je delo počasi napredovalo. Vendar je meseca junija severni del že prišel pod streho, južni del do glavnih vrat pa do 15. avgusta. Kmalu po prazniku Marijinega vnebovzvetja se je začela staviti kapela, a vsled slabega vremena in raznih drugih ovir je ta del šele začetkom adventa prišel pod streho.

Za dovažanje materiala se je vodstvo zopet obrnilo s prošnjo na domačine v Veržeju in na sosedne vasi. Mnogi so res v tem oziru zelo veliko storili ter brezplačno dovažali opeko, pesek, prodec, cement, apno in druge potrebščine. Toda nujno poljsko delo in neugodno vreme je spravilo stavbeno podjetje v največjo zadrego. Tisti, ki so z dobre volje pripomagali z vožnjo, niso mogli vsega zmagovati, nekateri (maloštevilni) so pa stali hladno ob strani in še danih obljub niso izpolnili.

SJV

Marijanišče v Veržeju 27. oktobra 1912.

Poudarjati treba tukaj, da je prošnja za pomoč z vožnjo bila v nekem oziru upravičena. Ne more se zahtevati, da bi salezijanska družba morala z lastnimi sredstvi staviti zavod v prid Murskemu polju; odbor pa tudi ne zida zavoda za sebe in ne razpolaga z bogatimi zakladi. Zavod tudi ni namenjen samo za trg Veržej, ki šteje le okoli 700 duš, ampak za celi okraj, ali ni torej pravično, da okoličani obče-koristnemu podjetju pomagajo vsaj s tem, kar še človek najlažje pozabi: z vožnjo? Ko se je sploh začelo govoriti o stavbi zavoda, so tržani in okoličani izjavili, da bodo pomagali z vožnjo. Na dano besedo se je vodstvo opiralo. Ko pa prostovoljna pomoč ni več zadostovala, je odbor bil prisiljen, za plačo najemati voznike. Krivico bi pa delal društvu, odboru in celemu podjetju, kdor bi iz tega, da so se začeli vozniki plačevati, sklepal, da je gmotno stanje društva Bog ve kako sijajno, ali bi hotel to celo pohlepno izkoriščati.

Pesek, katerega se je silno veliko potrebovalo, so letos dali brezplačno tržani Fr. Koroša, Ant. Prelog in Fr. Gabrc, za kar jim bodi tu izrečena javna zahvala.

Zahvalo moramo izreči tudi slavnim posojilnicam v Gornji Radgoni, v Križevcih, zlasti pa Ljutomerski, ki so priznale važnost tega podjetja za Mursko polje ter sta prvi dve naklonili društvu podpore vsaka po 100 K, Ljutomerska je pa ob svoji 40 letnici dala za bodočo kmetijsko šolo v zavodu brezobrestnega posojila 15.000 K. Od te svote se je l. 1912 izplačalo le — z odbitimi stroški vred — 6000 K, kar se je porabilo za stavbo, in so ta denar dobili razni domači obrtniki, niso ga pa „pobasali“ salezijanci, kakor so nasprotniki podlo lagali po krčmah in po časnikih. Salezijanci sami niti vinarja

niso dobili od tega denarja in je sploh posojilo navezано na pogoj, da se ustanovi kmetijska šola, sicer se mora vrniti.

Ta podpora se je pač hvaležno sprejela, a zado-stovala še niti blizu ni. Da se je delo sploh moglo nadaljevati, se je moralo vzeti še večje posojilo na obresti. Tako se je zavod mogel otvoriti, a hišo in po-vestvo tudi tiščijo dolgovi ter si zavod mora iskati še naprej dobrih src, katerim je mar dobra vzgoja, pouk in napredek mladine. Mladina, to je bogastvo salezi-janske družbe, kakor je rekel Don Bosko: „Daj mi duše, drugo pa vzemi.“ Cerkveni redovi, ki delujejo v duhu in po navodilih sv. Cerkve, ne zbirajo zakladov, da bi se ž njimi mastili, ampak da delijo dušne in telesne dobrote. Zavod, ki mora vsak dan prerediti toliko ljudi, pač potrebuje nekaj več, kakor navadna hiša, ki šteje le par udov. Zato pa nujno prosimo vse dosedanje ude, da še naprej podpirajo zavod po svojih močeh.

Društveni udje so se l. 1912 precej pomnožili in sicer v vseh vrstah. Marijanišče si šteje v posebno veliko čast, da sme med svoje ustanovitelje šteti prevzvišenega, za vse dobro vnetega in delavnega nadpastirja Lavantin-ske škofije. Ime prevzvišenega knezoškofa je najlepše pri-poročilo in odlikovanje naše družbe. Če bo kdo po-grešal svoje ime v imeniku, naj se oglasi, naj pa se ne jezi zaradi tega. Pri tolikih skrbih in pismih se lahko kaj prezre, tem bolj, ker se nekateri nabiratelji ne držijo navodil, da je treba vsak znesek z imenom vred napisati na rdeči listek, ki ga dobi od vodstva, in ga potem z denarjem vred izročiti blagajniku ali pred-sedniku. Včasih je pač prišel denar, ne pa imena, ali pa le nezadostno zapisana.

Moški odbor Marijanišča.

A. Skuhala. A. Strnišča. A. Ostrc. L. Horvat.
Ferdo Šprager, Fr. Sršen. L. Janžekovič, Prof. Fr. Kovačič. M. Ostrc, Fr. Farkaš.
nadučitelj. župan.

Sv. maše za žive in rajne ude so se natančno opravile vsak mesec, in sicer: 21. januarja, 11. febr., 27. marca, 14. in 26. aprila (praznik Matere dobrega sveta), 16. in 24. maja (praznik Pomočnice kristjanov), 9. junija (3 sv. maše, na Telovsko nedeljo), 7. julija, 4. avg., 8. sept., 20. in 27. oktobra (na dan blagoslovljenja zavoda), 7. novembra in 15. dec.

Zanaprej se bodo sv. maše za dobrotnike opravljale v zavodu vsako prvo soboto v mesecu. Ustanovniki, dobrotniki in redni udje, ki plačajo vsaj 1 K, bodo deležni vseh teh sv. maš, vrh tega gojenci vsak dan med sv. mašo molijo za dobrotnike, in teh molitev so deležni tudi podporni udje, ki dajo manj kakor 1 K.

Zlasti sedaj iščemo in prosimo dobrotnikov za kapelo Matere božje. Kapela je srce zavoda, zlasti v vzgojevalnem zavodu mora biti hiša božja snažna in lepa, da občuti veselje vsak, ki stopi v njo. V kapeli bodo trije oltarji, glavni bo posvečen zaščitnici zavoda, Materi dobrega sveta, drugi po želji nekega dobrotnika žalostni Materi božji, tretji še sedaj ni določen. Kapela bo imela sedem lepih oken, katerim bi se kaj lepo podalo slikanje na steklo. Vsako okno bi stalo okoli 300 K. Določene so naslednje slike v oknih: Mati božja dobrega sveta, sv. Mihael (stroške za to okno bodo pokrili premilostljivi naš Nadpastir), sv. Jožef, sv. Anton Puščavnik, sv. Alojzij, sv. Francišek Saleški, Don Bosko. Imena tistih darovnikov, ki bi darovali za okno večjo vsoto, se bodo vpisala v trajen spomin v okno.

Slovesna blagoslovitev zavoda.

veseljem in s strahom smo pričakovali dan 27. oktobra. Z veseljem, ker smo vsi močno želeli, da sam prevzvišeni knezoškof postavijo krono na glavo truda- in skrbipolnemu delu, s strahom pa, ker smo se bali, da nam nezanesljivo jesensko vreme pokvari celo svečanost, in pa, ker je delo pri stavbi sila počasi napredovalo. V petek zvečer je divjala grozna burja, ki nam je podrla že postavljene slavoloke, a na našo radost se je drugo jutro prikazalo zlato solnce in vsaj za silo posušilo pote in mlake. Vse se je gibalo ta dan; ob glavni cesti so se snažile hiše in razobešale zastave, dekleta so obešala vence, katere so že več mesecev poprej pripravljale, možje so stavili slavoloke in dovažali zeleno borovino. Posebno pohvalo zasluži v tem oziru g. nadučitelj Šprager, ki je prevzel vodstvo vseh teh priprav.

Ob $\frac{1}{2}$ 4. uri se je oglasil veliki zvon in naznanjal, da se bliža slovesni trenutek. Ljudje so se začeli, praznično oblečeni, zbirati od vseh strani, iz Bunčan, Grlove in Banovec je prikoralala požarna bramba, nastopila je tudi domača strelska garda. Sredi trga je pred kipom Marijinim stal slavolok z napisom: Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem! Tukaj se je zbralo ljudstvo in duhovščina. Drug slavolok je stal pred vhodom v trg z napisom: Pridi, mil pastir, in blagoslovi ovce svoje! Tudi med potjo iz Buččovec so ondotni vaščani napravili več slavolokov ter opletili kapelice in križe. V Stari novi vasi je Prevzvišenega pod slavolokom z napisom: „Hvaležni vaščani Staronovo-veški se klanjajo svojemu prevzvišenemu dobrotniku“

S. J. V.

Kip Matere božje na glavnem trgu v Veržeju,
kjer je bil sprejem prevzvišenega knezoškofa.

pozdravil ondotni župan ter izrekel zahvalo za plemeniti dar, ki se je l. 1911. po naročilu knezoškofovem nabral po škofiji za ponesrečence vsled groznega požara ob Veliki noči. Med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev so Prezvzišeni sredi trga pred slavolokom stopili iz kočije ter Jih je v imenu župnije pozdravil najprej domači g. župnik Lovro Janžekovič z naslednjim nagovorom :

Prezvzišeni !

V imenu župnije sv. Mihaela v Veržeju prisrčno pozdravljam Vašo milost, izrekam spodobno zahvalo, da ste se potrudili k nam in prosim, da nam blagoslovite nov zavod.

Prezvzišeni so odvrnili :

Prav tako prisrčno, kakor ste me pozdravili, Vam odzdravim, predragi mi gospod župnik, ki že nad trideset let modro vodite častito župnijo Veržejsko. Naj vsedobri Bog, kakor doslej, tako odslej bogato blagoslovlja Vaše pastirovanje !

Župan in stotnik trške garde, g. Martin Ostre je pozdravil visokega gosta v imenu občine in strelskega društva :

Prezvzišeni gospod knez in škof !

V imenu trške občine Vas, Prezvzišeni, kot župan z vso spoštljivostjo pozdravljam in izrekam ponižno zahvalo za visoko čast, ki ste jo izkazali s Svojim prihodom našemu trgu. Želim, da bi Vam te ure, ko boste bivali v naši sredini, prijetno potekle. Pozdravljam Vas ob enem kot načelnik v imenu strelskega društva. Dobro nam došli !

Prezvzišeni so odgovorili :

Kakor vselej, tako sem tudi zdaj rad došel v

prijazni Veržejski trg, kjer sem bil vsakikrat spoštljivo in ljubeznivo sprejet in pozdravljen. Prepričan sem, da bom danes in jutri obilo veselja doživel v tem prijetnem trgu, čigar prebivalci slujejo kot dobri otroci svete katoliške Cerkve in kot zvesti podaniki ljube Avstrije. Moja želja je, da bi bili Vi, velečenjeni gospod župan in poveljnik strelskega društva v Veržeju, z vsemi, ki so izročeni Vašemu vodstvu, vedno pod posebnim varstvom božjim!

V imenu šolske mladine sta Prevzvišenega pozdravila učenec Anton Kapun in učenka Amalija Ostrc. Deček je izpregovoril:

Prevzvišeni in premilostljivi knez in škof!

Vse se danes raduje Vašega prihoda, tembolj se pa radujemo mi mladi, saj ste ravno zaradi nas prišli k nam, da nam blagoslovite nov zavod, ki je namenjen mladini. V imenu mladine Vas tedaj prisrčno pozdravljam in ponižno prosim, da nam podelite očetovski blagoslov, kakor ga je nekdaj Zveličar delil otročičem.

Prevzvišeni so odgovorili:

Dragi deček si prav lepo naglašal, da sem došel zaradi mladine v prijazni Veržejski trg. Res je tako, in veseli me, ako se radujete mojega prihoda — moje veselje je drugim delati veselje. Prav rad bom vam podelil nadpastirski blagoslov, jutri pa posvetil mladini odmenjeni zavod, za kar si me prosil. Tedaj pa bodi bogato blagoslovljeno vse naše današnje in jutrnje delo!

Deklica Jim je izročila krasen šopek, rekoč:

Sprejmite, Prevzvišeni, ta šopek cvetic v znamenje naše vdanosti in ljubezni, ž njim pa sprejmite tudi naša srca.

Prevzvišeni so ji izrekli zahvalo:

Hvala tebi, ljuba deklica, in tistim, ki so te poslali, za pogumni pozdrav in za lepi šopek duhtečih cvetic. Ljube so mi cvetice, pa še ljubša so mi srca nedolžnih otrok. Naj si ohranijo tukajšnji otroci čista srca, potem bodo zmeraj ljubljenci božji!

G. nadučitelj Ferdinand Šprager je pozdravil knezoškofa v imenu šolskega vodstva:

V imenu tukajšnjega šolskega vodstva si štejem v čast, Vašo Prezvzišenost prav spodobno pozdraviti.

Prezvzišeni so mu tako-le odzdravili:

Sprejmite, mnogočislani gospod nadučitelj, mojo zahvalo za prijazni pozdrav. Božji Prijatelj otrok podpiraj blage učitelje pri podučevanju in odgojevanju mladine, ki je up in cvet prihodnosti, da bo njihovo trudapolno delo prinašalo mnogo zlatega sadu!

Na to se je dolga procesija razvila proti župnijski cerkvi, kjer so bile lavretanske litanije z blagoslovom. Potem je procesija spremljala Prezvzišenega iz cerkve v novi zavod. Pred glavnim vhodom Jih je pozdravil predsednik družbe „Marijanišče“, profesor Fr. Kovačič z naslednjim nagovorom:

Prezvzišeni in premilostljivi naš Nadpastir!

Prvokrat stopijo Vaše apostolske noge čez prag te hiše, ki so jo blagi dobrotniki postavili Bogu in Mariji v čast, mladini v prid. Prišli ste, Prezvzišeni, v imenu Tistega, ki je nekdanj rekel: „V katerokoli hišo pridete, recite: Mir bodi tej hiši!“ Ko Vas, prevzvišeni knez, v tem slovesnem trenutku kot predsednik družbe „Marijanišče“ na pragu nove hiše najspoštliveje pozdravljam, prosim Vsemogočnega, naj bi Vaš prvi vstop v to hišo jej prinesel mir, ki ga svet ne more dati, naj bi bili v tej hiši vsak čas otroci miru in naj bi

Vaš očetovski blagoslov vedno plaval nad to hišo, tedaj bo ta hiša res to, kar zahteva od nje Bog, kar pričakuje od nje častitljivi Don Bosko v nebesih, kar pričakuje od nje sv. Cerkev, Vaša škofija, lepo Mursko polje in starodavni naš trg.

Prišli ste, Prezvzišeni, blagoslovit te hiše v imenu Tistega, ki je nekdam rekel: „Pustite male k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo“. Danes so uprte v to hišo oči sedanjega in bodočih rodov; naj pod božjim blagoslovom rastejo iz nežnih mladik dobri kristjani in dobri državljani, ki bodo dali Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega!

Veseli nas prav posebno, da bo zgodovina te hiše tesno združena z Vašo vzvišeno osebo, zakaj izvršili boste blagoslov nad to hišo tisti pomenljivi dan, ko ste pred 23 leti v starodavnem Solnogradu sprejeli škofovsko posvečenje. Naj Vas Vsemogočni podpira v Vaši apostolski službi in ohrani še mnogo let, da bi videli tudi sadove te najnovejše mladike v Vaši škofiji. V imenu odbora „Marijanišča“ Vam kličem pri srčni: dobro došli! Radujemo se Vašega prihoda, ker „danes je tej hiši zveličanje došlo“.

Prezvzišeni so odgovorili:

Mnogočastiti gospod profesor ste me nagovorili z globoko preišljenimi in pomenljivimi besedami. Izrečem Vam višepastirsko zahvalo za pozdrav, zlasti pa za ves veliki trud, ki ste ga imeli s pripravami na današnjo in jutrnjo slovesnost.

Petnajst let že marljivo podučujete gospode bogoslovce v Mariboru. Poleg te naporne svete službe ste sprejeli na svoje rame še skrb, da ste vsled ustanove blage tukajšnje rodbine Puščenjakove osnovali družbo

„Marijanišče“ ter s pomočjo te družbe postavili v svojem rojstnem kraju dostojen dom vzgojevalcem moške mladine, duhovnikom Salezijancem.

Danes gledamo pred seboj sad Vašega truda in se ga veselimo. V župnijski in tega zavoda kroniki bo zlat list oznanjeval poznim rodovom današnje in jutrnje slavlje.¹ Jaz trdno zaupam, da bode jubilejni zavod pod varstvom Matere božje dobrega sveta postal bogat vir miru in blagoslova in sreče kakor za Vaš lepi rojstni kraj, enako za vse vzhodno Štajersko in za razsežno škofijo Lavantinsko.

¹ Kroniko Marijanišča sem po dokončani slovesnosti sam pričel s tem, da sem v njo zapisal po uvodu še v treh jezikih naslednje stavke:

Sume tibi librum grandem et scribe in eo stylo hominis!
(Is. 8, 1),

Synodus dioecesana Lavantina, anno Domini 1896 constituta et celebrata, commendavit et mandavit procuracionem Chronicorum seu Librorum memorabilium.

In Constitutione speciali desuper data salutaria quoad Libros chronicos componendos principia statuuntur:

„Compositio ipsa fiat in omnibus et singulis sine studio alterius partis. Historia enim nobis referre debet vera tantum et integra momenta ac facta absque omni levitate iudicandi. Praesertim vero vitandum est, ne iniuriosis consignationibus, insectationibus atque contumeliis laedatur fama viventium; sed et quoad defunctos generatim valeat axioma: De mortuis nil nisi bene! Semper autem obversetur scribentium animo, primam esse historiae legem, ne quid falsi dicere audeat, deinde ne quid veri non audeat. Clamat quodammodo omnis historia, Deum esse, qui rerum mortalium varios perpetuosque motus providentissime regit eosque vel invitis hominibus ad Ecclesiae suae incrementa transfert.“ (Gesta et statuta Synodi dioecesanæ anno 1896 constitutæ. Marburgi, 1897. Pag. 399).

„Quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos!“
(Gal. 6, 16).

Obletnico svojega škofovskega posvečenja bom prav lepo praznoval z blagoslovljenjem te hiše, iz katere bodo, kakor se nadejamo in želimo vsi, prihajali dobri kristjani in vrli državljani. Uresničenje naših upov in želj bode Vam, gospod profesor, sladko plačilo Vaše hvalevredne požrtvovalnosti.

Ravnatelj novega zavoda, g. dr. Avrelij Guadagnini, je pozdravil Nj. Prezvzišenost v imenu salezijanske družbe:

In dieser festlichen Stunde empfinde ich es als hohe Auszeichnung Eure fürstb. Gnaden in diesem In-

**Sollemnitatis benedictionis domus scholaris „Marijanišče“
in foro Veržej noviter erectae.**

Quod vides, scribe in libro! (Apocal. 1, 11).

Fausta die 27. mensis Octobris 1912, quae fuit Dominica XXII. post Pentecosten et V. Octobris nec non Octava festi Dedicacionis Ecclesiarum, domum, prope ab ecclesia parochiali S. Michaelis archangeli in Veržej noviter exstructam, gloriosissimae virgini et matri Mariae de Bono Consilio sacram atque iuventuti per sacerdotes societatis s. Francisci Salesii instituendae et erudiendae destinatae, laetanter ac sollemniter benedixi.

Desiderium votumque meum est: Veniat pax Christi Iesu super hanc domum et super omnes habitantes, docentes et discentes, in ea, eosque Dominus ab omni infirmitate eripere et liberare dignetur! Repleat docentes in ea Spiritu sapientiae, intellectus et consilii! Repleat discentes in ea Spiritu fortitudinis, scientiae, pietatis et timoris Dei, ut quae salutariter et utiliter edocentur, intellectu capiant, corde retineant, opere exsequantur, et in omnibus nomen Domini honorificetur nomenque Mariae excolatur!

Ad S. Michaelis archangeli in Veržej, die 27. mensis Octobris, Reginae sacratissimi Rosarii dicati, anno eucharistico 1912.

† Michael m. p.,
Praesul Lavantinorum.

stitut willkommen zu sagen und als Direktor dieser neuen Anstalt auch im Auftrage meiner hochw. Herren Oberen und Mitbrüder Euer Exzellenz den Ausdruck achtungsvoller Begrüßung entbieten zu dürfen.

Groß ist die Ehre, welche Eure fürstb. Gnaden uns durch Ihren hohen Besuch erweisen. Meine Worte vermögen nicht die Gefühle auszudrücken, die wir in unserm Herzen empfinden, besonders in Anbetracht der großen Güte und Herablassung Eurer Exzellenz, der wir mit Bedauern nicht jenen Empfang bieten können, welcher der hohen Würde entspricht.

Eure fürstbischöflichen Gnaden kommen heute nach Wernsee, um dieses Institut feierlich zu eröffnen, um

Feierliche Einweihung des neuen Marienheims in Wernsee.

Zur bleibenden Erinnerung an das goldene Priesterjubiläum Seiner Heiligkeit Papst Pius X. und an das diamantene Regierungsjubiläum Seiner kais. und königl. Apostolischen Majestät Kaiser Franz Joseph I. im Jahre 1908 wurde allhier in Wernsee zufolge frommer Stiftung der Geschwister Anton, Agnes, Franziska und Elisabeth Puščenjak im Jahre 1911 der Bau des zur Heranbildung der männlichen Jugend durch Salesianerpriester bestimmten Marienheims in Angriff genommen und im Laufe eines Jahres insoweit vollendet, daß ich das neue Haus heute, am 27. Oktober 1912, feierlich einweihen und seiner Bestimmung übergeben konnte.

Gottes Auge wache über dem geweihten Gebäude! Gottes allmächtige Hand schirme die zeitgemäße Anstalt! Gottes heilige Engel mögen in diesem stattlichen Hause ihren Aufenthalt nehmen und alle Bewohner desselben, die Lehrer und die Schüler, beschützen für und für!

St. Michael in Wernsee, am XXII. Sonntag nach Pfingsten, den 27. des Rosenkranzmonates Oktober 1912.

Dr. Michael Napotnik m. p.,
Fürstbischof von Lavant.

einige Mitglieder der salesianischen Gesellschaft in Ihr Bistum einzuführen, um den Segen des Allerhöchsten über das Institut, dessen Insassen und deren Wirken herabzufflehen.

Wir schätzen, wie es sich gebührt, die wichtige Bedeutung dieses hohen Besuches, die Ehre und die Wohltat, welche Eure Exzellenz uns dadurch erweisen; wir danken Euer fürstb. Gnaden von ganzem Herzen dafür.

Wir Söhne des ehrw. Don Bosco als letztangekommene Arbeiter im Weinberge des Herrn freuen uns, uns

Slovesna blagoslovitev in otvoritev novega šolskega zavoda „Marijanišče“ v Veržeju.

Pomenljivega dne 27. oktobra v znamenitem evharističnem letu 1912 sem tukaj v Veržeju novo poslopje, „Marijanišče“ imenovano, sezidano vsled ustanove preblage trške rodbine Puščenjakove ter namenjeno poduku in vzgoji moške mladine po vrlih duhovnikih Salezijancih, v svoje veliko veselje slovesno blagoslovil in otvoril.

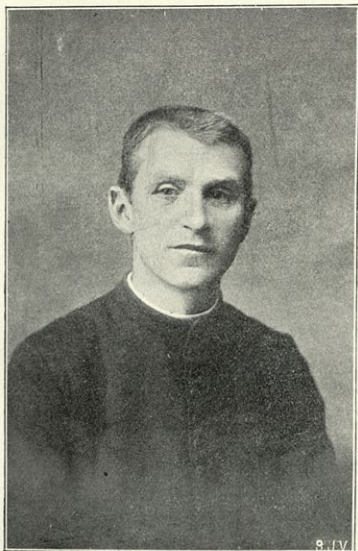
Dal vsemogočni in neskončno dobri Bog, da bi vladal v hiši duh svetega škofa Frančiška Salezija in glasovitega mladino-ljuba Janeza Don Boska, in da bi novo blagoslovljeni in danes otvorjeni zavod postal bogat vir blagoslova za Veržejski trg, za krasno Mursko polje, za vso staročastito škofijo Lavantinsko!

Fratres! Confidimus in Domino Iesu, quia, qui coepit in vobis opus bonum, perficiet.

Bratje, zaupamo v Gospoda Jezusa, da bo on, kateri je začel v vas dobro delo, ga tudi dovršil (Začetne besede današnjega nedeljskega berila, posnete iz lista sv. Pavla do Filipljanov 1, 6).

Pri Sv. Mihaelu v Veržeju, na 22. pobinkošno nedeljo in osmino praznika posvečenja vseh cerkev, dne 27. meseca vinotoka leta 1912.

† Mihael m. p.,
knezoškof.

Ravnatelj dr. Avrelij Guadagnini.

Untertanen Eurer fürstb. Gnaden nennen zu dürfen und unter Ihrer weisen Leitung durch unsere bescheidene Arbeit mit der Hilfe Gottes auch zum Wohle jener Seelen wirken zu können, welche der Sorge eines so erleuchteten und seeleneifrigen Hirten anvertraut sind.

Eure Exzellenz kamen ferner, um das Institut zu segnen. Ja, möge der Segen des Herrn, durch Euer fürstb. Gnaden gesendet, sich reichlich ausgießen, damit dieses Institut trostreiche Früchte hervorbringe zur größeren Ehre Gottes und unserer heil. katholischen Religion, zum Heile der Seelen, zum Wohle unseres Landes und auch zur Freude Euer fürstb. Gnaden, der wir in verehrungsvoller Huldigung die besten Wünsche für ein langes, gesegnetes Leben und Wirken zu entbieten uns gestatten.

Seine Exzellenz, der Geheimrat Sr. Apost. Majestät, unseres allergnädigsten Kaisers Franz Joseph I., der hochwürdigste Fürstbischof von Marburg, Dr. Michael Napotnik, er lebe hoch!

Dobrodošli! Živio!

Prezvzišeni so odzdravili:

Hochwürdiger Herr Direktor haben mich vor meinem Eintritte in dieses liebliche „Marienheim“ mit gar ausgewählten Worten begrüßt. Ich sage Ihnen dafür meinen innigen Dank und heiße Sie und Ihre lieben Mitbrüder herzlich willkommen hier in Wernsee, herzlich willkommen in meiner Diözese als erprobte Erzieher der Jugend, als eifrige Mitarbeiter im Weinberge des Herrn.

Ich bin mit ausnehmend grosser Freude gekommen, um den durch ihre segensreiche Wirksamkeit berühmten Salesianern, den Söhnen des gefeierten Jugend-

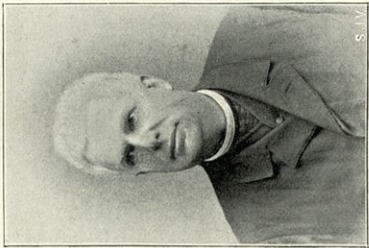
erziehers, des seligen Don Bosko, ihr neues Heim einzuweihen und sie in ihre Wirkungsstätte einzuführen.

Unser Herr und Heiland gab seinen Aposteln den Auftrag: Wo ihr immer in ein Haus kommt, da sprecht zuerst: Friede sei diesem Hause! Dem Auftrage des göttlichen Lehrmeisters gemäß sage ich heute und werde es morgen vor der feierlichen Einweihung des „Marienheimes“ wiederholen: Friede sei diesem Hause und allen, die darin wohnen! Und der Segen, den ich über diesen groß angelegten Bau sprechen werde, möge das Unterpand und die Bürgschaft des himmlischen Segens sein, von welchem die Tätigkeit der hier einziehenden Salesianerpriester immer im reichlichsten Maße begleitet sei!

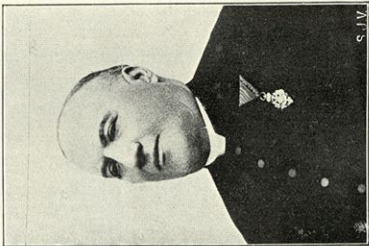
* * *

Kmalu potem se je zmračilo; bil je krasen jesenski večer. Iz trga se je pomikala dolga vrsta pevcev z lampijoni in so pod vodstvom g. nadučitelja zapeli par pesmic, za kar so se prevzvišeni knezoškof iskreno zahvalili. Kvišku proti nebu so švigale rakete in daleč okoli naznanjale nenavadno slovesnost, iz stolpovih lin pa se je glasilo ubrano zvonjenje.

Drugi dan so se že ob peti uri v župnijski cerkvi začele sv. maše; bilo je ta dan v vsem 14 sv. maš. Že pri zjutranjih mašah je bila cerkev skoraj natlačeno polna. Kmalu po sedmi uri so se začele od vseh strani proti Veržejju pomikati cele procesije ljudstva. Toliko ljudi še trg Veržej gotovo nikdar ni videl, le prekmurski Slovenci niso mogli priti, ker zaradi velike vode brod ni vozil čez Muro. Kmalu po osmi uri se je začelo blagoslavljanje zavoda po onem obredu, kako

Martin Meško,
kn. šk. duh. svet., župnik pri Kapeli.

Martin Jurkovič,
kn. šk. duh. svet., vitez Franc
Jožefovega reda, dekan ljutomerski.

ji predpisan za šolske stavbe. Ganljiv in pomenljiv je ta obred.

Najprej se pokliče na pomoč sv. Duh in se prosi, naj bi mladež, ki se bo tu učila, razsvetil, da bo vedela, kar je pred Bogom prav ter vedno napredovala v modrosti, v starosti in milosti. V naslednjih molitvah se prosi, naj Bog blagoslovi zavod, kakor je blagoslovil hišo Abrahama, Izaka in Jakoba, naj pošlje svojega angela varuha, ki bo hišo varoval, in naj pride mir Gospodov čez to hišo in vse tiste, ki bodo v njej učili ali se učili, da bi to, kar se bodo koristnega učili, prav razumeli in v dejanju izvrševali.

Zavod se poškropi od zunaj in znotraj, v glavni učilnici pa pripne posvetitelj sam na steno znamenje sv. križa.

Po končanem blagoslovu se je veličastna procesija pomikala proti župnijski cerkvi, ki ta dan niti tretjine ljudstva ni mogla obseči. Prevzvišeni knezoškof so ob veliki asistenci imeli slovesno sv. mašo za vse žive in mrtve dobrotnike, ki so pripomagali k stavbi. Po sv. maši so stopili na prižnico ter jedrnato in krepko razložili pomen slovesnosti tega dne. Tudi tisti, ki zaradi stiske niso mogli v cerkev, so zunaj lahko slišali krasno pridigo. Po pridigi je bilo darovanje okoli oltarja, kjer se je darovalo 217 kron v prid zavoda, vrh tega so prevzvišeni knezoškof sami darovali v isti namen 350 K. Bog poplačaj stoterno te darove Prevzvišenemu in drugim darovnikom! Naposled je zastopnik g. provincijala salezijanske družbe, ki se osebno ni mogel vdeležiti slovesnosti, zapel zahvalno pesem in s tem se je zaključila veličastna cerkvena slovesnost.

Ob 1. uri je bilo v zavodu za goste prirejeno

slavnostno kosilo. Navzoč je bil zastopnik c. kr. okrajnega glavarstva v Ljutomeru, g. Viktor Kastner-Pöhr, izmed sosednih duhovnikov so k slavnosti prihiteli: vlč. g. dekan ljutomerski Martin Jurkovič, g. dr. Ivan Tomažič, kn. šk. duh. svet., dvorni kapelan Nj. Prevzvišenosti; od Sv. Petra pri Mariboru je prišel g. župnik Matej Štrakl, poseben dobrotnik zavoda, dalje g. duh. svet. in župnik kapelski Martin Meško, ustanovnik Marijanišča, od Sv. Križa g. župnik Jos. Weixl, od Sv. Petra pri Radgoni kapelan J. Luskar in g. Andrej Lovrec, kapelan v Ljutomeru.

Gosp. Kastelic, ravnatelj v Ljubljani, zastopnik g. provincijala je prebral latinsko pismo g. provincijala na prevzvišenega knezoškofa, ki se glasi:

Excellentissime Praesul!

Absens corpore, quia aliud gravissimum negotium hic me detinet, spiritu tamen et in persona admodum Reverendi Domini Aloisii Kastelic, Directoris domus nostrae Labacensis, quem delegavi ut me substitueret, huic solemnitati praesens, Excellentiam Tuam Reverendissimam maximo obsequio et veneratione saluto.

Deo gratias! En verba quae mihi et omnibus qui totam rem bene norunt et considerant ultro ex corde exeunt in hac magna sollemnitate, quae omnes huius oppidi cives hodie, iure merito, summa laetitia afficit. Deo gratias! quod enim prorsus impossibile videbatur, ecce iam completum est: Verzej magnum et revera pulchrum Institutum, a quo plurima bona sunt certe expectanda, iam habet, et Filii Venerabilis D. Bosco, Confratres mei dilectissimi, hodie in possessionem domus ipsius tot tantisque laboribus ab egregiis et omni aestimatione dignis viris tam munifice paratae ingrediuntur.

Lovro Janžekovič,
župnik v Veržeju.

Josip Weixl,
župnik pri Sv. Križu.

Matej Štrakl,
župnik pri Sv. Petru pri Mariboru.

12

Gratias Excellentiae Tuae, Reverendissime Princeps Episcopo, quam maximas etiam reddere debeo et reddo, quia non solum repetitis et instantibus litteris Superiores Societatis nostrae, ad hanc domum acceptandam, quod nullo modo se facere posse protestabantur, induxisti, sed insuper Ipsemet et cum tanto Tuo labore et abnegatione Confratres meos in hanc novam residentiam, Tuis manibus benedictam, solemniter introducere voluisti. — Deus omnipotens et benignissimus qui tamquam sibi factum existimat quidquid minimo ex fratribus nostris fecerimus, abundantissime Te remunerari dignetur pro tanta Tua benignitate.

Quod autem ad me attinet Excellentiam Tuam certiorum facere possum, Confratres meos omnibus viribus adlaboraturos ut opus, quod ipsorum curis et sollicitudini traditum est, optime evolvatur et finem suum assequatur, atque hoc aliisque modis, pro viribus suis, Tibi ad salutem animarum, iuvenum praesertim, fovendam praesto futuros.

Utique vehementer doleo me adhuc non habere Confratres linguae slovenicae aliaque media, qui necessarii essent, ut statim scholam agrariam pro iuvenibus praesertim huius regionis, quod fini huius Instituti apprime respondet, incipere possemus. Spero tamen, sicut et Excellentia Tua Reverendissima Superiores meos Suis litteris certiores faciebat, fore ut ex hac domo, in qua interim vocationes ad Congregationem nostram curabuntur, plurimi vineae dominicae operarii exeant qui ante dictam scholam non solum adaperire sed etiam, Deo favente, ad magnum splendorem adducere valeant.

Quod certe eveniet, si Excellentia Tua, clerus po-

pulusque circumstans eadem qua nunc etiam in posterum hoc Institutum benevolentia donare non desinent.

Ad sacri annuli osculum provolutus et benedictionem Tuam pro me et hoc domo deprecans, me profiteor.

Oświęcim, die vicesima quarta Octobris anno MCMXII.

Excellentiae Tuae Reverendissimae
Humillimus et addictissimus Servus
Soc. Dr. Petrus Tirone,
Provincialis Sales.

Prezvzišeni so na to odgovorili:

Intimas reddo grates Tibi, reverende Domine Director, qua delegato admodum reverendi Domini Provincialis, quod mihi per epistolam ab eodem missam salutationem piae Societatis s. Francisci Salesii protulisti tam obsequiosam.

Ex toto animo resaluto percaros mihi filios Venerabilis servi Dei et inventutis amatoris, Don Bosco, erga quos singularis amoris ac peculiaris venerationis sensis afficio. De quo meo sincero affectu certiolem facere velis admodum reverendum Tuum Dominum Provinciale.

Re sane vera, haud paucae actiones et relationes cum ad Societatis superiores tum ad caes. reg. Gubernium erant faciendae¹, ut opus hoc magnificum posset

¹ Hac de re testimonium perhibent litterae a me directae ad Rectorem generalem societatis Salesianae, quas in piam memoriam hicce allatas volo:

Num. 4334.

Reverendissime Pater Generalis!

Praeclara Iubilaea Suae Sanctitatis Papae Pii X. ac Suae Caesareae et Regiae Maiestatis Francisci Josephi I., quibus catholicorum populorum animi in Patria nostra anno currente suaviter

Ivan Lusker,
kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni.

Andrej Lovrec,
kaplan v Ljutomeru.

incipi et domus, iuventuti per sacerdotes Salesianos educandae destinata exstrui. Attamen Deo auxiliante difficultatibus superatis hodie laetamur de aedibus, Matri Boni Consilii sacris iamque benedictione ecclesiastica exornatis.

Fiducialiter spero, sacerdotes Salesianos, hodie sollemniter huc introductos, in spiritu sancti Antistitis Genevensis nec non iuxta exemplum venerabilis Don Bosco summis viribus adlaboraturos esse, ut ex insti-commoventur, certe meliore modo celebrari nequeunt, nisi in eorum piam memoriam christianae caritatis ac verae humanitatis erigantur instituta, quae praesentium temporum indigentis medelam ac futuris etiam generationibus commoda afferre possint.

In Nostra quoque dioecesi pii homines consilium inierunt atque opes contulerunt, ut in memoriam praefatae duplicis sollemnitatis monumentum erigatur aere perennius.

In oppido scilicet Veržej pia familia cognomine Puščenjak in bonum instituti pro pueris educandis parata est statim cedere possessionem suam pretio circiter 24.000 coronarum. Alii insuper cives ac vicini incolae suos obolos contulerunt, ita ut Congregationi, quae tale institutum in dicto oppido erigere vellet, statim 40.000 cor. in manus dari possent. Nos vero obsecundantes praeclaris verbis, quibus Sanctitas Sua Papa Pius X. in litteris, die 17. Augusti 1904 ad Te directis, Sodalitatem Salesianam omni fideli omnique aut dioecesi aut civitati aut paroeciae enixe commendare dignatus est, instantissimè invitamus ac per caritatem Dei atque animarum immortalium rogamus, ut hanc donationem suscipere ac filios Sodalitatis Tuae in hanc novam messem mittere haud dedigneris.

Conditiones pro fundando instituto favorabiles sunt et rationes gravissimae.

1. Imprimis ut oblata possessio adhuc anno currente transferatur ad familiam Vestram, ea suadet causa, quia hoc anno foundationes humanitatis, quae in memoriam iubilaei Suae Maie-statis fiunt, liberae sunt a taxis secus in translatione ac emptione bonorum solvendis. Certe minime spernendum emolumentum!

tuto recens fundato prodeant iuvenes, ad omne opus bonum instructi.

In quo sensu invito hospites honoratos, ut sumant calicem vini, mecum clamantes: Admodum reverendus Dominus Provincialis societatis Salesianae, Dr. Petrus Tirone, eiusque confratres — vivant!

Na to so knezoškof napili papežu in cesarju:

Die heutige Festfeier ist denkwürdig für unsere Kirche und unser Vaterland. Deshalb geziemt es sich, dass wir

2. Locum quod attinet, in quo erigendum esset institutum, gaudet amoenitate ac salubritate aëris, oppidum situm est in fertilissima parte campi ad flumen Muri in confiniis Styriae Hungariaeque vix tribus kilometris distans a duabus stationibus viae ferreae; in vicinia nullum existit monasterium vel collegium regularium.

3. In oppido Veržej est exigua paroecia s. Michaelis Archangeli, 690 animas habens. Parochia est liberae collationis episcopalis. Itaque peropportunum esset, si parochia a Sodalitate Vestra administraretur, qua in re apud gubernium nulla erit difficultas, dummodo sacerdos, qui parochum gereret, esset civis austriacus. Praebendae proventus utique caderent in bonum Sodalitatis.

4. Aliud etiam bonum ex nova ista fundatione certo proveniet Sodalitati. Si semel habuerit domicilium suum illis in regionibus, multi iuvenes — slovenicae, germanicae et hungaricae linguae gnari — sentient vocationem ad Sodalitatem Vestram. Si nunc forsitan premeris penuria cooperatorum slavicae et hungaricae linguae, Dominus mittet Tibi ex novo seminario novas vires.

5. Quamvis Vestra Sodalitas apud nostrum populum tantum quoad nomen et ex libellis nota sit, magna tamen veneratione et fiducia gaudet atque adventus Vester ardentem desideratur. Clerus quoque totius decanatus Luttenbergensis, in quo stat oppidum Veržej, speciatim parochus huius loci, sincero corde Vos exspectat, maxima vero iucunditate ac laetitia impleretur cor Nostrum in illa die, qua adventui Vestro benedicere possemus.

vor allem unserer beiden lieben Väter, Seiner Heiligkeit Papst Pius X. und Seiner k. und k. Apostolischen Majestät Franz Joseph I., gedenken. Pius X. mit seinem Wahlspruch *Instaurare omnia in Christo* und Kaiser Franz Joseph I. mit seiner providentiellen Devise *Viribus unitis* hegen beide eine väterliche Fürsorge für die Jugend. Seine Heiligkeit empfahl die öftere Kinder-Kommunion und Seine Majestät rief in seiner väterlichen Liebe: *Sorget für das Kind!* Unser Heiliger

6. Quodsi ad tempus circumstantiae forsitan non Tibi permittunt novam foundationem erigere, conniveas saltem, ut adhuc anno currente possessio transcribatur ad Sodalitatem Vestram, erectio vero collegii sequentibus tribus annis in executionem deduci posset. Statim ac populus videbit eius spem non esse vanam, novi invenientur benefactores atque summa 40.000 coronarum notabiliter augebitur, materiali sustentationi collegii omnino provisum erit. In negativo casu vero tum prona voluntas populi tum factae promissiones ac iam donatae summae dissiparentur et ita bona res deplorabile detrimentum pateretur.

Itaque sanctus Michael, patronus tutelariorum nominati loci, Mater boni consilii, Auxiliatrix christianorum dirigant pedes Vestros in dioecesim Nostram ad gloriam Dei ac christianae iuventutis profectum salutarem!

Marburgi, 29. Augusti 1908.

† Michael, Princeps-Episcopus
Num. 4925.

Reverendissime et Illustrissime Pater Rector Generalis!

E rescripto Reverendi Presbyteri Aloysii Piscelli Societatis s. Francisci Salesii, ad meas litteras a. d. IV. Kalendas Septembres 1908 Num. 4334 datas, non sine animi dolore comperi, Consilium generale dictae Congregationis desiderio meo, quo in mea dioecesi Lavantina in oppido Veržej institutum Salesianum iuventuti religiose educandae destinaretur et rite conderetur, satisfacere eo non posse, quod ad onera novae domus portanda necessariae vires deessent.

Haec sane negandae institutionis ratio est, incolae tamen

Vater und unser Landesvater sind beide wohlwollende Beförderer der Salesianer-Sozietät. Es freut mich, dass der Vertreter der kaiserlichen Behörde in diesem Bezirke, der sehr geehrte Herr Viktor Kastner-Pöhr, in unserer Mitte weilt. — Erheben wir den Becher und rufen wir: Gott erhalte, Gott beschütze unseren glorreich regierenden Papst Pius X. und unseren viellieben und teuren Kaiser Franz Joseph I!

G. ravnatelj novega zavoda je pa napil v iskrenih besedah Prezvzišenemu:

illius oppidi et circumiacentium vicorum a suo desiderio non desistunt, immo eius negationem aegre ferunt. Unde novo libello supplici, die 13. Octobris 1908 misso, a me enixim exposcunt, ut Paternitati Vestrae illustrissimae ipsorum petitionem denuo proponam.

Cui desiderio hisce litteris ex animo satisfacio, quia persuasum habeo, institutum tale, rite erectum, et prospere cessurum et adolescenti iuventuti multum esse profuturum, neque timendum est, ut ipsi quid in sustentatione sua desit.

Praeterea Patres Rakovnicenses, prope a Ljubljana in Carniolia, regionis et consuetudinum illius populi optime gnari, ad institutum illud erigendum parati esse dicuntur, modo id sibi Superiorum auctoritate permittatur.

Quum igitur condiciones, in meis litteris iam expositae, instituto, de quo agitur, erigendo favere nec ex eo piae Societati s. Francisci Salesii iusto graviora onera imponi videantur, hanc populi mei petitionem benevolae deliberationi propositam volo atque Paternitati Vestrae reverendissimae commendatam, ut exoptatum exitum accipiat in honorem Dei O. M. et salutem iuventutis, tot animae periculis expositae.

Ex Ordinariatu Princ.-Episc. Lavantino. Marburgi in Styria, die 21. Octobris 1908. † Michael, Princeps-Episcopus.

Similis tenoris litterae missae sunt Cal. Decembr. 1908 sub Num. 5477 ad Plurimum Reverendum Dominum Emanuele Manassero, Moderatorem provinciae Polonensis Salesianae in Oświęcim.

Gerne möchte ich meinen dankbaren Gesinnungen in der slovenischen Sprache Ausdruck geben; da mir dies jedoch nicht möglich ist, bitte ich die verehrten Anwesenden mir zu gestatten, dass ich mich der deutschen Sprache bediene.

Tief gerührt war ich gestern Nachmittag, als Se. Exzellenz sich würdigte Worte an uns zu richten, die wahrhaft zum Herzen gingen, und den Söhnen Don Boscos den Willkommgruss zu sagen.

Ich fühle mich darum veranlasst, noch einige Worte zu denen hinzuzufügen, die ich gestern mit gerührtem Herzen aussprach.

Nach Gott, dem wir an erster Stelle Preis und Dank schulden, verdanken wir die Entstehung dieser Anstalt Ew. Exzellenz, welche die Gründung derselben so warm befürwortet hat. — Dank der Gewogenheit Ew. fürstb. Gnaden gegen die Sal. Kongregation, dank der Begeisterung, die Ew. Exzellenz in vielen Herzen hervorzurufen verstand, haben sich viele ans Werk gesetzt und so ist dieses Institut ins Leben gerufen worden. Diese alle sind einem von Ew. fürstb. Gnaden ausgesprochenen Wunsche gefolgt, sie haben ein erhabenes Beispiel nachgeahmt, welches vom fürstb. Palais in Marburg ausging.

Der Bau wurde erst dann begonnen, nachdem Ew. fürstb. Gnaden sich gewürdigt hatten, das Gesuch an die hochw. Herren Oberen unserer Kongregation durch die tatkräftige Auktorität, durch den weitbekannten, wohlthätigen Einfluss Ew. Exzellenz wiederholt zu unterstützen. — Daher sei Dank Ew. fürstb. Gnaden, in deren Bistum eine Niederlassung zu haben für uns ein Glück und eine Ehre ist.

Ja, wirklich glücklich sind wir, unter der weisen Leitung Ew. fürstb. Gnaden wirken zu können, welche unter dem österr. Episkopat wegen ihrer ausgezeichneten Eigenschaften hervorragen.

Glücklich sind wir in dem Bewusstsein in Ew. Exzellenz einen einflussreichen Beschützer, einen gütigen Vater, einen weisen Führer gefunden zu haben.

Darum bitte ich die verehrten Anwesenden mit mir in den freudigen Ruf einzustimmen:

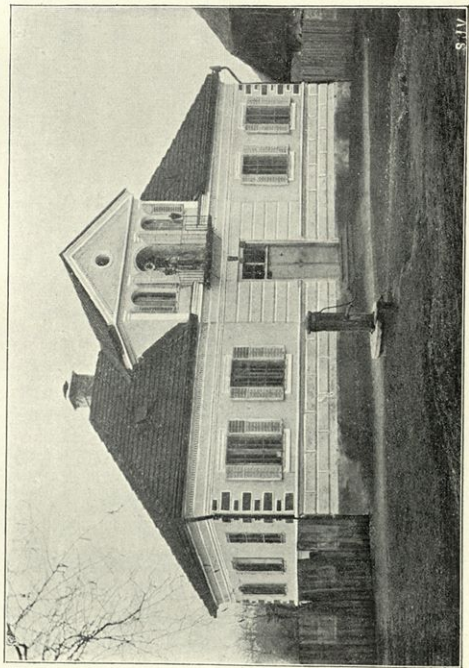
Se. Exzellenz der Geheimrat Sr. Apost. Maj. unseres allergnädigsten Kaisers Franz Joseph I., der hochw. Fürstbischof von Marburg, Dr. M. Napotnik, er lebe hoch! Živio!

Na to zdravico so knezoškof odговорili:

Wie schon gestern, so heiße ich Sie, Hochwürdiger Herr Direktor, samt ihren lieben Mitgenossen heute neuerlich von Herzen willkommen.

Herr Direktor danken mir für manches, was ich für das Zustandekommen dieser Jubiläums-Gründung getan hätte. Ich habe mich mit Freuden dafür eingesetzt, daß hierher nach Wernsee Salesianerpriester kommen möchten, und es gab nicht wenige Bedenken von Seiten der Kongregationsoberen, wie auch von Seiten der Behörden zu zerstreuen. Heute danke ich Ihnen und Ihren Mitbrüdern, daß Sie der Stimme Gottes und meinem Rufe gefolgt sind und sich in dieser Gegend angesiedelt haben.

Ich habe heute unter sinnreichen Zeremonien das neue Schulhaus, das „Marienheim“, eingeweiht. Mein lebhafter Wunsch geht dahin, daß sich die hiebei zum Himmel emporgesandten Gebete erfüllen mögen. Möge über dieses Haus und über alle seine Bewohner, Lehrer

Hiša Puščenjakova v Veržēju.

und Schüler, der Friede Jesu Christi kommen; möge sie der Herr vor allem Ungemach beschützen und bewahren; mögen die Lehrenden, docentes, erfüllt werden vom Geiste der Wissenschaft, Weisheit und der Furcht Gottes, die Lernenden, discentes, aber von der Gnade Gottes, auf daß sie die empfangenen heilsamen und nützlichen Lehren mit dem Verstande begreifen, im Herzen behalten, in Werken ausführen und in allem den Namen Gottes preisen; ja, mögen innerhalb der Wände dieses Hauses die Engel des Lichtes ihren Aufenthalt nehmen und alle Bewohner desselben, docentes et discentes, beschirmen für und für!

Mit diesem Wunsche rufe ich: der Vorsteher und Leiter des „Marienheims“ in Wernsee mitsamt seinen lieben Mitbrüdern -- lebe hoch!

Prezvzišeni so še napili domačemu g. županu in g. nadučitelju, predsednik Marijanišča pa sosednim gosp. duhovnikom in odbornikom Marijanišča.

K slovesni otvoritvi je došlo tudi več brzojavnih in pismenih čestitk.

Sv. Lenart v Slov. goricah:

Vsemogočni dal, da bi vedno bil novi zavod našemu ljudstvu v korist, Veržejcem v ponos. Dr. Tiplič.

G. dr. Tiplič, čigar ime najdejo čitatelji tudi med ustanovniki, je veržejski rojak in sedaj zdravnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

G. katehet Smrekar v Ljubljani, znan kot goreč prijatelj salezijanske družbe, je iz Ljubljane poslal v latinskem jeziku naslednjo čestitko:

Hiša salezijanska v Veržeju bodi nov in obilen vir milosti za Štajersko in za celo sv. Cerkev! To želi Smrekar.

Sevnica ob Savi:

Z Vami se danes veselimo tudi mi ter molimo, naj Bog obilno blagoslovi prvi salezijanski zavod v naši škofiji.

Doberšek, Kolenc, Gorjup, p. Hugolin.

Gradec:

Prisrčen pozdrav z iskreno željo, naj delo raste, cvete in prospeva.

Ignac Gabrc, I. Strnišča,

Marijina brata.

Prvi je veržejski, drugi križevski rojak.

Posebno v toplih besedah je pozdravil otvoritev novega zavoda g. Ivan Vreže, kn.-šk. duh. svet. in profesor na c. kr. učiteljišču v Mariboru.

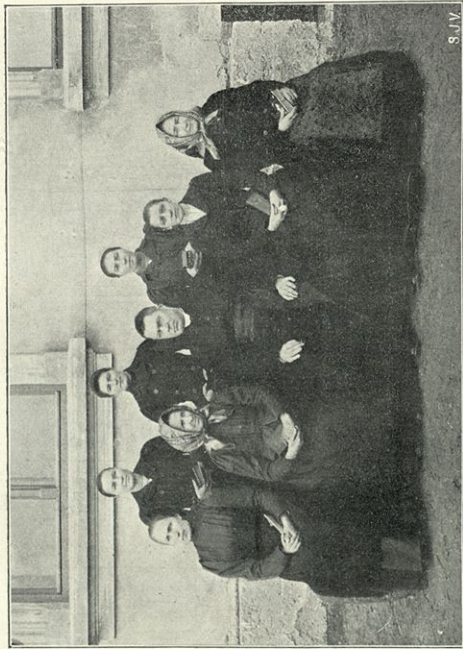
Pismo je bilo naslovljeno na predsednika družbe „Marijanišče“, pa se nanaša na zavod in se glasi:

Velecenjeni gospod doktor!

Dolgoletne Tvoje srčne želje se izpolnjujejo. Rojstveni Tvoj kraj dobi zavod, prepomenljiv za Veržej in za vso ljutomersko dekanijo ter velevažen za vso obširno Lavantinsko škofijo. Pod čisto posebnim Marijinim varstvom se bo ljuba naša mladina v „Marijanišču“ v duhu in po navodilih nesmrtnega Don Boska odgajala za vero, dom, cesarja. Izkušeni sinovi velikega ustanovitelja bodo gojili v mladih srcih pravo ljubezen do Boga in sv. Cerkve, njegove hčerke na zemlji, bodo stavili temelj za boljšo bodočnost krasne naše domovine in utrjevali posebno danes toliko potrebno pravo avstrijsko domoljubje.

Božji blagoslov, ki ga bodo sprosili in z velikim veseljem delili prevzvišeni naš nadpastir, knez in škof, v nedeljo dne 27. oktobra t. l. na najmlajši naš zavod,

Ženski odbor Marijanišća.

8. JAV.

Fr. Vaupotić, Jul. Sršćen, Joz. Čagran,
Al. Onišak, Al. Panić, prof. Fr. Kovačić, Marija Koroša, Marija Kralj.
podpredsjednica. predsjednik tajnica.

ostani v Marijanišču vselej in obrodi v stoletja, kolikor le mogoče, obilne in blagodejne sadove. Božja pomoč ostani vedno z vami!

Sam — osebno — se radi svojih stanovskih dolžnosti žalibog ne bom mogel udeležiti prepomenljive slovesnosti, pa v duhu sem in bom z Vami, podpirajoč Vaše želje in goreče molitve s svojimi molitvami.

Maribor, dne 23. oktobra 1912.

Prof. Jan. K. Vreže.

* * *

Ob 3. uri so bile v cerkvi lavr. litanije z 2 blagoslovoma, na kar so Prevzvišeni počastili z obiskom g. župnika in hišo Puščenjakovo, kjer se je Prevzvišenemu poklonil ženski odbor „Marijanišča“, ki ima za zavod velike zasluge.

Tudi rajni niso bili pozabljeni. Prevzvišeni so šli na pokopališče ter pomolili na grobu ustanovitelja Ant. Puščenjaka ter drugih dobrotnikov.

Le prehitro je potekel čas in Prevzvišeni so nas morali zapustiti ter so se z vlakom ob 5.51 vrnili v Maribor.

Začasni salezijanski zavod.

Zavod je otvorjen, a v njem letos ni domačinov, skoraj sami tujci. To moramo pojasniti, da ne bo kdo krivo sodil zavoda. Veliko težav in ovir je bilo treba premagati, preden se je sploh doseglo, da je salezijanska družba sprejela ponujeni zavod. Družba

je na Slovenskem še mlada, zatorej še ima malo slovenskih moči, vabijo jo na vse kraje, kjer so jim voljni pripraviti vse potrebno. Na lepe obljube in besede ne more iti družba nikamor. Ko so tedaj v Veržeju obljube in besede začele prehajati v dejanje, so tudi poglavarji salezijanske družbe obrnili svoje oči na Veržej. Poslopje se je začelo zidati, ali kaj, če bi moralo morda več let stati prazno? Dobre ljudi bi to zbegalo, hudobni nasprotniki pa bi se posmehovali, češ, to imate sedaj prazen „klošter“! A božja Previdnost se je ozrla na naš kraj in zavod se je otvoril prej, kakor smo mislili. To je prišlo tako: Salezijanska družba je doslej imela svoj zavod v prijaznem, vinorodnem kraju Penangu-Monferrato v Gornji Italiji, tamkaj so imeli gojence iz raznih avstrijskih dežel in iz Nemčije, ki so študirali gimnazijo in se pripravljali, da vstopijo v salezijansko družbo. Letos je pa naš presvetli cesar salezijansko družbo izrečno potrdil in sedaj je trebalo imenovani zavod prestaviti v Avstrijo in gimnazijske študije prikrojiti po naših postavah. Pa kam ga prestaviti? Kocka je padla na Štajersko in sicer na Veržej.

Salezijanski predstojniki so stavili vodstvu „Marijanišča“ predlog: Mi prestavimo svoj zavod začasno iz Penanga v Veržej in oskrbimo zavod z znotranjo opravo, vi pa pozidajte do jeseni še severno in južno stran poslopja. Če družba prestavi predstojnike, morajo za njimi iti tudi gojenci, torej bodo ti gojenci iz avstrijskih in nemških dežel nekaj časa imeli svojo streho v Veržeju. Hiša ne bo stala prazna, zavod se uredi in utrdi, družba si pridobi novih slovenskih moči, spozna ljudstvo in krajevne razmere ter med tem trezno in mirno poišče kraj, ki bo bolj primeren za gimnazijski

Grob Antona Puščenjaka.

Na levo (z ograjo) grob Franca Rožmana († 25. maja 1911), velikega dobrotnika in odbornika Marijanišča.

zavod salezijanske družbe. Med tem se pa tudi lahko pripravi vse potrebno za gospodarsko šolo, in ustrezno bo obema strankama. Tako je torej preprosti Veržej prišel do spodnje gimnazije. Ker se je pa delo zavleklo, se I. razred ni mogel tukaj otvoriti, ampak na Dunaju, zato se tudi letos ne morejo sprejemati domači dečki, ker je šolsko leto že predaleč naprej. Treba potrpeti, velike reči ne nastanejo en dan.

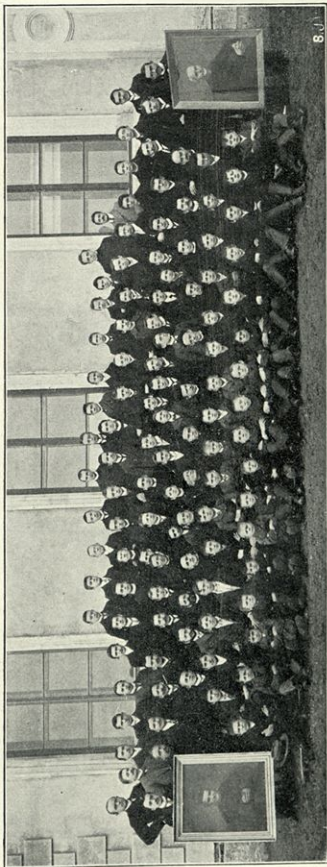
Sedanji zavod je torej le začasen, ker drugače sploh ni bilo mogoče doseči, da bi družba salezijanska sprejela naš zavod. Tudi v Ljubljani so si od začetka morali pomagati z gospodi, ki so bili po rodu Italijani in Nemci. Odbor bi tudi s svojimi pičlimi sredstvi nikakor ne mogel vsega oskrbeti, kar je za tak zavod potrebno. Ustrezno je tedaj v sedanjih razmerah obema strankama.

Sprejmimo torej gostoljubno sedaj gospode predstojnike in njihove gojence, ki so se iz solnčne Italije priselili k nam na Mursko polje, katero je neki gospod zaradi njegove lepote in rodovitnosti imenoval štajersko Lombardijo. Roka roko umiva; odboru Marijanišča je veliko pomagano s tem, da je hiša naseljena in je zavod začel delovati.

Za domače fante ima zavod za sedaj tako imenovani „oratorij“ t. j. ob nedeljah in praznikih se ob prostem času zbirajo fantje v zavodu, se nekoliko poigrajo, pa učijo tudi koristnih reči, petje, predstave itd. S tem se doseže veliko; mladina se odvrne od slabih potov in tovaršij, v oratoriju ne sliši in ne vidi nič nespodobnega, pač pa se marsikaj koristnega nauči.

Bodi tukaj izrečena tudi iskrena zahvala vsem, ki so darovali kaj živeža, da se je zavod mogel za silo oskrbeti za zimo. Da se čim prej uresniči tudi pravi namen zavoda, da se otvori gospodarska šola, to nas mora izpodbujati, da z vnemo in združenimi močmi izpolnimo tiste pogoje, ki so potrebni za tako šolo, zlasti: postaviti se mora primerno gospodarsko poslopje, povečati posestvo, nabaviti potrebni stroji in živina. Zavod pa potrebuje tudi slovenskih moči. Kdor torej čuti poklic in veselje do redovnega življenja, naj vstopi v družbo, kjer bo lahko mnogo koristil bližnjemu in zveličal sam svojo dušo.

Prvi gojenci Marijanišča s predstojniki. V sredini g. provincial dr. P. Tirone. V spodnjih vrstah oratorijanci.

Udje „Marijanišča“ leta 1912.

Ustanovniki.

Ustanovniki so tisti udje, ki plačajo 100 K ali več ali podarijo kaj drugo v toliki vrednosti.

Nj. Prevzvišenost knezoškof dr. Mihael Napotnik, Maribor.

Budja Marija, Banovci.

Budja Matjaš, Banovci.

Čagran Jozefa, Banovci.

Farkaš Franc, Ilijaševci.

Farkaš Jozefa, Ilijaševci.

Horvat Jožef, Verzej.

Horvat Lovro, Verzej.

Horvat Marija, Verzej.

Janžekovič Lovro, župnik, Verzej.

Jurinec Marija, Banovci.

Jurinec Marija, Banovci.

Jurkovič Martin, dek., Ljutomer.

Koroša Marija, Verzej.

Korošak Marija, Ilijaševci.

Korošak Mihael, Ilijaševci.

Kosi Ana, Verzej.

Kosi Franc, Verzej.

Kosi Marija, Gradec.

Košar Franc, Verzej.

Košar Marija, Verzej.

Kovačič dr. Fr., Maribor.

† Kovačič Franc, Verzej.

Kralj Franca, Ilijaševci.

Kralj Marija, Ilijaševci.

Kralj Terezija, Ilijaševci.

† Kresonja Matija, Verzej.

Kupljen Jakob, Žihlava.

Meško Martin, župnik, Kapela.

Neimenovana, Vogričevci.

Novak Marija, Ljutomer.

Ostrec Alojz, Bunčani.

Ostrec Martin, Verzej.

† Pavalec Antonija, Sv. Jurij v Slov. gor.

Posojilnica v Križevcih.

Posojilnica Gornja Radgona.

† Puščenjak Anton, Verzej.

Puščenjak Franca, Verzej.

Puščenjak Liza, Verzej.

Puščenjak Neža, Verzej.

Rantaša Tomaž, Selišči.

Rožman Jozefa, Ilijaševci.

Rožman Neža, Ilijaševci.

Rožman Treza, Ilijaševci.

† Rožman Franc, Verzej.

Saboti Filip, Verzej.

Saboti Marija, Verzej.

Skuhala Andrej, Banovci.

Slavič Gera, Grabe.

Sršen Fr. ml., Verzej.

Sršen Julijana, Verzej.

Sršen Kristina, Verzej.

Štrnišča Alojz, Verzej.

Šinko Matija, župn. v p., Središče.

Štrakl Matej, župnik, Sv. Peter pri Mariboru.

Štuhec Gera, Gradec.

† Šuta Rupert, dekan, Zavrče.

Tiplič dr. Franc, zdravnik Sv.

Lenart Slov. gor.

Topolnik Ivan, Banovci.

Vaupotič Franca, Lokavci.

Vrzel Jernej, Ljutomer.

Žvarc Franca, Verzej.

Žvarc Matija, Verzej.

Skupaj 63.

Dobrotniki.

Dobrotniki so tisti udje, ki plačajo več kakor 1 K pa manj kakor 100 K, ali pa z vožnjo in z delom pomagajo pri stavbi.

Agrež M., kapelan, Marija Snežna.	Bunderl Mikl., Verzej.
Atelšek Ivan, kapelan, Sv. Marko.	Bunderl Treza, Verzej.
Atteneder Jožef, župnik, Polzela.	Čanjko Martin, Verzej.
Augustinovič Ferd., Verzej.	Čanjko Tomaž, Verzej.
Babič Antonija, Lokavci.	Carl Ana, Vučja ves.
Babič Franc, G. Krapje.	Carl Ivan, Vučja ves.
Babič Jozefa, G. Krapje.	Cerjak Jož., župnik, Rajhenburg.
Babič Matija, G. Krapje.	Cigan Martin, Gančani.
Baligač Urša in zlahta, Ogrsko.	Cigut Treza, Šatahovci.
Barbič Mihael, kapelan, Dobrna.	Cimerman Franc, G. Krapje.
Baša Alojz, Cmurek.	Cimerman Franc, Verzej.
Baša Ana, Cmurek.	Cimerman Franca, G. Krapje.
Baša Andrej, Cmurek.	Cimerman Franca, G. Krapje.
Baša Ivan, Cmurek.	Cimerman Marija, G. Krapje.
Baša Marija, Dokležovje.	Cipot Jožef, Verzej.
Baša Matija, Cmurek.	Cirar Neža, Št. Ilj Slov. gor.
Baša Mihael, Cmurek.	Cmerekar Alojz, Verzej.
Baša Mihael, Dokležovje.	Cmerekar Andrej, Verzej.
Belec Franc, Kristanci.	Cmerekar Ivana, Verzej.
Belec Franc, Logarovci.	Cof Anton, Grlava.
Berden Ivan, Ogrsko.	Cof Franca, Šalinci.
Bezenšek Jurij, župnik, Čadram.	Cof Jakob, Grlava.
Bežan Anton, Šalinci.	Cvetko Jožef, Ključarovci.
Bežan Marija, Šalinci.	Cvetko Jurij, kapelan, Koprivnica.
Blažič Štefan, Dokležovje.	Cvetko Marija,
Bogovič Iv., korvikar, Maribor.	Čagran Franc, Banovci.
Bohak Fr., dekan, Sl. Bistrica.	Čagran Marija, Banovci.
Bohak Marija, Sl. Bistrica.	Čagran Martin, Banovci.
Bohanec Alojz, Vučja ves.	Čede Josip, župnik, Studenci.
Bohanec Marija, Vučja ves.	Čizek Al., župnik, Slov. Gradec.
Bohanec Martin, Vučja ves.	Čizek Jož., dekan, Jarenina.
Bosina Iv., kapelan, Sv. Jurij Sl. g.	Črnel Janez, Lokavci.
Bračko Antonija, Maribor.	Čuk Alojz, Vučja vas.
Bratina Franc, Križevci.	Čuk Franc, Verzej.
Bratina Mart, Krapje.	Čulk Ema, Sv. Jurij ob Taboru.
Bratkovič Fr., župnik, Negova.	Dekort Jož., župnik, Ljubno.
Brdnik Blaž, kapelan, Stari trg.	Dijak Friderik, Ljutomer.
Brumen Franc, G. Krapje.	Doberšek Iv., župnik, Sevnica.
Budja Alojz, Banovci.	Dolamič Martin, Šalinci.
Budja Neža, Bunčani.	Dolnarič J., Kamensčak.
Bukovec Alojzija, Globoka.	Domanjko Alojz, Buččevci.
Bukovšek Ant., kapelan, Prihova.	Domanjko Jakob, Boreci.
Bunderl Franc, Cezanjevci.	
Bunderl Ivan, Verzej.	

- Drobnič Antonija, Lokavci.
 † Drobnič Marija.
 Dunaj Franc, Cezanjevci.
 Dunša Marija, Verzej.
 Dvoršak Blaž, kapelan, Sv. Jurij
 ob juž. žel.
 Eferl Matija, župn., G. Kungota.
 Erlich Jakob, Ključarovci.
 Farkaš Mihael, Križevci.
 Farkaš Alois, Bunčani.
 Ferenc Anton, Žihlava.
 † Ferenc Franc, Banovci.
 Ferenc Jožef, Verzej.
 Ferenc Martin, Verzej.
 † Ferenc Treza, Banovci.
 Fifnja Gera, Mala nedelja.
 Filipič Boštjan, Krapje.
 Filipič Franc, Krapje.
 Filipič Jožef, Stara ves.
 Filipič Magd., Logarovci.
 Flek Jožef, prošt v Ptuj.
 Fujs Jožef, Nemščak.
 Fuks Franc, Verzej.
 Fürst Matija, Vučja ves.
 Gabrc Franc, Verzej.
 Gabrc Ivan, Verzej.
 Gabrc Simon, Verzej.
 Gabrc Jožef, Verzej.
 Gajsar Al., Verzej.
 Gajsar Marija, Verzej.
 † Gajsar Neža, Verzej.
 Gajšek Iv., župnik, Sv. Vid pri
 Grobelnem.
 Gala Andr., Boreci.
 Gartner Franc, župnik, Planina.
 Golenač Julijana, Maribor.
 Golunder J., Banovci.
 Golunder Marija, Verzej.
 Gomilšek Fr., župnik, Sv. Peter
 na Medv. selu.
 Gorjak Jožef, Cezanjevci.
 Gorjup Peter, kaplan, Sevnica.
 Goršek Jozefa, Verzej.
 Gottlich Alojz, Križevci.
 Grantaša Matija, Verzej.
 Gregorinčič Antonija.
 Gunčer Jož., župnik, Sv. Mihael
 nad Mozirjem.
 Hanžel Franca, Verzej.
 Hanžel Jozefa, Gradec.
 Hanželič Franca, Verzej.
 Hauptman Iv., župnik, Pernice.
 Hauptman Karolina, Križevci.
 Heber Fr., župnik, Sp. Polskava.
 Heric Ant., Vučja ves.
 Heric Franc, Boreci.
 † Heric Franc, Kokoriči.
 Heric Andrej, Banovci.
 Herg Marija, Središče.
 Herman Mihael, Bratonjci.
 Herzog Anton, Križevci.
 Horvat Alojz, Križevci.
 Horvat Helena, Verzej.
 Horvat Ivan, Križevci.
 Horvat Janko, Ljutomer.
 Horvat Jožef, Dokležovje.
 Horvatič Ana, Križevci.
 Hrastelj Fr., arhidijakon, Konjice.
 † Hrastelj Greg., župnik, Selnica.
 Hrastnik Helena, Sp. Polskava.
 Hribnik Jak., dekan, Braslovče.
 Hribovšek K., st. prošt, Maribor.
 Hutter Ivan, katehet, Celovec.
 Ilc Ivan, kapelan, Ruše.
 Ivančič Frančiška, Križevci.
 Ivanjšič Jak., Kokoriči.
 Ivanjšič Mart., Kokoriči.
 Ivanoczi dr. Fr., dekan, Tišina.
 Jager Aug., kapelan, Ptuj.
 Jandl Julij, Grčava.
 Janežič Franca, Verzej.
 Janežič Rudolf, špirit., Maribor.
 Janžek Ed, župnik, R. Toplice.
 Janžekovič Jož., župnik, Sv. Le-
 nart Slov. gor.
 Janžekovič Vid, župnik, Svečina.
 Javšovec Franc, Pristava.
 Javšovec Franc, Verzej.
 Javšovec Ivan, Sv. Jurij na Ščav.
 Jelen Franc, Stara ves.
 Jelen Ivan, Lokavci.
 Jelen Jakob, Lokavci.
 Jelen Marija, Lokavci.
 Jerebič Marija, Globoka.
 Jerič Mihael, Dokležovje.
 Jesenak Franca, Celje.

- Jodl Ivan, župnik, Sv. Andraž pri Velenju.
 Juger Anton, Boreci.
 Juranovič Franca, Banovci.
 Juranovič Ivan, Banovci.
 Juranovič Marija, Banovci.
 Juranovič Martin, Banovci.
 Jurčič Jožef, dekan, Vuzenica.
 Jureš Alojz, Boreci.
 Jureš Fr., Boreci.
 Jurhar Martin, kapelan, Konjice.
 Jurinec Alojz, Banovci.
 Jurinec Marija, Banovci.
 Jurko Ivan, župnik, Pameče.
 Kaiser J., Brezno.
 Karba Jožef, G. Krapje.
 Karba Marija, G. Krapje.
 Kardinar Alojz, Krapje.
 Kardinar Anton, Vučja ves.
 Kardinar Franc, Banovci.
 Kardinar Ivana, G. Krapje.
 Kardinar Jož., profesor, Celje.
 Kardinar Mihael, Vučja ves.
 Kardinar Terezija, Banovci.
 Kegl Anton, Stara ves.
 Kelemina Matija, župnik v pok.,
 Št. Ilj Slov. gor.
 Kobilec Ivan, Dokležovje.
 Kocbek Anton, župnik, Sv. Križ nad Mariborom.
 Kokelj Al., župnik, Vurberg.
 Kolar Anton, župnik, Sv. Ilj pri Velenju.
 Kolar Marko, Ižekovci.
 Kolar Matjaž, Ižekovci.
 † Kolar Vinko, duh. v p., Žalec.
 Kolarič Anton, profesor, Ptuj.
 Kolarič Jožef, župnik, Paka.
 Kolmanič Franc, Lokavci.
 Kopun Liza, Veržej.
 Kopun Marija, Veržej.
 Kopun Marko, Veržej.
 Koroša Anton, Veržej.
 Koroša Ivan, Maribor.
 Koroša Ivan, Ljutomer.
 Koroša Ivan, Veržej.
 Koroša Fr. st., Veržej.
 Koroša Fr. ml., Veržej.
 Korošak M., Grlava.
 Korošec dr. Ant., posl., Maribor.
 Kos Verona, Krajna.
 Koser Fr. st., Juršinci.
 Kosi Alojz, Ključarovci.
 Kosi Anton, Banovci.
 Kosi Anton, Veržej.
 Kosi Apolonija, Gradec.
 Kosi Franc, Grabe.
 Kosi Jakob, Grabe.
 Kosi Jernej, Noršinci.
 Kosi Jožef, Iljaševci.
 Kosi Marija, Grabe.
 † Kosi Matija, Grabe.
 Kosi Marija, Ključarovci.
 Kosi Vinc., Cezanjevci.
 Kotnik Fr., Veržej.
 Kotnik Matija, Branoslavci.
 Kovačič Alojz, Vučja ves.
 Kozar Ivan, Veržej.
 Kozar Liza, Veržej.
 Kozar Marija, Veržej.
 Kralj Ivan, Veržej.
 Kralj Jakob, Vučja ves.
 Kralj Marija, Vučja ves.
 Kranjc Anton, Stara ves.
 Kranjc Jakob, župnik, Buče.
 Kranjc Jožef, župnik, Zibika.
 Kranjc Jož., kapelan, Žetale.
 Krautič Antonija, Sv. Jurij v Sl. g.
 Krautič Janez, Sv. Jurij v Sl. g.
 Krapec Martin, Ižekovci.
 Krener Rudolf, kapelan, Sv. Rupert v Sl. gor.
 Križanič Marija, Boreci.
 Kropivšek Val., kapelan, Šoštanj.
 Krošelj Jož., provizor, Šoštanj.
 Kšela Jožef, Stročja ves.
 Kšela Liza, Šalinci.
 Kšela Matija, Šalinci.
 Kuhar Anton, kapelan, Solčava.
 Kuhar Mihael, Bratonjci.
 Kukul Fr., Vučja ves.
 Kumer K., župnik, Prihova.
 Kunčič Marija, Stara ves.
 Lah Ivan, župnik, Sv. Peter pod Sv. gorami.
 Lasbacher Anton, kapelan, Videm.

- Lebar Martin, Izekovci.
 Lebar Štefan, Izekovci.
 Leber Franc, ž. v p., Polzela.
 Lenart Janez, nadžupnik, Sv.
 Martin pri Sl. gr.
 Lešnik I., Stara ves.
 Lipovec Franc, Cezanjevci.
 Lipša Franc, G. Krapje.
 Lipša Marija, G. Krapje.
 Lipša Treza, G. Krapje.
 Ljubša Matija, kurat, Gradec.
 Lončarič J., kap., Št. Jurij ob Tab.
 Lorber J., Sv. Peter pri Mariboru.
 Lovrec Andrej, kap., Ljutomer.
 Lubec Karol, dv. svet. Gradec.
 Lukač Jožef, Bako vci.
 Lukman dr. Fr., prof. bogosl.,
 Maribor.
 Luskar Andrej, kap., G. Radgona.
 Magdič Alojz, Logarovci.
 Magdič Gera, Pavlovci.
 Magoša Fr., Noršinci.
 Makoter Franc, Cven.
 Makoter Jožef, Krapje.
 Makoter Matjaž, Cven.
 Makovec Franc, Lokavci.
 Marijina družba, Maribor.
 Marijina družba, Trbovlje.
 Marinič Alojz, Bunčani.
 Markovič Franc, Cezanjevci.
 Markovič Janez, Cezanjevci.
 Markovič Jožef, Cezanjevci.
 Matko Ivan, Izekovci.
 Medved A. dr., prof., Maribor.
 Meglič Lud., Vučja ves.
 Menhart J., župnik, Vel. nedelja.
 Meško Jožef, župnik, Sv. Miklavž.
 Meznarič Ana, Babinci.
 Meznarič Liza, Babinci.
 Mikl Alojz, Sv. Jurij na Ščavnici.
 Misija Mihael, Boreci.
 Mlinarič Alojz, Stara ves.
 Močnik Franc, kapelan, Sv.
 Tomaž.
 Mohorič Alojzija, Podgradje.
 Moravec Fr., st. župnik, Maribor.
 Mraz T., župnik v p., Gradec.
 Mujdre Kata, Belotinci.
 Mursa Fr., Šalinci.
 Mursa Josip, Sp. Krapje.
 Muršič Julijana, Sp. Mota.
 Muršič Terezija, Križevci.
 Mühlfellner Rudolf, Verzej.
 Nemčič Ana.
 Novak Alojz, Grabe.
 Novak Anton, Lokavci.
 Novak Anton, Lokavci.
 Novak Anton, Sp. Mota.
 Novak Drag., Stročja vas.
 Novak Franc, Stara ves.
 Novak Franca, Ključarovci.
 Novak Helena, Maribor.
 Novak Ivan, Lokavci.
 Novak Ivan, Branoslavci.
 Novak Jernej, Verzej.
 Novak Marija, Lokavci.
 Novak Matija, Banovci.
 Novak Nanika, Sp. Krapje.
 Ogradi Franc, opat, Celje.
 Onišak Alojzija, Verzej.
 Osenjak Martin, župnik, Gornja
 Radgona.
 Ostrž Franc, kaplan, Križevci.
 Ostrc-Bundrlrov rod., Verzej.
 Ozmec Gustav, Ljutomer.
 Ostre Anton, Bunčani.
 Ostre Franc, Verzej.
 Ostre Marija, Verzej.
 Ostrž Franc, kapelan, Križevci.
 Ozmec Gustav, Ljutomer.
 Ozmec Jožef, župnik, Sv. Lovrenc
 n. Dr. p.
 Ozvatič Fr., župnik, Sv. Martin
 v Rož. dol.
 Pahič Antonija, Maribor.
 Panič Alojzija, Verzej.
 Panič Janko, Ogrsko.
 Panič Jurij, Verzej.
 Paul Ivan, Dokležovje.
 Pavlič Alojzija, Logarovci.
 Pavlič Liza, Logarovci.
 Pavlič Marija, Logarovci.
 Pečnak Josip, kapelan, Trbovlje.
 Pečnik Franc, župnik, Podgorje.
 Perdigal Jožef, Dokležovje.
 Peršak Jakob, Šalinci.

- Petovar Anton, Bunčani.
 Pišek Franc, poslanec, Orehova vas.
 Plateis Fr., Sv. Jakob v Slov. gor.
 † Plohl Ana, Kokoriči.
 Ploj Anton, Vučja ves.
 Podgorelec Jožef, Šalinci.
 Podhostnik Andrej, župnik, Rečica.
 Podpečan Jernej, kaplan, Konjice.
 Poljanec Alojz, Ključarovci.
 Poljanec Karol, Boreci.
 Poreduš Štefan, Dokležovje.
 Postružnik Marija, Ljutomer.
 Potočnik Matija, Stara ves.
 Predl Marija, Verzej.
 Prelog Alojz, Banovci.
 Prelog Anton, Verzej.
 Prelog Ferdinand, Šalinci.
 Prelog Jožef, Dobrava.
 Presker Karol, župnik, Kapele.
 Pšunder Ferdo, vikar, Ptuj.
 Puconja Matej, Stročja ves.
 Puconja Matilda.
 Pučko N., Bratonja.
 Puščenjak Anton, Verzej.
 Puščenjak Jožef in žl. Verzej.
 Puščenjak Matija, Lokavci.
 Presečnik Greg., ž. v p., Petrovče.
 Pučnik Anton, kaplan, Šmarje.
Radnja Marija.
 Rajh Alojz, Ljutomer.
 Rajh Jos. st., Sp. Mota.
 Rajnar Jakob, Ključarovci.
 Rajnar Ivan, Verzej.
 Rakuša Jože, Grabe.
 Rantaša Mihael, Bunčani.
 Rantoša Zefa, Gibina.
 † Raski Ivan, Cven.
 Rataj Frid, kap., Sv. Jurij ob Šč.
 Raktelj Rud., župnik, Bizeljsko.
 Ravtar Anica, Kapela.
 Ravtar Jožef, Verzej.
 Ravšl Anton, župnik, Cirkovce.
 Razbornik Ivan, kaplan, Teharje.
 Razlak Anton, Krištanci.
 Repolusk Frid., župnik, Sv. Vid nad Vald.
 Rižnar Katarina, Ljutomer.
 Rižnar Mihael, Verzej.
 Rižnik I., Brezno.
 Rojnik Štefan, Gradec.
 Rop Martin, Maribor.
 Ros Ivan, Verzej.
 Ros Marija, Krapje.
 Rožman, I. Boreci.
 Rožmarič Anton, Verzej.
 Saboti I., Ižekovci.
 Sagaj Alojz. G. Krapje.
 Sagaj Franc, Noršinci.
 Sagaj Franc, Ključarovci.
 Sagaj Marko, kapelan, Laško.
 Senjkovič Marija, Središče.
 Senjur Anton, Logarovci.
 Serajnik J., Maribor.
 Serec Franca, Šatahovci.
 Simonič Marija, Dunaj.
 Simonič Matjaž, Grabe.
 Simonič Matija, Grabe.
 Sinko Jos., župnik, Sv. Lovrenc v Slov. gor.
 Sinko Franc, kapelan, Šmarje.
 Skuhala Jozefa, Banovci.
 Skuhala Katarina, Banovci.
 Skuhala Jakob, Banovci.
 Skuhala P., župnik v p. Ljutomer.
 Skuhala Tomaž, Banovci.
 Skuhala Urša, Banovci.
 Skuhersky Leopold, župnik Sv. Marko.
 Skvarč Josip, kaplan, Sv. Lovrenc v Slov. gor.
 Slana Anton, Verzej.
 Slana Franc, Vučja ves.
 Slavič Anton, Grabe.
 Slavič Anton, Šalinci.
 Slavič Anton, Šalinci.
 Slavič Fr., župnik v pok. Sv. Lovrenc nad Mariborom.
 Slavič Janko, Vučja ves.
 Slavič Jožef, Vučja ves.
 Slavič Marija, Ključarovci.
 Slavič dr. Matija, prof., Maribor.
 Slavič Matija, Bučečovci.
 Slavič Matija, Ključarovci.
 Slavič Marija, Kamensčak.

- Slavič Mihael, Dokležovje.
Slekovec Matija, Ilijaševci.
Smodiš Franc, Sp. Krapje.
Smodiš Ivan, Sp. Krapje.
Smodiš Marija, Ljutomer.
Sparhagl Iv., ž. v p. Sv. Peter na
Medv selu
Spindler Fr., kaplan, Brežice.
Sraka Ivan, Ižekovci.
Sraka Matjaž, Ižekovci.
Sreš Martin Ižekovci.
Sršen Alojz, Verzej.
Sršen Alojzija, Podgradje.
Sršen Anton, Verzej.
Sršen Fr. st., Verzej.
Standekar Barbara, Gradec.
Stanetič Franc, Banovci.
Stanjko Franc, Grlava.
Stegenšek dr. Aug., prof. bogosl.,
Maribor
Sterman M., Radgona.
Stibler Alojz, Križevci.
Strašek, Radgona.
Stranjšak Franc, Bučečovci.
Stranjšak Frančiška, Maribor.
Stranjšak Tomaž, Maribor.
Stranjščak Peter, Verzej.
Strašek Mihael, župnik v pok.
Slov. Gradec.
Strmšek Fr., kaplan, Sv. Vid
pri Planini.
Strnišča Franc, Grlava.
Strnišča Marija, Verzej.
Suhač dr. Ant., dekan, Sv. Ana
na Krembergu.
Šunčič Ant., Brezno.
Šalamun Franc, dekan, Rogatec.
Šalamun p. Bern., minorit, Sv.
Trojica v Halozah.
Šalamun Jakob, Lokavci.
Šalamun Jakob, Lokavci.
Šalamun Matija, Lokavci.
Šalamun Terezija, Lokavci.
Šegula Franc, kapelan, Maribor.
Šeško Konr., kapelan, Hoče.
Šijanec Anton, župnik, Sv. Jurij
v Slov. gor.
- Šimak Martin, Krapje.
Škafar Ivan, Belotinci,
Šketa Iv., kapelan, Hajdina.
Šlander Anton, dekan
† Šlander Emeran, G. Radgona.
Šmid Miloš, Solčava.
Šmidlechner Ivan, Verzej.
Šolske sestre, Sv. Peter pri
Mariboru.
† Šonaja Ana, Verzej.
Šonaja Alojz, Verzej.
Šonaja Jožef, Verzej.
Šonaja Martin, Verzej.
Šonaja Matija, Verzej.
Šoštarič Jakob, Grabe.
Šoštarič Mihael, Verzej.
Šprager Ferdo, nadučitelj, Verzej.
Šprager Marija, Verzej.
Šrajnar Fr., kapelan, Žalec.
Šrajnar Matija, Lokavci.
Štampar Ivan, Grlava.
Štrakl Marija, Križevci.
Štimac Jurij, Sred. Bistrica.
Štuhec Alojz, Logarovci.
Štuhec Alojzija, Maribor.
Štuhec Alojzija, Stara ves.
Štuhec Anton, Verzej.
Štuhec Franc, Logarovci.
Štuhec Jakob, Stara ves.
Štuhec Marija, Bunčani.
Štumpf Jožef, Bunčani.
Štumpf Mihael, Kokoriči.
Šumak Andrej, Bunčani.
Šumak Tomaž, Vučja ves
- Tiplič Franc, Verzej.
Tkavc A., st. kap., Maribor.
Toman Jan., župnik, Hajdin.
Tomazič dr. Ivan, kn.-šk. dvorni
kapelan, Maribor.
Topolnik Jožef, Banovci.
Topolnik Jozefa, Banovci.
Topolnik Katarina, Banovci
Topolovec A., Toplice.

- Topolovec Martin, Verzej.
Tratnjak Ivan, Ižekovci.
Tratnik Jos., kapel., Rajhenburg.
Trinkaus Anton, kapelan, Vel.
nedelja.
Trstenjak Ernst, vojni kurat, Trst.
Trbrča Marija, Ižekovci.
Ulčnik Martin, župnik, Dolič.
Ülen Ivan, Bratonja.
Vaclavik Rob., župnik, Sv. Jedert.
Vaupotič Ana, Lokavci.
Vaupotič Franc, Lokavci.
Vaupotič Ivan, Lokavci.
Vaupotič Jožet, Lokavci.
Vaupotič Jožef, Gotovlje.
Vaupotič Lenart, Sv. Trojica v
Halozah.
Vaupotič Matija, Lokavci.
Veranič Ant., kapelan, G. Rad-
gona.
Verk Henrik, župn., Videm.
Viher Antonija, Žerovinci.
Viher Fr., Radomerščak.
Vindiš Martin, Dokležovje.
Vinkovič Marija, Bratonjci.
Vinkovič Martin, Dokležovje.
Voglar Liza, Gradec.
Vógrin Ivan, župnik, Sv. Barbara
v Hal.
Vogrinec Jakob, Stara ves.
Vogrinec Terezija, Stara ves.
Voh Jernej, kanonik, Maribor.
Volčič Miroslav, župnik, Brezno.
Vozlič Leopold, kapel., Sv. Vid
pri Gradcu.
Vozlič Marija, Cven.
Vraz Ant., župnik, Sv. Anton v
Sl. gor.
Vračko Evald, župnik, Št. Ilj v
Sl. gor.
Vrbnjak Ivan, Ključarovci.
Vreže Ivan, prof., Manibor.
Vrzepak Martin, kapelan, Jarenina.
- Weixl Jožef, župnik, Križevci.
Zavec Terezija, Ljutomer.
Zdolšek Franc, župnik, Sv. Jurij
ob Taboru.
Zelenko Martin, Verzej.
Zemljak Jakob, Cven.
Zemljič Jožef, Bunčani.
Zidanšek Jos., prof., Maribor.
Zlodnjak Marija, Sv. Jurij na Šč.
Zlodnjak M., Sv. Lovrenc v Sl. gor.
Zmazek Alojz, Krištanci.
Zmazek Franc, župnik, Sv. Bene-
dikt v Slov. gor.
Zmazek Jakob, Gajšovci.
Zmazek Marija, Krištanci.
Zorko Melh., kap., Cirkovce.
Zrnko Gašpar, župnik, D. M. v
Puščavi.
Zupanič Jakob, župnik, Gotovlje.
Zver Matjaž, Ižekovci.
Žabota Franc st., Verzej.
Žabota Gera, Verzej.
Žabota Neža, Verzej.
Žagar Ivan, kapelan, Vojnik.
Žajdala Alojz, Iljaševci.
Žalar Franc, Grabe.
Žgank Ferdo, kapelan, Sv. Martin
pri Šaleku.
Žitek Ana, Kapela.
Žitek Marko, Lokavci.
Žizek Martin, Gančani.
Žizek Matjaž, Ižekovci.
Žnidarič Andrej, Iljaševci.
Žnidarič Franc, Grabe.
Žnidarič Marija, Grabe.
Žolgar Vinko, kapelan, Maribor.
Žöks Matjaž, Šatahovci.
Žöks Neža, Šatahovci.
Žvarc Anton, Verzej.
Žvare Franc, Verzej.

Skupaj 1403.

Redni udje.

Redni udje so tisti, ki plačujejo po 1 K na leto.

† Antloga Marija, Gotovlje.	† Budja Ana.
† Antloga Urša, Gotovlje.	Bunderl Neža, Verzej.
Antolič Franc, Lahonščak.	Bunderl Urša, Verzej.
Antolič Neža, Podgradje.	Bunderl Franca, Verzej.
Antolin Štefan.	Čajnkari J., župnik, Središče.
Augustenovič Anton, Verzej.	Čajnkari Franca, Verzej.
Avar Liza, Verzej.	Cicek Mihael, Murščak.
Babič Franc, Stara cesta.	Cimerman Al., Banovci.
Babič Franca, Cven.	Cimerman Ferd., Krapje.
Babič Terezija, G. Krapje.	Cimerman Janez, Banovci.
Bakan Agata, Dokležovje.	Cimerman Jožef, Krapje.
Bakan Ivan, Dokležovje.	Cimerman Marija, Grabe.
Bakan Jožef, Dokležovje.	Cimerman Matija, Stara cesta.
Balažič Barbara, Ižekovci.	Cigan Ivan, Gančani.
Balažič Ivan, Dokležovje.	Cipot Treza, Verzej.
Balažič Marija, Ogrsko.	Cirar Marija, Verzej.
Balažič Marija, Stara ves.	Cokan Alojzija, Krapje.
Balažič Matjaž, Dokležovje.	Cokan Apolonija, Krapje.
Balažič Urša, Dokležovje.	Cokan Lovro, Krapje.
Baligač Marija, Belotinci.	Colnarič J., Verzej.
Belec Alojzija, Grlava.	Čvetko Jož., Ključarovci.
Belec Alojzija, Krištanci.	Čebašek Jakob, kaplan, Dobova.
Belec Anton, Grlava.	Černel Janez, Lokavci.
Belec Ivan, Krištanci.	Črček Franc, Krištanci.
Belec Jozefa, Logarovci.	Črček Marija, Krištanci.
Belec Marija, Krištanci.	Čuješ Antonija, Ljutomer.
Belec Marija, Ljutomer.	Čuk Alojz, Kokoriči.
Belec Marko, Krištanci.	Črnčič Marija, Gomila.
Belovič Bar., Štrigova.	Črnko J., župnik v p. Studenci.
Benko Jožef, Logarovci.	Dajčar Ivan, Kamensčak.
Berner Marija, Belotinci.	Dajčar Marija.
Bobovec Jožef, Dokležovje.	Danza Ana.
Bobovec Martin, Lipa.	Dolamič Anton, Križevci.
Bračko Ivana, Sv. Jurij Sl. gor.	Dolamič Julijana, Krištanci.
Bratina Jožef, Krapje.	Dolamič Jozefa, Krištanci.
Bratina Urša, Krapje.	Dolamič Marija, Babinci.
Bratuša Fr., Vogričevci.	Dolamič Matija, Krištanci.
Brumen Franc, Križevci.	Dolamič Matjaž, Mekotnjak.
Brumen Otilija, Krapje.	Dolamič Treza, Krištanci.
Brumen Jožef, G. Krapje.	Dražak Liza, Sv. Jurij v Sl. gor.
Brumen Jožef, Mekotnjak.	Domanjko Franc, Vučja vas.
Brumen Marija, G. Krapje.	Domijan Urša, Dokležovje.
Brunčič Marija, Noršinci.	Drobec Marija, Hrastje.
Brunec Mihael, Dokležovje.	Džura Marija, Melinci.
Budja Marija, Banovci.	

- Ehrlich Franc, Št. Ilj v Sl. gor.
 Erjavec Jakob, Cven.
 Erjavec Mihael, Krištanci.
 Erjavec Urša, Krištanci.
 Essenig Ivana, Krčovina.
 Farkaš Jakob, Križevci.
 Farkaš Jozefa, Grlava.
 Farkaš Katarina, Grlava.
 Farkaš Marija, Bunčani.
 Fekonja Ivana, Žerovinci.
 Ferenc Alojz, Stara ves.
 Fifnja Franc, Grabe.
 Filipič Alojz, Stara ves.
 Filipič Ivan, Grlava.
 Filipič Marija, Krapje.
 Filipič Marija, Grlava.
 Fink Jakob, kurat, Maribor.
 Fluhar Antonija, Grabe.
 Fras Ivan, Sv. Jurij v Slov. gor.
 Fürst Franc, Cezanjevci.
 Fürst, in p. Viktora, Gorica.
 Gabre Anton, Stara ves.
 Gabre Marija, Verzej.
 Gajsar Marija, Verzej.
 Gajsar Jožef, Verzej.
 Golobič Jakob, Ljutomer.
 Gomilšek Gerta, Gradec.
 Gomzej Jozefa, Selišči.
 Gregorič Zvonimir, Maribor.
 Gregorinčič Antonija, Lokavci.
 Gregorinčič Antonija, Grabe.
 Gregorinčič Marija, Cezanjevci.
 Hanželič Franca, Verzej.
 Hausman Alojzija, G. Mota.
 Hedžet Ana, Verzej.
 Hedžet Anton, Gomila.
 Hedžet Alojzija, Žerovinci.
 Hedžet Feliks, Verzej.
 Hedžet Franc, Žerovinci.
 Hedžet Julijana, Žerovinci.
 Hedžet Marija, Gomila.
 Hedžet Matija, Žerovinci.
 Heric Anton, Grlava.
 Heric Anton, Vučja ves.
 Heric Antonija, Banovci.
 Heric Jožef, Kokoriči.
 Heric Marija, Stročja ves.
 Hrastovec Jožef, Križevci.
 Hren Liza, G. Grad.
 Hohnjec dr. Josef, prof. bogosl.
 Maribor.
 Horvat Ana.
 Horvat Anton, Ogrsko.
 Horvat Franc, Pristava.
 Horvat Ivan, Gančani.
 Horvat Jožef, Gančani.
 Horvat Marija, Belotinci.
 Horvat Marija, Verzej.
 Horvat Matjaž, Dokležovje.
 † Horvat Urša, Ogrsko.
 Hrastovec Jožef, Križevci.
 Izak Jož., Križevci.
 Janežič Antonija, Libanja.
 Janežič Franca, Gradec.
 Janežič Ivan, Libanja.
 Janežič Marija, Verzej.
 Janše I., Kupetinci.
 Janžekovič Ana, Ključarovci.
 Jaušovec Jožef, Logarovci.
 Jaušovec Julija, Logarovci.
 Jelen Alojz, Lokavci.
 Jelen Franc, Stara ves.
 Jelen Jožefa, Banovci.
 † Jelen Katarina, Banovci.
 Jenič Ivan, Dokležovje.
 Jenuš M., Sv. Peter pri Mar.
 † Jerebič Vid, Globoka.
 Jerič Jožef, Gančani.
 Jerič Štefan, Gančani.
 Jerovšek dr. Anton, Maribor.
 Jureš Franc, Boreci.
 Jureš Marija, Boreci.
 Jureš Marija, Logarovci.
 Jurinec Katarina, Banovci.
 Jurinec Matija, Gajšovci.
 Jurkovič Jakob, Vučja ves.
 Kamerlin Franc.
 Kamerlin Treza, Kamenščak.
 Kancer Marija, Belotinci.
 † Karba Gera, Ljutomer.
 Karba Katarina, G. Krapje.
 Karba Marija, G. Krapje.
 Karba Martin, Šalinci.
 † Karba Martin, Ljutomer.
 Kardinar Anton, Vučja ves.
 Kardinar Franc, Banovci

- Kardinar Franc, Logarovci.
 Kardinar Marija, Banovci.
 Kavas Jakob, Ogrsko.
 Kegl Alojz, Stara ves.
 Kegl Marija, Sv. Tomaž.
 Keresztur Treza, Ogrsko.
 Kirar Ana, Sv. Peter pri Mari-
 boru.
 Kirar Franc, Sv. Peter pri Mari-
 boru.
 Kirar Jozipina, Sv. Peter pri
 Mariboru.
 Kirar Jožef, Sv. Peter pri Mari-
 boru.
 Kirci Aarija, Šratonci.
 Klemenčič Jož., Dokležovje.
 Klepec Pavel, Gančani.
 Knaflič Anton, Vučja ves.
 Knechtl Katar., Krčovina.
 Kocijan Marija, Mekotnjak.
 Koder Avgustin, Mekotnjak.
 Kodlič Katarina.
 Kolar Alojzija, Logarovci.
 Kolar Ana, Ogrsko.
 Kolar Marija, Hrastje.
 Kolar Martin, Logarovci.
 Kolarič Angela, Stara cesta,
 Kolarič Franca, Zasade.
 Kolarič Ivana, Križevci.
 Kolbl Jožef, Cven.
 Kolmanič Apolon., Murščak.
 Kopun Antonija, Veržej.
 Kopun Janez, Veržej.
 Koroša Ana, Veržej.
 Koroša Ivana, Maribor.
 Koroša Ivanček, Maribor.
 Koroša Jul., Veržej.
 Koroša Marija, Veržej.
 Koroša Neža, Veržej.
 Koroša Radovan, Maribor.
 Korošak Marija, Grlava.
 Korošec Terezija, Ljutomer.
 Kosanič Franc, Krištanci.
 Koser Fr., ml., Juršinci.
 Kosi Alojz, Ključarovci.
 Kosi Ana, Veržej.
 Kosi Ana, Žerovinci.
 Kosi Marija, Grabe.
 Kosi Matija, Krištanci.
 Kosi Tomaž, Krištanci.
 Kostanjšek Gera, Maribor,
 Kostanjšek Marija, Maribor.
 Košar Anton, Veržej.
 Košar Marija, Veržej.
 Košar Terezija, Veržej.
 Košič Anton, Krapje.
 Košti Alojzija, Logarovci.
 Košti Jožef, Logarovci.
 Košti Katarina, Logarovci.
 Kotnik Franc ml., Veržej.
 Kotnik Marija, Veržej.
 Kovačič Franc, Cven.
 Kovačič Janko, Ljutomer.
 Kovačič Terezija, Ljutomer.
 Krajec Marija, Kamenščak.
 Kralj Andrej, Mala nedelja.
 Kralj Marija, Ivanjkovci.
 Kramberger Jožef, Ljutomer.
 Kraner T., Sv. Jurij v Sl. g.
 Kranjc Franciška, Sp. Mota,
 Kranjc Jakob, Sp. Mota.
 Kranjc Marija, Cven.
 Kranjc Marija, Maribor.
 Kranjc Marija, Sp. Mota.
 Kranjc M., kap., Središče.
 Kreslin Ana, Ižekovci.
 Kreslin Marija, Pečuh.
 Krenus Julijana.
 Križan Alojz.
 Križan Franc, Boreci.
 Križan Franca.
 Križan Marija, Žerovinci.
 Križan Neža, Križevci.
 Križanič Lovro, G. Mota.
 Križanič Marija, Ljutomer.
 Kšela Jožef, Mekotnjak.
 Kuhar Franc, Bakovci.
 Kuhar Marija, Bakovci.
 Kukul Franc, Vučja ves.
 Kupljen Fr. ml., Veržej.
 Kūhar Anton, Ižekovci.
 Kūhar Anton, Ižekovci.
 Kūhar Franc, Bakovci.
 Kūhar Marija, Bakovci.
 Lah Franc, Sp. Mota.
 Lah Kerezija, Sp. Mota.

- Lebar Štefan, Ižekovci.
 Legat Neža, Sv. Jurij v Sl. g.
 Legen Marko, Gančani.
 Lepuša Eva, Ljutomer.
 Leskošek I., Radgona.
 Leskovar Ferdo, Maribor.
 Lešnik Ana, Dobrava.
 Lipovec Feliks, Mekotnjak.
 † Lipovec Frid, Sv. Miklavž.
 Lipovec Martin, Podgradje.
 † Lipovec Mihael, Sv. Miklavž.
 † Lipovec Urša, Sv. Miklavž.
 Lipša Jožef, Križevci.
 Lipša Matija, G. Krapje.
 Lipša Treza, G. Krapje.
 Lom Fr., župnik, Sv. Peter na
 Kronski gori.
 Lorber Terez., Sv. Jurij v Sl. g.
 Lorber Jozefa.
 Lovrec Terez., Sv. Jurij v Sl. g.
 Lukač Imbre, Dokležovje.
 † Lukovnjak Franc.
 Lukovnjak Neža.
 Magdič Franc, Križevci.
 Magdič Franc, kapelan, Sežana.
 Magdič Marija, Ključarovci.
 Magdič Vid, Ključarovci.
 Maguša Franca,
 Majcen Ivan, Kamenščak.
 Majcen Jozefa, Stara ves.
 Makoter Jožef, Krapje.
 Makoter Marija, G. Krapje.
 Makovec Jozefa, Lokavci.
 Makovec Martin, Grlava.
 Marinič Franc, Logarovci.
 Marinič Franc, Logarovci.
 Marinič Franca, Logarovci.
 Markovič Alojz, Logarovci.
 Markovič Gera, Cezanjevci.
 Maruša Ana, Ogrsko.
 Maruša Urša,
 Masten Antonija, Brebrovnik.
 Mavčec Marko, Gančani.
 Mavčec Ivan, Gančani.
 Mavčec Ivan, Gančani.
 Mavrič Franc, Logarovci.
 Mavrič Franc, Logarovci.
 Meserič Ana, Ižekovci.
 Meško Jožef, župnik, Sv. Miklavž.
 Meško Marija, Ključarovci.
 Meznarič Franc, Mekotnjak.
 Meznarič Marija, Mekotnjak.
 Meznarič Veronika, Krapje.
 Meznarič Tomaž, Ižekovci.
 Mihelič Franc, Stročja ves.
 Misija Ana, Gor. Mota.
 Misija Marija, Gor. Mota.
 Misleta Alojz, Babinci.
 Misleta Neža, Babinci.
 Mlinarič Andrej, Krištanci.
 Mlinarič Franc, Krištanci.
 Mlinarič Jozefa, Krištanci.
 Mlinarič Mihael, Krištanci.
 Mlinarič Terezija, Krištanci.
 Muhič Marija, Belotinci.
 Munda Jožef, Cezanjevci.
 Muršič Andrej, Spod. Mota.
 Muršič Franc, župnik, Fram.
 Muršič Franc, Šalinci.
 Muršič Julijana, Sp. Mota.
 Muršič Neža, Šalinci.
 Nedok Fr., Dobrava.
 † Neinenaro Jos., Sv. Miklavž.
 Nemeč Alojzija, Šalinci.
 Nemeč Peter, Cven.
 Novak Alojzija, Veržej.
 Novak Franc, Banovci.
 Novak Ivan, Lokavci.
 Novak Gera, Krapje.
 Novak Lovro, Ključarovci.
 Novak Ivan, Nunska graba.
 Novak Franca.
 Novak Gera, Lokavci.
 Novak Neža, Banovci.
 Obal r., živi in mrtvi, Bakovci.
 Ogrizek Franc, župnik, Dramlje.
 Onišak Marija, Veržej.
 Ornik Antonija, Sv. Jurij v Sl. g.
 Ornik Marija, Sv. Jurij v Sl. gor.
 Ornik Ver., Sv. Jurij v Slov. gor.
 Ornik Matilda Maribor.
 Ostrc Ana, Veržej.
 Ostrc Antonija, Maribor.
 Ostrc Franc, Veržej.
 Ostrc Marija, Veržej.
 Ostrc Marija, Veržej.

- Ostrc Peter, Maribor.
 Ostrc Stanislav, Veržej.
 Ostrc Terezija, Veržej.
 Ozmec Julijana, Radomerje.
 Padanič Marija,
 Paušner Uršula, Libanja.
 Peček Ana,
 Peček Ana, Ogrsko.
 Peček Barbara, Ogrsko.
 Perdigal Matjaž, Dokležovje.
 Perša Jožef, Cezanjevci.
 Peršak Marija, Ilijaševci.
 Pihler Alojzija, Žerovinci.
 Pihler Jozefa, Žerovinci.
 Pintarič Blaž, Cven.
 Plečuh Jozefa, Gradec.
 Podgorelec Dora, Ogrsko.
 Podplatnik Ivan, Krištanci.
 Polanič Jožef, Logarovci.
 Poljanec Matjaž, Krištanci.
 Poluno Jakob, Zunerwald.
 Poljanec Matjaž, Krištanci.
 Poreduš Ivan, Ižekovci.
 Poreduš Marija, Ižekovci.
 Predl Helena, Veržej.
 Prelog Alojzija, Ključarovci.
 Prelog Marija, Veržej.
 † Prelog Marija, Veržej.
 Prelog Matija, Stara ves.
 Puconja Ana, Sp. Mota.
 Puconja Marija.
 Pučko Andrej, Stara cesta.
 Pučko Jožef, Krapje.
 Pučko Liza, Sp. Mota.
 Pučko Andrej, Stara cesta.
 Puhar Jožef, Mekotnjak.
 Pukšič Alojz, Podgradje.
 Puščenjak Alojz.
 Pušenjak Ivan, Cezanjevci.
 Rabuza Jakob, kaplan, Gornji grad.
 Radonja Marija, Ogrsko.
 Rajh Franca, Hrastje.
 Rajh Ivan, Sp. Mota.
 Rajh Marija, Krištanci.
 Rajh Marija, Sp. Mota.
 Rajh Milena, Cven.
 Rajh Apolonija, Ključarovci.
 Rajh Tomaž, Hranjigovščak.
 Rajh Tomaž, Sv. Tomaž.
 Rajnar Ana, Rakovci.
 Rajnar Apolonija, Ključarovci.
 Rajtar Anton, Krištanci.
 Rajtar Franc, Krištanci.
 Rajtman Marija, Logarovci.
 Rajtman Matilda, Logarovci.
 Rantaša Alojz, Bunčani.
 Rantaša Alojzija, Bunčani.
 Rantaša Ljudovik, minorit, Ptuj.
 Rauter Franc, Cezanjevci.
 Rauter Ivan, Cezanjevci.
 Rauter Janez, Cezanjevci.
 Razlag Marija, Logarovci.
 Rep Marija, Logarovci.
 Rep Jožef, Kamenšak.
 Repolusk Frid., župnik, Vid nad Valdekom.
 Ribič Ivan, Cezanjevci.
 Rihtarič Ana, Štrigova.
 Rižnar Apolonija, Ljutomer.
 Robinščak Marija, Banovci.
 Ros Jožef, Vučja ves.
 Rotar Franca, Veržej.
 Rotar Marija, Žerovinci.
 Rotar Terezija, Banovci.
 Rudolf Jožef, Cezanjevci.
 Rus, Jozefa, Cven.
 Sagaj Marija, Babinci.
 Sagaj Franc, Ključarovci.
 Senčar Marija, Stara ves.
 Senčar Peter, Stara ves.
 Senekovič Ivana, Sv. Jurij v Sl. goricah.
 Senekovič Tilika Sv. Peter pri Mariboru.
 Senica Marija, Ižekovci.
 Senjur Tomaž, Hrastje.
 Serec Amalija, Babinbi.
 Serec Augustina, Babinci.
 † Serec Helena.
 Sever Franc, Banovci.
 Sever Franc, Ljutomer.
 Sever Jožef, Cven.
 Simonič Ana, Sv. Tomaž.
 Simonič Ana, Trnovci.
 Simonič Franc, Grabe.

- Simonič Marija, Grabe.
 Simonič Matija, Grabe.
 Simonič Franc, vikar, Maribor.
 Skuhala Alojz, Ključarovci.
 Skuhala Franc, Ilijaševci.
 Skuhala Franca, Ilijaševci.
 † Skuhala Jozefa, Banovci.
 Skuhala Mihael, Ilijaševci.
 Skuhala Terezija, Ključarovci.
 Slana Alojz, Ključarovci.
 Slana Ana, Sv. Tomaž.
 Slana Franc, kaplan, Sv. Lenart
 v Slov. gor.
 Slana Marija, Krapje.
 Slana Neža, Verzej.
 Slana Neža, Ključarovci.
 Slavec Albin, župnik, Reka.
 Slavič Franc, Dobrava.
 Slavič Franc, Šalinci.
 Slavič Janko, Vučja vas.
 Slavič I., Ilijaševci.
 Slavič Jožef, Cven.
 Slavič Marija, Lokavci.
 Slavič Tereza, Stara ves.
 Slavič Terezija, Vučja ves.
 Slavič Urban, Murščak.
 Smodiš Matej, Sp. Mota.
 Snedec Marija, Verzej.
 Snedec Marija, Verzej.
 † Snedec Martin, Verzej.
 Sobočan Ana, Dokležovje.
 † Spindler Marija, Stara ves.
 Sreš Martin, Ižekovci.
 Sreš Ana, Bakovci.
 Sršen Ana, Stročja ves.
 Sršen Julika, Verzej.
 Sršen Marija, Verzej.
 Sršen N., Verzej.
 Sršen Marija, Ljutomer.
 Sršen Ivan, Podgradje.
 Sršen Matija, Ljutomer.
 Stanjko Marija, Logarovci.
 Stanjko Matija, Mekotnjak.
 Stanjko Martin, Logarovci.
 Stegmüller Matilda, Kamenščak.
 Stojko Marija, Logarovci.
 Stojko Martin, Logarovci.
 Stranjšak Franc, Hrastje.
 Stranjščak Peter, Verzej.
 Strnišča Franc, Grlava.
 Strnišča Ivan, Križevci.
 Šunčič Alojzij, Maribor.
 Šalamun Ana, Lokavci.
 Šalamun Liza, Lokavci.
 Šalamun Marija, Lokavci.
 Šalamun Matija, Lokavci.
 Šalamun Valentin, Lokavci.
 Šaruga Katarina, Krog.
 Šegula Marija.
 Selih Jurij, župnik, Sv. Kungota
 na Pohorju.
 Šenkec Helena, Ogrsko.
 Šijanec Liza, Boreci.
 Šijanec Marija, Jamna.
 Šipos Jožef, Ogrsko.
 Škafar Ana, Ogrsko.
 Škamlec Ignac, župnik, Leskovec.
 Škrjanec Ivan, Benetek.
 Škrlec Tomaž, Savci.
 Škrlec Treza, Šratovci.
 Šlik Janez, Sv. Peter pri Mar.
 Šnajder Ivana, Sv. Jurij v Sl. g.
 Šonaja Alojzija, Verzej.
 Šonaja Franca, Verzej.
 Šonaja Marija, Verzej.
 Šonaja Marija, Verzej.
 Šonaja Treza, Verzej.
 Šoštarič Jakob, Grabe.
 Šoštarič Franca, Grabe.
 Šoštarič Helena, Stara cesta.
 Šoštarič Lud., Mekotnjak.
 Šoštarič Marija, Grabc.
 Špindler I., Cven.
 Štampar Antonija, Grlava.
 Štampar Marija, Grlava.
 Štampar Marija, Ljutomer.
 Štampar Treza, Grlava.
 Štaman Alojz, Cven.
 Štampet Marija,
 Štefanec Ivan, Krištanci.
 Štefanec Jozefa, Krištanci.

- Štrakl Barbara, Sv. Peter pri Mariboru.
- Štuhec Alojz, Logarovci.
- Štuhec Franc, kapelan, Sv. Miklavž.
- Štuhec Jozefa, Logarovci.
- Štuhec Marija, Logarovci.
- Štuhec Marija, Logarovci.
- Štuhec Matija, Logarovci.
- Štumpf Ana, Bunčani.
- Štumpf Terezija, Kokoriči.
- Štupca Antonija, učiteljica, Maribor.
- Šumak Franc, Vučja ves.
- Šumak Treza, Vučja ves.
- Šumen Martin, Gančani.
- Tašner Ana, Mala nedelja.
- Temlin Mihael, Melinci.
- Temlin Rozalija, Melinci.
- Tibat Jožef, Cven.
- Tomazič Martin, kapelan, Sv. Peter pri Mariboru.
- Tkalec Urša,
- Tratnik Marija,
- Trojnar Anton, Cven.
- Trnovec Marija, Ljutomer.
- Tutan Ana, Bakovci.
- Uranek Alojz, Maribor.
- Vajda Liza, Stara ves.
- Vajs Jožef, Stara ves.
- Valcer Neža, Ljutomer.
- Vaupotič Ana, Lokavci.
- Vaupotič Marija, Hrastje.
- Vaupotič Marija, Lokavci.
- Veberič Alojzija, Vučja ves.
- Viher Franc, Moravci.
- Viher Lucija, Moravci.
- Viher Neža,
- Vogrin Marija, Sv. Jurij v Sl. g.
- Vogrincec Helena, Ljutomer.
- Vogrincec Ivana, Noršinci.
- Vogrincec Jozefa, Kamenščak.
- Vogrincec Treza, Stara ves.
- Voglar Jakob, Sv. Jurij v Sl. g.
- Vrabl Marija,
- Vrbnjak Ana, Logarovci.
- Vrbnjak Anton, Križevci.
- Vrbnjak Ivan, Ključarovci.
- Vrbnjak Jozefa, Ključarovci.
- Vörös Istvan, Ičekovci.
- Vrbnjak Franc Logarovci.
- Vrbnjak Gera, Ljutomer.
- Vrečar Marija, Sv. Andraž Sl. g.
- Vršič Franc, Cven,
- Vrzel Ana, Veržej.
- Weiss Marija, Križevci.
- Zadravec Antonija, Veščica.
- Zadravec Štefan, Gajšovci.
- Zadravec Štefan, Logarovci.
- Zachrl Franc, učitelj, Ljutomer.
- Zakošak Ivana, Sv. Lovrenc v Slov. gor.
- Zamuda Matija, Ključarovci.
- Zanjkovič Marija, Središče.
- † Zavec Marija, Ljutomer,
- † Zavec Mihael, Ljutomer.
- Zavec Terezija, Ljutomer.
- † Zavec Terezija, Ljutomer.
- Zavratnik Marija, Cezanjevci.
- Zavratnik Matija, Mekotnjak.
- Zelenko Alojzija, Veržej.
- Zemljič Ana, Dokležovje.
- Zemljič Franc, Pršetinci.
- Zemljič Marija, Kapela.
- Zemljič Tomaž, Radoslavci.
- Zmazek Ivana, Logarovci.
- Zmazek Jakob, Gajšovci.
- Zmazek Marko, Krištanci.
- Zmazek Matija, Logarovci.
- Zorko Helena, Hrastje.
- † Zupanič Ana,
- Zupanič Ana, Gotovlje.
- † Zupanič Anton,
- † Zupanič Franc,
- Zupanič Franc,
- Zupanič Jožef,
- Zupanič Jurij,
- Zupanič Marija, Gotovlje.
- Zupanič Terezija,
- Zver Barbara,
- Zver Helena,
- Zver Urša, Ižekovci.
- Žalar Franc, Grabe.
- Žalar Marija, Grabe.

Žalih Ivan, Logarovci.
Žalih Janoš, Gančani.
Žalih Martin, Gančani.
Žalih Mihael, Gančani.
Žibek Andrej, Krištanci.

Žilavec Mihel, Dokležovje.
Žmavec Ivan, Banovci.
Žnidarič Ivan, Križevci.
Žnidarič Marija, Grabe.
Županec Barbara, Radomerje.

Skupaj 651.

Koncem l. 1911. je bilo 40 ustanovnikov, do konca l. 1912. je pristopilo novih 23; dobrotnikov je imela družba l. 1911. 326, to število je l. 1912. poskočilo na 1403, rednih udov je l. 1911. bilo 361, koncem l. 1912. pa 651. Med starimi rednimi udi pa še mnogi niso za l. 1912. vplačali udnine. Nujno prosimo, da to v novem letu store.

* * *

Ko je bila knjižica skoraj dotiskana, je došla kn. šk. ordinariatu prevesela vest, da je c. kr. namestništvo v Gradcu z odlokom z dne 19. januarja 1913 št. 6²⁹⁸⁵/₅ 1912 potrdilo Salezijansko naselbo v Veržeju.

KAZALO.

	Stran
Cerkveno odobrenje	II
Uvod	III—IV
Pridiga Lavantinskega knezoškofa po dokončani blagoslovitvi Marijinega doma v Veržeju	1—26
Delo pri stavbi	27—31
Slovesna blagoslovitev zavoda	32—55
Začasni salezijanski zavod	55—58
Udje Marijanišča leta 1912	59—74

SLIKE:

- Mati dobrega sveta.
 Knezoškof dr. Mihael Napotnik.
 Župna cerkev v Veržeju.
 † Anton Puščenjak.
 Sestre Puščenjakove.
 Salezijanski zavod »Marijanišče« v Veržeju začetkom junija 1912.
 Južna in jugozahodna stran (dvorišče).
 Marijanišče v Veržeju 27. oktobra 1912.
 Moški odbor Marijanišča.
 Kip Matere božje na glavnem trgu v Veržeju.
 Ravnatelj dr. Avrelj Guadagnini.
 Župnik Martin Meško.
 Dekan Martin Jurkovič.
 Župnik Lovro Janžekovič.
 „ Josip Weixl.
 „ Matej Štrakl.
 Kapelan Ivan Luskar.
 „ Andrej Lovrec.
 Hiša Puščenjakova v Veržeju.
 Ženski odbor Marijanišča.
 Grob Antona Puščenjaka.
 Prvi gojenci Marijanišča s predstojniki.

Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913
Kaučukový výrobek
Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913

Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913
KAZALO
Kaučukový výrobek
Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913

Strana 123

Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913
Kaučukový výrobek
Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913

Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913
Kaučukový výrobek
Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913

Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913
Kaučukový výrobek
Číslo 123
Vydáno dne 1. března 1913

Marijanišče v Veržeju.

Zv. IV.

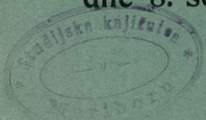

Marijanišče od zunaj 1913.

Posvetitev kapele

Marije Matere dobrega sveta

dne 8. septembra 1913.

Maribor, 1913.

Založba Marjanišča. — Tiskala tiskarna sv. Cirila.

Marijanišče v Veržeju.

Zv. IV.

Posvetitev kapele

Marije Matere dobrega sveta

dne 8. septembra 1913.

Marijanišče v Veržeju
Zv. IV.

Z dovoljenjem
preč. Lavantinskega knezoškofijstva
z dne 4. sept. 1913, št. 4366.

R 25082/4.

k. l. m. št. 98846

Marije Matere dobrega sveta

dne 8. septembra 1913.

Dr. Michael Napotnik
Princeps Episcopus Lavantinorum.

Pozdrav

prezvišenemu knezoškofu

dr. MIHAELU NAPOTNIKU

ob priliki posvetitve samostanske kapelice v Veržeju.

*Pozdravljeni, presvetli knez, vladika!
udano kliče danes Vam mladina;
Vi, naš ponos, zaklad in naša dika:
najdražje Vi, kar nudi domovina,
Vi naš učitelj, oče in pastir,
prinašate nam apostolski mir.*

*Slovesno kakor ženina nevesta
kapelica tu blagoslova čaka,
pred njo, ki je Devica najbolj zvesta,
pobožno ljudstvo trumoma koraka.
Tu čakamo, da nas blagoslovite,
da nas Mariji v varstvo izročite.*

*O, marsikdo bo tu dobil utehe,
ki bo pred Njo zaupno k nebu molil,
tu mnog zadostil bo za svoje grehe
in pot pokore zanaprej izvolil.
Trpin bo v dvomih klical: »O svetuj,
Marija, Ti ubogih klice čuj«!*

*Kako nam srce radostno utriplje,
ko zremo Vas, premilostni gospod!
Če tudi svet se trudi na vse kriplje,
ostal Vam zvest bo vsikdar mladi rod.
Le Vam veljaj pozdravov lavorika:
pozdravljeni, presvetli knez, vladika!*

Limbarski.

Marijin svèt.

Čudna res so božja pota,
ko jih človek razmotriva,
s sivim plaščem jih zakriva
črna megla in temota.

Mož pobožen se je ródil,
ki je od mladosti vneto
ljubil vsikdar Mater sveto, —
s Njo je skoz življenje hodil.

Z Njo ga vez nerazrušljiva
vse življenje je vezala,
v žalosti mu je sijala
svezda — Mati dobrotljiva.

Ko ga trla je bolezen,
prošnja se iz prs mu svila:
»O svetuj, Devica mila,
kako skažem Ti ljubezen«.

»Če me ljubiš res goreče«,
tajni glas mu rahlo pravi,
»temelj zavodu postavi,
ki bo ljudstvu temelj sreče«.

»Ki bo ljudstvu savetišče,
kjer bo srca isobražal
in sovražnika poražal —
zovi ga »Marijanišče«.

Mož s visokimi načrti
dal podlago je zavodu,
mnogo s tem je storil rodu —
zdaj ga čuva angel smrti.

Zavod pa — njegovo delo
se na rodnih tleh dviguje,
in Marija v njem kraljuje,
ki slavi jo ljudstvo celo.

Limbarski.

Posvetitev.

V lepem italijanskem mestu Milanu stoji veličastna stolna cerkev, kateri je malo enakih na svetu. Zidana je iz belega marmorja, na stotine kipov in drugih umetnin jo krasi, čez 300 vitkih, umetniško izdelanih stolpov in stolpičev moli kvišku proti nebu. Nad velikimi vrati te prekrasne stavbe se blišči v zlatih črkah napis: *Mariae nascenti* — Marijinemu rojstvu, ki nam pove, da je ta cerkev posvečena rojstvu Marijinemu.

Pač res, rojstvo Marijino je v zgodovini človeštva velepomemljiv dogodek, vreden veličastnih spomenikov, kakršna je milanska stolnica. Visoki pomen Marijinega rojstva lepo poudarja cerkvena molitev: „Tvoje rojstvo, božja porodnica, je naznanilo veselje vesoljnemu svetu. Iz tebe je namreč rojeno solnce pravice, ki je Kristus, Bog naš, ki je razvezal prekletstvo in nam dal blagoslov, ki je osramotil smrt in nam dal večno življenje.“ Kakor zgodnja danica naznanja dan, tako rojstvo Marijino vse dobrote, ki jih je človeštvu prinesla Kristusova vera.

Pomenljiv praznik rojstva Marijinega l. 1913. ostane v trajnem spominu v zgodovini salezijanskega zavoda „Marijanišče“ v Veržeju. Ta dan bo posvečena kapela, ki naj bo vsak čas srce celemu zavodu. Velike upe stavimo v ta zavod, ki smo ga postavili z velikimi težavami. Pod varstvom one, ki je mati največjega prijatelja mladine, ki je za vse čase začrtal pot vzgoji in pouku mladine, naj ta zavod raste in prinaša obilne sadove za čas in večnost. Praznik Marijinega rojstva 1913. naj bo kakor zgodnja danica za veselo bodočnost tega zavoda. V trajen spomin tega velepomemljivega dneva posvečujemo naslednje vrstice. V treh zvezkih pod naslovom „Marijanišče“ smo že govorili o pomenu in postanku zavoda, ta slavnostna številka pa naj bo vsem udeležencem slavnosti in vsem prijateljem in dobrotnikom zavoda v prijeten spomin na slovesno posvečenje hišne kapele Matere dobrega sveta po Nj. Prevzvišenosti, knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku.

Pogled nazaj in naprej.

Za tiste, ki niso dobili v roke prvih treh zvezkov knjižice „Marijanišče“, podamo tukaj glavne podatke, kako je prišlo do salezijanskega zavoda v Veržeju.

L. 1908. je tržan Anton Puščenjak s svojimi sestrami v spomin 60 letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. določil svoje nepremično premoženje v ta namen, da se osnuje v Veržeju vzgojevalni zavod za dečke z gospodarsko šolo. Začeli so se dogovori s posvetno in duhovsko oblastjo, a preden je bilo vse urejeno, je Anton Puščenjak dne 28. avgusta 1909. umrl. Ker so njegove sestre ostale stanovitne pri svojem sklepu, so se priprave nadaljevale. L. 1910. dne 10. julija se je ustanovila družba „Marijanišče“, ki je prevzela težko nalogo: postaviti novo poslopje za zavod. Dne 20. avgusta 1911. je bil slovesno položen temeljni kamen in meseca septembra i. l. so začeli

zidarji s svojim delom. Dne 21. novembra je bilo glavno zidovje dokončano in zidarji so veselo postavili velikanski šopek na vrh zidovja. Kmalu potem je bila stavba pokrita in delo je čez zimo počivalo. Prvo leto je bil pozidan le vzhodni ogel z okrogolino proti pokopališču, s sedanjo kuhinjo in stopniščem. Kako se bo delo nadaljevalo in kako končalo, odbor sam ni vedel, ker sredstva so bila zelo pičila. A začetek je bil storjen, mogoče je bilo iti le naprej, ne nazaj.

Spomladi l. 1912. se je postavil še ostali severni del, kjer je sedaj v pritličju dvorana za predstave in obednica za dečke. Meseca julija je bil pozidan južni del do velikih vrat; ob Veliki gospojnici 1912. je prišel ta

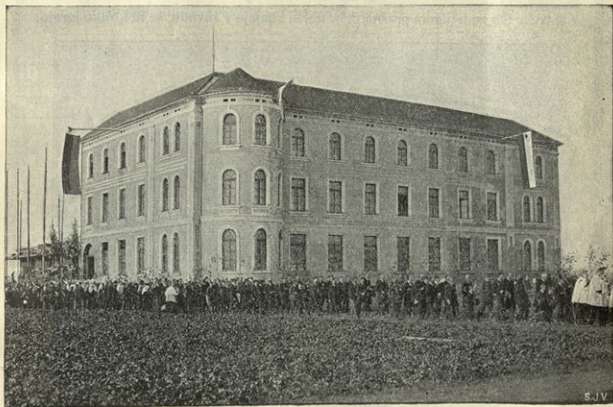

† Anton Puščenjak.

del pod streho. V osmini vnebovzvetja Marijinega so se začeli polagati temelji za kapelo, od velikih vrat naprej. Do pozne jeseni se je hiša toliko uredila, da je 27. oktobra bil zavod slovesno blagoslovljen in otvorjen. Do adventa se je še spravil pod streho jugozahodni del stavbe, ki v pritličju obsega kapelico, in do septembra t. l. je bil ta del urejen.

Že v knjigi „Spomenica“ smo razložili, kako in zakaj je prišlo do sedanjega zavoda, a zdi se nam potrebno, ponovno o tem spregovoriti, ker mnogi iz nevednosti ali hudobnosti obrekujejo zavod, češ, da je samo za tujce. Nihče ne taji, da domače ljudstvo, ki je z delom ali denarjem pripomagalo staviti zavod, po pravici pričakuje tudi korist od zavoda. Salezijanska družba se tega popolnoma zaveda. Toda v enem trenutku ni bil

svet ustvarjen in v enem dnevu ne Rim pozidan. Zadeva salezijanskega zavoda je primeroma hitro dozorela. Koncem l. 1908. je šele rajni Puščenjak napravil ustanovo, čez leto dni so se vlekli dogovori z deželno vlado in salezijanski predstojniki so šele spomladi 1912. odločili, da se zavod sprejme in otvori že tega leta. „Žetev je velika, pa delavcev je malo“, je rekel nekdanj Zveličar. Tako se godi tudi salezijanski družbi. Odpira se ji povsod ogromno polje dela, a delavcev je malo, zlasti še slovenskih, ker je družba do naj-novejšega časa bila med našim ljudstvom malo znana. Sprejeti je torej mogla naš zavod v tako kratkem času le pod tem pogojem, da je mogla začasno

Marijanišče dne 27. oktobra 1912.

postaviti semkaj svoje znotrajnje nižje gimnazijske razrede. V tem zavodu se vzgajajo bodoči misijonarji, ki bodo širili na zemlji božje kraljestvo in izvrševali Kristusovo naročilo: „Pojdite in učite vse narode“. (Mat. 28, 19.) Zraven pa se naj v tem zavodu vzgoji in izobrazijo domači slovenski naraščaj. Začenši s šolskim letom 1913/14 bo družba imela v Veržeju tudi svoj novicijaj; v njem bo tudi pet slovenskih mladeničev. V nižjegimnazijskih razredih sta bila lani dva Slovence, letos jih bo okoli 12. Med brati laiki in aspiranti je tudi pet Slovencev.

Glavni namen zavoda je in ostane: nižja kmetijska šola. Za tako šolo pa treba priprav, izpolniti treba razne pogoje. In kateri so ti po-

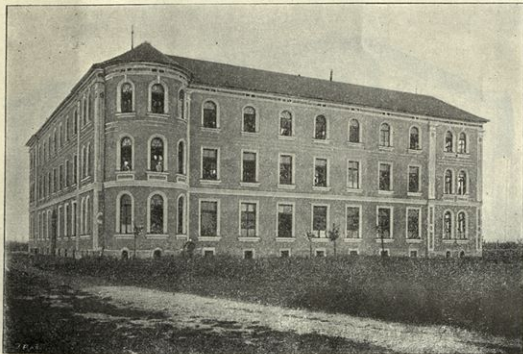
goji? 1. Izučiti se morajo potrebni učitelji. 2. Postaviti se mora vzorno gospodarsko poslopje, za to pa sedaj ni denarja, ko še hiša ni dogotovljena. 3. Povečati in zaokrožiti treba posestvo. 4. Nabaviti razne stroje. 5. Spoznati natančno lastnost zemlje, podnebje, krajevne razmere in potrebe. Za vse to treba časa in potrpljenja.

Vendar je že tudi sedaj zavod storil, kar je mogel. Meseca februarija 1913 je bil entedenski gospodarski tečaj. Tak tečaj, pa po mogočnosti še daljši, bo tudi prihodnjo zimo.

Velikega pomena za deško mladino je

prazniški oratorij

v zavodu. Ob nedeljah in praznikih se dečki shajajo v zavodu, se nekoliko igrajo,

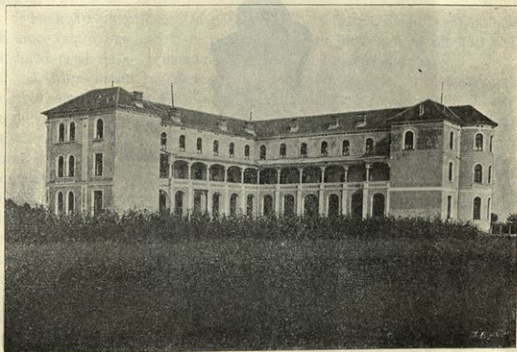
Marijanišče od zunaj 1913.

imajo krščanski nauk, se vadijo v petju, v govorih in predstavah, sploh ima oratorij ta namen, mladino utrditi v dobrem, obvarovati jo hudega in jo privaditi lepega vedenja. Kako žalostno je, gledati surove in podivjane polodrasle fante, ki razbijajo po krčmah, delajo po noči nemir, se ne zmenijo ne za svoje stariše, ne za Boga. Gorje ljudstvu, če mu mladina podivja! Zato pa visoko cenijo salezijanske oratorije povsod, kjer imajo kaj zmisla za dobro vzgojo mladine.

Nimamo tu namena obširno poročati o početku in razvoju don Boskovega prazničnega oratorija. Kogar bi zanimalo natančneje spoznati častitljivega don Boska in delo, ki je bilo temelj premnogim salezijanskim ustanovam, naj čita „Življenje čast. Janeza Boska“ v Salezijanskih Poročilih, ki,

upamo, izide tudi v posebni izdaji. Tu naj le na kratko omenimo, da je don Bosko iz lastne izkušnje poznal vse naštete težave, težnje in nevarnosti, ki obdajajo dandanes ubogega, a vernega katoliškega mladeniča; saj je moral v svoji zgodnji mladosti opravljati malodane vse službe, ki morejo doleteti kmeškega sina: bil je pastir, služil je za hlapca, bil je vajenec v prodajalnah, uslužbenec v zasebnih hišah in celo v kavarni... Ker se je po milosti božji in lastnem prizadevanju obvaroval slabe tovaršije, spoznal je njene zle posledice posebno v poznejšem svojem življenju. Komaj je postal duhovnik, je koj deloval kot izpovednik v mestnih in vaških cerkvah, a še s posebno vnemo v bolnišnicah, kaznilnicah in ječah.

Če je kot dobro vzgojeni deček imel nešteto težav v verski izobrazbi,

Marijanišče na dvorišču.

po kateri je tako iskreno hrepenel, in v poglobitvi pravega krščanskega življenja, če je že tedaj z žalostjo tožil, kako malo se skrbi za revnejšo mladino, posebno, če se mu je bilo tedaj bojevati z mnogimi težavami, predno je smel pogosteje pristopati k angelski mizi, kar je tako srčno želel, in predno je dosegel duhovsko čast, do katere je čutil poklic — spoznal je kot dušni zdravnik tudi grozni položaj pokvarjene mladine. Ob vsakem koraku je naletel na dečke, ki so po krivdi starišev in učiteljev, ali pa po krivdi nesrečnih življenjskih potreb vzrasli v popolni verski nevednosti, ki so jim bili neznani ali pa že po vsem otopeli najpoglavitejši npravni in družabni zakoni. Koliko jih je izgubilo nedolžnost, predno so še mogli prav spoznati njeno dragocnost! Koliko izpostavljenih prostim nagonom strasti

prezgodaj uničenih ali pa od neprevidne človeške pravice obsojenih v ječe in kaznilnice med izsolane hudodelce, kjer so jim zamorili še zadnji glas vesti in dobre volje! Na ulicah je srečeval mladoletna bitja, odtujena vsakemu verskemu čutu, javno sramoteča Boga in vse, kar je božjega! Koliko jih je radi nezadostne in površne priprave nevredno prejelo sv. zakramente ter si s tem nakopalo prokletstvo in se za celo življenje odtujilo živim studencem božje milosti!

Koliko jih je imelo najlepši verski in družabni poklic, pa so izgubili vse svoje dušno bogastvo v blatu pregrehe!

„Odkod toliko zlo?“ — se je bolešno vpraševal don Bosko. Največ krivde je videl na strani roditeljev in drugih vzgojiteljev, zato je v svojih govorih

Častitljivi Don Bosko.

in v svojih poljudno pisanih knjigah in v vseh svojih spisih neprestano poudarjal dolžnosti roditeljev in vzgojiteljev do otrok in varovancev; trdil se je z vsemi močmi, vzgojiti kar največ duhovnikov; pa tudi se ni ustrašil javno opozarjati svetne oblasti na velikansko odgovornost, katero imajo pri vzgoji in pouku mladine. A največ svojega truda in svoje pozornosti je posvetil mladini sami, v dno duše prepričan, da bodo samo dobri dečki postali kdaj tudi dobri očetje, dobri učitelji, dobri udje boljše človeške družbe.

Vzroka, da zaide toliko mladine na stranpoti življenja in da se je toliko za vedno pokvari, je iskati v neizogibnih okoliščinah življenja samega in pa v nagnjenih in omamnem zaslepljenju mladostne dobe; le-tem virom zla je don Bosko posvečal mnogo pozornosti ter jih po možnosti kaj spretno pretvarjal v vir kreposti in dobrote.

Ker se mladi ljudje le premnogokrat dosledno ogibljejo cerkve, otrpne polagoma v njih slednji verski občutek; božje besede ne čujejo in niti ne čutijo potrebe poglobiti svojo versko naobrazbo. A če tudi zaide še semintja tak revež v cerkev, občuti le neznosno dolg čas pri svečanostih, katerih ne umeva, in pridigah, govornjenih navadno le odraslim in v veri gorečim kristjanom.

O vsem tem je razmišljal don Bosko in sklepal: tu je treba posebne pomožne župnije za te uboge raztresene ovčice; treba posebnih pridig in posebnega nauka samo zanje, treba najti sredstev in načine, da se jim zopet omili služba božja in sv. zakramenti; le na ta način jih bo moč vzgojiti za versko življenje in jih spreobrniti v zveste obiskovalce lastnih župnijskih cerkva.

Pa kako jih pridobiti in privabiti? Ko bi čakali, da jih pošljejo stariši ali sicer odgovorne osebe, bi pač dolgo čakali, in četudi bi jih kdo poslal, bi dečki prišli le — primorani, in ne bi bilo trajnega uspeha.

Z druge strani pa mladina ljubi zabavo in veselje. Deček takorekoč živi od samih upov in pričakovanj, čeprav majhnih in neznatnih, veseli se že dolgo časa naprej malih užitkov, ki so mu na razpolago; postane zaupen in odkrit ter se hitro naveže na osebe, ki so mu dobre, ljubeznive in pozorne nanj. Vpoštevajmo tedaj to mladostno nagnjenje, poslužujmo se ga, da vrvnamo dečkov značaj in ga navrnemo na pot poštenosti in kreposti. Pripravimo dečku kraj, kamor se bo hodil zabavat in veselit, istočasno pa skrbimo, da bo lahko izpolnjeval svoje verske in družabne dolžnosti; sam od sebe bo deček polagoma odložil vso zopernost in mržnjo in bo celo vzljubil vestno vršitev svojih dolžnosti in si jih utrdil v neomajno značajno prepričanje.

Tako shajališče je torej kraj zabave in razvedrila, a glavni namen mu je vedno izpolnjevanje verskih dolžnosti. Zato mu vse bolj pristojata latinsko ime „oratorij“ (kraj molitve), kakor pa „zabavišče“. In ker naj dečki zahajajo vanj zlasti ob nedeljah in praznikih, se imenuje „praznični oratorij“.

S takimi mislimi in načrti je don Bosko pričel z delom. Početkoma je sam zbiral svoje paglavce; najprvo v prostorni zakristiji, nato v svojem stanovanju, odkoder jih je vodil k službi božji v razne cerkve. Šele polagoma se mu je pridružil semintja kak drug duhovnik. Pozneje je najel obširen travnik za prosto zabavo ter par sob in pokrit prostor za hišno kapelico, pri čemur so mu kaj nestalno pomagali nekateri duhovniki in lajiki, a končno je le dosegel lastno kapelo in pripravne prostore s stalnim osobljem, polnim navdušenja in dobre volje. Tako je nastal prvi praznični oratorij, za katerim so kmalu sledili še drugi. Janez Lemoyne, don Boskov življenjepisec, takole piše o oni dobi: Dečki so zelo številno zahajali k veronauku. Kleriki (ki so tedaj pomagali don Bosku) so bili od jutra do večera zaposleni

z razlago katekizma, z nadzorovanjem v cerkvi in na dvorišču, vrhutega pa so se udeleževali vseh iger, s čemur so jih nemalo poživili. V oratoriju v Valdoko (v Turinu) je don Bosko vsak mesec enkrat po večernicah priredil mal srečolov s par kosi obleke, kako knjigo in nekaj jestvinami; udeleževali so se ga vsi, notranji in zunanji dečki, a veljal je posebno zadnjim kot bodrilo k rednemu posecanju oratorija.

V ostalih dveh oratorijih je bila ista navada. V onem sv. Alojzija so morali kleriki sami skrbeti za srečolov in so za to dobivali do l. 1861 mesečnih pet lir; s to svotico pa so kleriki tako umno gospodarili, da so redno obdarovali vse dečke.

K raznim svečanostim, k prazniku razdeljevanja darov, je bilo treba pripraviti male prireditve z deklamacijo, pesmimi, godbo in petjem, in o svojem času v resnici ni manjkalo ničesar, kar je moglo količkaj povzdigniti svečanost in privlačnost praznika. Na vse so mislili, vse preskrbeli kleriki.

Don Bosko je dal svojim klerikom samo nekatera glavna navodila, a jim je puščal popolno slobodo glede sredstev, s katerimi naj dosežejo svoj namen. S tem jih je privadil k samostojnemu delu, a bil jim je prej ko slej pri roki z modrim nasvetom.

Oratorij pa ni bil samo dobra vadnica za klerike, tudi dečkom je prinašal poleg drugih koristi tudi to dobroto, da jim je pobijal gotove škodljive predsodke. Socijalnodemokratski kričači, knjige, časopisi in gledišča so hujskala revno delavsko ljudstvo proti drugim stanovom. Ko so dečki redno videli mnogo gospode prisostvovati njihovi božji službi, poklekati ž njimi v klopi, ž njimi se bližati sv. zakramentom, poučevati jih potrpežljivo verouka, deliti ž njimi zabave in igre, učiti jih raznih predmetov v večernih šolah — pričeli so jih spoštovati, ljubiti, pozdravljati na cesti, posnemati njih dobre zglede in si šteti v čast, da so jih spoznali.

To kar nas je o praznikih z neizrečno silo vleklo v oratorij — piše odvetnik Belingeri — je bil prizor obhajila naših dečkov. Videl si strmeti izza obhajilne mize na stotine obrazkov, še pred kratkim časom povsem malomarnih, odurnih, hudobnih, zvijačnih, zasmehljivih in ošabnih. V onem trenutku pa so bili povsem izpremenjeni ter so izražali vso lepoto, priprostost, vero, ljubezen in čistost, katero jim je nosil v srca resnično pričujoči Jezus. Nam vsem je bil ta pogled v veliko izpodbudo.

Največje zmagoslavje prazničnega oratorija pa je slavila ljubezen in spoštovanje do duhovščine tudi tedaj, ko so nekdanji oratorijanci odrasli v može. Iz tega tudi je izvirala vstrajnost v poštenem življenju ali če je kdo že zapustil pravo pot, se je zopet povrnil, zaupna odkritosrčnost modremu dušnemu vodniku in dobrotniku v dvomih, težavah in življenjskih nesrečah; taki slučajji so vselej nehote vodili nesrečneža v Valdoko, v sobico ali kapelico, kjer mu je bil don Bosko dan in noč na razpolago.

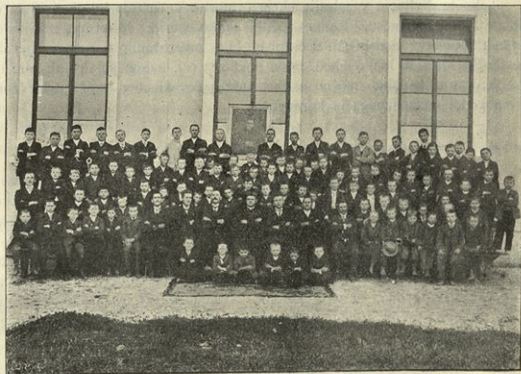
Koliko krasnih strani bi lahko napisali o tem; videli bi, da je bil oratorij onim, ki so ga obiskovali, v najrazličnejših prilikah, ki so jih doletele

v življenju, — resničen učitelj življenja, ne samo v detinskih letih do volitve poklica in stanu, marveč do konca njihovega življenja.

Kakor omenja gosp. Lemoyne v navedenih vrsticah, je dal don Bosko svojim klerikom samo glavna navodila za dober uspeh prazničnega oratorija, ta navodila je polagoma zbral v celoto ter sestavil popoln Pravidnik prazničnih oratorijev. Ko prodre ideja oratorija tudi med Slovenci, priobčimo ga tudi v slovenščini.

* * *

Veržejski oratorij je obiskovalo vsako nedeljo in vsak praznik povprečno 100 dečkov, včasih več, včasih manj. Obiskovali so redno službo božjo v farni cerkvi. Zadnje tri mesece so imeli vsako nedeljo posebno sv. mašo

Oratorijanci.

v kapelici zavoda. Molili so skupno na glas in povprečno po 70 dečkov je vsako nedeljo pristopilo k sv. obhajilu. Po večernicah v farni cerkvi se je skušalo s krščanskim naukom, kolikor je bilo mogoče; prvo leto je pač težko dvigniti oratorij na isto stopinjo kakor drugod, toda sčasoma, ko se bo dozidala še ena dvorana, in dobimo še več slovenskih moči, se bo uveljavil cel načrt don Boskovega oratorija. Vpisanih je okoli 250 dečkov, mnogi so morali hoditi dve, tudi tri ure daleč peš in v slabem vremenu. V zavodu se je priredilo o raznih prilikah sedem predstav in veselic. Postavila se je velika gugalnica, ki ima vedno mnogo prijateljev, in sedaj se postavlja visok vrtiljak.

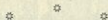
V zadnjem času se je vpeljala družba sv. Alojzija, v katero se je oglasilo 25 dečkov, ki so na poskušnji, in kakor kaže, resno vstrajajo in so v zgled vsem drugim. Dečki so imeli priložnost slišati nauk o škodljivosti alkohola in pismeno so se zavezali, da ne bodo pili žganjice.

Kako ganljivo je slovo od oratorija!

... Mrak že lega. Še par koristnih nasvetov, potem pa: Z Bogom! Na svidenje v nedeljo! In sto in sto rok sili v predstojnika, da ga pozdravi, in sto in sto rok se dviga kvišku in ž njimi veselo vpitje in ljubeznivi pozdravi ... potem odidejo — veseli, zadovoljni, misleč na prihodnjo nedeljo, ko se zopet povrnejo.

Ker je daleč v vasi, jih nekoliko spremljajo katcheti. Težka pot po trudapolnem dnevu, toda skrb za male otročiče jih sili k temu.

Tako je življenje v salezijanskem oratoriju v Veržeju. Majhno je še v primeri z drugimi mesti. Koliko več bi lahko storili, če bi ne manjkalo gmotnih sredstev. Sto in sto dečkov bi bilo zavarovanih v najnevarnejših dnevih. Sčasoma bi lahko imeli daljši poučni tečaj, kakor po drugih salezijanskih oratorijih, lahko močno godbo, močen pevski zbor, razna društva in še mnogo drugega lepega in koristnega.

Tudi za dušne potrebe zavod lepo skrbi. V osmini praznika Vseh svetnikov so l. 1912. predstojniki zavoda v župnijski cerkvi opravili slovesno mrtvaško opravilo za vse rajne dobrotnike. Kmalu potem se je začel v zavodu šolski pouk. Ob novem letu je bila v župnijski cerkvi tridnevna vaja srečne smrti — nekak mali misijon, ob raznih praznikih je bila vsposodbudna služba božja v zavodu ali v župnijski cerkvi. Posebno lepo se je obhajal praznik Matere dobrega sveta, ki je varhinja zavoda, in pa Pomočnice kristjanov, ki je zaščitnica salezijanske družbe. Zavod s svojo kapelico bo tudi v prihodnje vir tihega, čistega verskega veselja.

Sotrudstvo.

Srečna misel, ko je don Bosko zamislil družbo sotrudnikov: v njej je življenje salezijanske družbe!

Z blagoslovom rimskih papežev in z zakladom premnogih odpustkov je prodirala od omikane Evrope do najskrajnejših mej tujih svetov in povsod druži vse z duhom ljubezni in ponavlja: „Vsi smo bratje in sestre v Kristusu“. Od najslavnejših mož, od rimskih papežev v vekovitem Rimu in do najponižnejše ženice v revni koči, povsod prodira duh plemenite ustanove, in v bratski ljubezni si stiskajo roke: — Rešimo mladino! Skoraj že ni vasi, da ne bi poznala salezijanskih sotrudnikov.

Tudi na Slovenskem ne manjka sotrudnikov. Še predno so prišli salezijanci v Veržej, je duh don Boskov priplul med Slovence na Mursko polje

in oživiljal sotrudnike. Ti so pripravili salezijancem zavod, ti so jih pozvali in jih ljubeče sprejeli, kakor bratje in sestre sprejemajo brate.

In sedaj so podvojili svoje delovanje. Bratski duh plemenite ustanove jih je privabil v revni zavod, in usmiljenje je vstalo v radodarnih srcih, in sli so na delo. Marsikdo je pozabil sebe in delal za salezijanski zavod.

In združeni z isto vežjo radodarne ljubezni so podpirali zavod, le eno želeč: da bi se zavod razširil in dosegel svoj višek.

Sotrudstvo je imelo tekom prvega leta štiri shode, ki so bili dobro obiskani. Dobre osebe so zavodu pomagale z živežem, s poljskimi pridelki, darovale so za dečke, notranje in zunanje, sira, kruha in sadja. Bog jim stotero plati in varuj njih polje vsake nesreče!

Dokler se ni začelo veliko delo na polju, je vsak dan prihajalo ogrsko ljudstvo in v kapelici z vzgledno pobožnostjo prejemale sv. zakramente. Ob nedeljah pa so bili vselej dečki in mladeniči prvi na vrsti.

Glasom določila družbe „Marijanišče“ (odlok visokočastitega kn. škof. konzistorija v Mariboru z dne 2. jan. 1913 št. 6415/12) postane deležen sv. maše vsako prvo soboto meseca, kdor daruje za novi zavod v Veržeju vsaj eno krono. Darovalci dobijo podobico Marije dobrega sveta. Kdor vpiše žive in mrtve cele družine, plača K 5. Milodare sprejema vlč. gosp. prof. bogosl. dr. Franc Kovačič, Maribor, Koroška cesta št. 10/II, ali vodstvo Marijanišča v Veržeju, P. Križevci (Štajersko).

Kdor daruje ali nabere K 100, postane ustanovnik zavoda.

Nameni za molitev gojencev se sprejemajo po 10 ali 20 vin. Za do-drotnike se moli vsak dan in vsak torck darujejo gojenci zanje sv. obhajilo.

Kdor le želi, dobi lahko list „Salezijanska Poročila“.

Salezijanska Poročila so list, katerega je začel izdajati častitljivi ustanovnik sal. družbe, don Bosko, iz dvojnega vzroka. Hotel je z njim naznati dobrotnikom dela, katera je z njihovo pomočjo izvrševal, in označiti nova polja, na katerih bi se mogla odlikovati njih gorečnost. Prvi don Boskovi prijatelji, tisti namreč, ki so mu bili takorekoč tovariši v trudapolnem začetku, so list prebirali z največjim veseljem in zanimanjem. Zadostovalo je le omeniti kako napravo, in so koj bili na jasnem, za kaj se gre. Potemtakem so venomer sledili razširjanju in napredku velike salezijanske družine, h kateri so se prištevali.

Če boš uvidel, da ti je mogoče, čeprav v malem obsegu, udeležiti se salezijanskega delovanja, pošlji svoje ime in natančen naslov na katerisibodi salezijanski zavod. Začel boš dobivati redno „Sal. Poročila“, ki boš v njih videl drugo za drugim toliko dobrih del in dobrot, katere uživajo salezijanski sotrudniki in dobrotniki naprav don Boska.

Sotrudniki in sotrudnice pomagajo tudi salezijanski družbi, ako opozorijo nanjo dobre mladeniče, ki bi želeli posvetiti se redovnemu stanu. V notranje šolske tečaje, ki peljejo do duhovniške časti, se sprejemajo oni, ki so izvrstno izvršili ljudsko šolo.

Družba potrebuje tudi sobratov-lajikov. Oni imajo iste pravice, kakor sobratje duhovniki, tvorijo ž njimi le eno družino in po zmožnosti jih porablamo bodisi kot učitelje v šoli ali v rokodelstvu, ali v zaupnih poslih z zunanjimi ljudmi ali pri domačih opravilih. Najrajši sprejemamo take, ki so končali vojaščino. Ponuditi se sme, kdor je končal 16. leto in ima izvrstno izpustnico, zlasti pa izvrstno izpričevalo svojega veleč. g. župnika glede obnašanja. Predstojnik salez. družbe, veleč. g. Pavel Albera, prav toplo priporoča v svojih pismih, naj se išče mnogo poklicev, naj se jim pomaga, da dosežejo svoj cilj. Ponuja se mu vedno več dela. Kako ga bo sprejel, ako nima delavcev?

Za redovnika veljajo besede: „Vsak, ki zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali sinove ali njive zaradi mojega imena, dobi stoterno plačilo in bo posedel večno življenje.“ (Mat. 19, 29.) Blagor oni osebi, ki pomaga drugim, da si zagotovijo zveličanje svoje duše!

Kaj je salezijanska družba? Salezijanska družba je družba redovnikov, ki se pečajo zlasti z rešitvijo zapuščene mladine. Njen ustanovnik — duhovnik Janez Bosko — je umrl v Turinu l. 1888 in je bil lansko leto imenovan častitljivim. Ta družba ima po celem svetu približno 300 zavodov. V Avstriji jih je 11. Na Slovenskem so trije: na Rakovniku pri Ljubljani, v Radni ob Savi na Dolenjskem in v Veržeju na Štajerskem.

Kapelica.

Kapelica zavzema pritlični prostor levo od velikih vrat, ko stopiš v vežo. Dolga je 20·80 m, široka 6 m in visoka 5·50 m. Nad velikimi vrati je majhen kor za pevce. Po trije pilastri ali zidani stebri na vsaki strani nosijo obok in delijo stene, da niso predolgočasne. Pisani tlak iz portlandskega cementa je napravil cementar I. Mursa na Sp. Krapju. Oltarji so odmenjeni trije: veliki oltar bo posvečen Materi dobrega sveta, drugi presv. Srcu Jezusovemu in tretji Žalostni Materi božji. Prva dva sta kamenita, a za sedaj le spodnji del, tretji oltar se še pozneje napravi iz kamena. Kameniti oltarji so sicer dražji, a za to bolj trpežni. V kapelici bo zmiraj veliko ljudi, vsled tega se nabere veliko soparja, zrak je tudi v jesenskem in zimskem času precej vlažen, leseno delo bi trpelo in trebalo bi kmalu popravila. Nastavek na velikem oltarju s tabernakljem se pa sedaj zaradi pomanjkaja sredstev ne more napraviti, dokler se ne najdejo blagi dobrotniki, ki bi božjemu Zveličarju v presv. Evharistiji hoteli pripraviti šotor iz kamena — marmorja. Tudi oltar Srca Jezusovega bi se bil skoraj moral opustiti. Pri zborovanju salezijanskih sotrudnikov meseca julija je predsednik „Marijanišča“ z obžalovanjem naznanil, da se ta oltar ne bo mogel naročiti, ker primanjkuje sredstev. A kmalu po zborovanju so se oglasili blagi dobrotniki, ki so velikodušno v čast Srcu Jezusovemu prevzeli stroške. Njih imen ne smemo objaviti, a najsvetejše Srce, polno milosti in dobrot, naj jim poplača stoterno na tem in onem svetu. Ta oltar

Uabilo k

slavesni posuetitvi

kafele Matere dobrega sveta z dvema altarjema v salezijanskem zavodu „Marijanišču“ v Veržeju, dne 8. sept. 1913, po

Nj. Prevzvišenosti knezoškofu
dr. Mihaelu Napotniku.

Spored slavnosti :

Dne 7. septembra :

1. Ob pol 5. uri popoldne sprejem prevzvišenega knezoškofa v trgu pred Marijinim kipom.
2. Procesija s sv. ostanki iz župnišča v župnijsko cerkev, kjer so lavretanske litanije z blagoslovom.
3. Procesija iz župnijske cerkve v zavod, kjer se sv. ostanki shranijo v začasni kapelici.
4. Duhovne molitve „jutrnjice s hvalnicami“ pred sv. ostanki.

Dne 8. septembra :

1. Od 5. ure zjutraj naprej sv. maše v župnijski cerkvi.
2. Ob 6. uri farno sv. opravilo.
3. Ob 8. uri začetek posvečevanja kapele in altarjev. Med posvečevanjem tiha sv. maša pod milim nebom.
4. Po posvečenju slovesna sv. maša in pridiga prevzvišenega knezoškofa.
5. Darovanje v kapeli, lavretanske litanije in zahvalna pesem.
6. ob 5. uri popoldne odhod prevzvišenega knezoškofa na kolodvor v Bučecovce.

Opomba : Če bo čas pripuščal, bo v zavodu pred odhodom kratka slavnostna akademija. V torek, dne 9. septembra bo ob 6. uri zjutraj v novoposvečeni kapeli slovesno mrtvaško opravilo za rajnega ustanovitelja in druge rajne dobrotnike.

Use k večji in k največji časti božji!

alouesani posuztitivi

kopela (Maire) doberga sveta z ovrma
allierima u salezijaarkeu zavodu „(M)á-
rijanišu“ u Urzeju, dne 8. sept. 1913. po

Ni. Prezvišćnosti Krizoskoin
Dr. Michela Kapotniku.

Sporeb alounosti:

Dne 7. septembra:

Dne 8. septembra:

<p>1. Op. pol. 5. uti popobno
sprijem privzjedena krajo-
škola v letu pred Maribor
lipom.</p> <p>2. Francija v svjetovni vojni
lupnja v avstrijsko cesarju
kjer so lavtanske bande
plazovalom.</p> <p>3. Francija iz lupnjaše voj-
kve v zavod kje so
vseki strah v avstrijsko
policio.</p> <p>4. Dohovno molice
lice s kvadimami. (L)
ostani.</p> | <p>1. Op. pol. 5. uti popobno
sv. mise v kapljici osti v
2. Op. 5. uti tamno sv. opavje
3. Op. 5. uti zatek pose-
govje kapela in avstrijske
Med posegovjeim lin sv.
mase pol minus neton.</p> <p>4. Po posegovje slovenski
sv. mise in priklen posegov-
jeim posegovje.</p> <p>5. Posegovje kapel lavre
ke. (L) in avstrijske
m. (L) in avstrijske
op. 5. uti popobno odob-
tevezovanje. (L) in avstrijske
kolobor v blagoslov.</p> |
|--|--|

Opomba: Če bo čas pripadati bo v zavodu pred slovom kralje
stavovne skladnje. V svetovni vojni se bodo avstrijski
v posegovje kapel slovenski avstrijski strah v
poslila in druge taje dobitke.

Uac k vscl in k najvclji casti bozil

bo ob enem spominek na Konstantinov jubilej, zato ima vklesani letnici: 313—1913 in Konstantinov monogram ✠.

Stroške za veliki oltar je tudi prevzel neimenovan dobrotnik. Poseben kras kapele so umetniško slikana okna, ki jih je izdelala slovita turtka Neuhauser i. dr. v Inomostu na Tirolskem. Srednje okno za velikim oltarjem ima sliko Matere dobrega sveta v Genzanu na Italijanskem. Angel z razprostrtimi perutnicami drži v rokah Marijino podobo.

Obiskovalce kapele, zlasti mladino bode ta slika vedno opominjala, pri kom naj iščejo dobrega sveta v svojih dvomih in težavah. Kaj je pač za mladega človeka bolj imenitno, kakor najti pravega svetovalca na potu svojega življenja! Ta slika bo obiskovalcem klicala v spomin prelepe besede božje Modrosti: „Zdaj tedaj otroci, poslušajte me. Blagor njim ki ohranijo moja pota. Poslušajte nauk, in bodite modri, in nikar ga ne zamejutje.“ (Pregov. 8, 32. 33.) Daroval je to okno predsednik Marijanišča iz zaobljube v zahvalo Materi božji, ki je pomagala v težkih skrbih pri stavbi zavoda, kakor pravi latinski napis: Materi dobrega sveta dr. Fr. Kovačič iz obljube; okno je stalo 430 K. Posebno lepo je okno sv. nadangela Mihaela na evangeljski strani. Kratek napis nam pove, da je to okno dar prevzvišene knegoškofa dr. Mihaela Napotnika. Prav primerno se je to okno posvetilo vojvodu nebeške vojske. Njegovo častljivo ime nosijo naš prevzvišeni nadpastir, njemu je posvečena župna cerkev v Veržeju, angelom varihom in njihovemu poglavarju je v varstvo izročena avstrijska provincija salezijske družbe. Sv. Mihael s svojim geslom: „Kdo kakor Bog?“ naj bi opominjal mlade ljudi in jih osrčeval v boju zoper skušnjave. Okno sv. Mihaela stane 520 K. Na listni strani je okno sv. Jožefa. Za to okno je daroval 100 K veleč. g. Jožef Čížek, dekan v Jarenini, katerega dedek je nekdanj deloval v Veržeju kot učitelj. Drugo so darovali veržejski župljani. Stane 430 K. Podoba sv. Jožefa naj opominja naše mladeniče, da postanejo enkrat dobri gospodarji, pravični, verni in pošteni po vzgledu sv. Jožefa. Nadaljnje stransko okno na evangeljski strani kaže podobo sv. Antona Puščavnika. Kupile so to okno sestre rajnega Puščenjaka, ustanovitelja „Marijanišča“, ki mu je bil Anton Pušč. krstni patron. Tudi ta podoba je pomenljiva za mladega človeka. Znano je, da je sv. Antona skušnjavec hudo nadlegoval z nečistimi in drugimi skušnjavami. K vsakemu mlademu človeku pristopi skušnjavec, da ga zvaži v sramotne, grde reči, v mlakužo, v kakršni se svinje kopljejo. Blagor mlademu človeku, ki pravočasno spozna skušnjavo in jo premaga! To okno stane 380 K. Svetnik je vpodobljen kot opat z odprto knjigo.

Prav posebno lepo se poda kapelici mladinskega zavoda okno sv. Alojzija. Daroval je to okno g. Alojz Sršen, trgovec in gostilničar v Veržeju, s svojo gospo Julijano. Kaj pomeni sv. Alojzij za mladino, pač ni treba razlagati. Okno sv. Alojzija stane 380 K.

Zaščitnik salezijanske družbe je mili in krotki svetnik Frančišek Saleški. Po njem ima družba tudi ime — Salezijanci. To okno je pa daroval veleč. g. Franc Sal. Korošec, nadžupnik pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini. Dasiravno blagi gospod biva daleč proč od Veržeja, si je postavil tukaj časten spomenik. Okno stane 440 K in je štirioglato, dočim so prejšnja zgoraj okrogla. Dvoje oken še čaka svojih dobrotnikov.

Kapelica je v renesanškem ali preporodnem slogu in naravnost vsodbuja k tihi pobožnosti.

Posvečenje kapele.

Zelo slovesen je obred, s katerim sv. Cerkev posvečuje hiše božje. Dvojni je ta obred: cerkev ali kapela se lahko samo blagoslovi s krajšim obredom, to sme opraviti navaden duhovnik, ali pa se cerkev, oziroma kapela posveti, kar je škofom pridržan obred.

Dan pred posvečenjem je za škofa in tiste, katerim se posveti cerkev ali kapela, zapovedan post. Na predvečer se prenesejo sv. ostanki mučencev v kako začasno kapelo ali v nalašč za to napravljen šotor. Pred sv. ostanki molijo duhovniki in verniki.

Obred posvečenja pa se tako-le vrši:

a) Škof z duhovniki moli tam, kjer so shranjeni sv. ostanki 7 spokornih psalmov, potem pred zaprtimi velikimi vrati nove cerkve moli litanije vseh svetnikov. Na to gre z duhovniki v procesiji trikrat okoli cerkve in jo škropi z blagoslovljeno vodo, pri vsakem obhodu potrka s pastirsko palico na cerkvena vrata, tretjokrat pa naredi križ na cerkveni prag, vrata se odpro in škof gre v procesiji v cerkev.

Tu pokliče sv. Duha na pomoč in moli zopet litanije vseh svetnikov. Med tem se cerkveni tlak posuje s pepelom in škof s pastirsko palico napiše v tla grško in latinsko abecedo v znamenje, da cerkev združuje vse narode. Na to blagoslovi vodo, kateri se primeša sol, pepel in vino. S to vodo napravi na glavni oltar pet križev (znamenje peterih ran Jezusovih), potem gre sedemkrat okoli oltarja in ga škropi s tisto vodo. Potem gre trikrat okoli po cerkvi in škropi znotranje stene, nato gre v cerkvi od velikega oltarja do glavnih vrat in navzkriž od vogla do vogla. Slednjič stopi škof v sredo cerkve in škropi z blagoslovljeno vodo na vse štiri strani.

b) Potem se vrši posvečevanje z maziljenjem. Svetinje sv. mučencev se slovesno nesejo okoli cerkve in postavijo pri cerkvenih vratih. S sv. krizmo mazili škof cerkvena vrata, svetinje se prenesejo do velikega oltarja, škof mazili grobek za svetinje s sv. krizmo in položi vanj sv. ostanke, jih pokadi s kadilom in grobek zadela. Potem mazili oltar na peterih krajih, dvakrat s krstnim oljem in enkrat s sv. krizmo. Tudi cerkvene stene mazili s sv. krizmo na dvanajstih mestih v obliki križa in jih pokadi.

c) Veliki oltar se posveti tako-le: Iz blagoslovljenih kadičnih zrn naredi pet križev, nanje položi pet križev iz voščenih svečic, položi enega v

sredo in po enega na vsak vogel ter jih zažge. Potem mazili oltar na prednji strani in tam, kjer se oltarna plošča drži svojega podstavka. Naposled blagoslovi oltarne prte in drugo oltarno opravo, oltar se pokrije in takoj se na njem daruje prva sv. maša.

Vsi ti obredi nas spominjajo, kako častljiv, strašen in svet kraj je posvečena cerkev; tu je vir milosti in dobrot, šotor Najvišjega, kjer Bog prebiva med svojim ljudstvom.

Spored slavnosti 8. sept. 1913:

Dne 7. septembra:

1. Ob pol 5. uri popoldne sprejem prevzvišenega knezoškofa v trgu pred Marijinim kipom.
2. Procesija s sv. ostanki iz župnišča v župnijsko cerkev, kjer so lavretanske litanije z blagoslovom.
3. Procesija iz župnijske cerkve v zavod, kjer se sv. ostanki shranijo v začasni kapelici.
4. Duhovne molitve „jutrnjice s hvalnicami“ pred sv. ostanki.

Dne 8. septembra:

1. Od 5. ure zjutraj naprej sv. maše v župnijski cerkvi.
2. Ob 6. uri farno sv. opravilo.
3. Ob 8. uri začetek posvečevanja kapele in altarjev. Med posvečevanjem tiha sv. maša pod milim nebom.
4. Po posvečenju slovesna sv. maša in pridiga prevzvišenega knezoškofa.
5. Darovanje v kapeli, lavretanske litanije in zahvalna pesem.
6. ob 5. uri popoldne odhod prevzvišenega knezoškofa na kolodvor v Buččevce.

Opomba: Če bo čas pripuščal, bo v zavodu pred odhodom kratka slavnostna akademija. V torek, dne 9. septembra bo ob 6. uri zjutraj v novoposvečeni kapeli slovesno mrtvaško opravilo za rajnega ustanovitelja in druge rajne dobrotnike.

Use k večji in k največji časti božji!

Zahvala

prezsvišenemu nadpastirju.

*Premilostni, prezsvišeni pastir!
Pozdravov tisoč Vam kipi nasproti,
Pozdravov tisoč iz hvaležnih src,
Ki ste jim radost na življenja poti.*

*O srečni dan, ko gledamo v obraz
Dobrotniku, ljubitelju mladine,
Ko s dušo polno dajemo izras
Hvaležnosti, privreli iz globine!*

*Hvaležni smo, premilostni pastir,
V ljubezni Vaši so se srca vnela,
Hvaležni smo za sto in sto darov,
Za okno krasno svet'ga Mihaela.*

*Hvaležni smo, ker prišli ste med nas,
Da posvetite nam svetišče drago,
Da na Marijo in na njen oltar
Privežete nas trdno s roko blago.*

*O da! pri nji, pri nji bo zdaj naš dom,
Pred njo kipela bo molitev naša,
Molitev vroča iz srca globin,
Da sreča spremlja vedno pota Vaša.*

*Naj spremlja božje Matere pogled,
Njen blagoslov vse Vaše delovanje.
Is njenih rok prejmite vrh svesdâ
Apostolov plačilo in priznanje.*

Marijanišče

v Veržeju

na Murskem polju.

Priobčil PROF. FR. KOVAČIČ.

Z dovoljenjem preč. Lavantinskega knezoškofijstva
dne 23. aprila 1915, št. 2212.

Maribor, 1915.

Izdala in založila družba „Marijanišče“ v Veržeju. — Tiskarna sv. Cirila.

Marjanišče

v Veržejn

na Murskem polju.

Prilobi PROF. FR. KOVAČIČ

Z dovoljenjem pred. Lavanškega knjižničarstva
dne 23. aprila 1915, št. 2212.

Maribor, 1915.

Izdala in založila družba 'Marjanišče' v Veržejn. — Tiskarna sv. Cirila.

Marijanišče

v Veržeju

na Murskem polju.

Priobčil PROF. FR. KOVAČIČ.

Z dovoljenjem preč. Lavantinskega knezoškofijstva
dne 23. aprila 1915, št. 2212.

Maribor, 1915.

Izdala in založila družba „Marijanišče“ v Veržeju. — Tiskarna sv. Cirila

Mnogočastitemu gospodu

Francu Kovačič,

doktorju modroslovja, kn. šk. duhovnemu svetovalcu in profesorju na kn. šk. bogoslovnemu učilišču

v

MARIBORU.

Z ozirom na Vašo prošnjo z dne 19. aprila 1915 in na „Nil obstat“, ki ga je izrekel cenzor kn. šk. odbora za oceno tiskovin dne 21. aprila t. l., z veseljem dovolim v zmislu apostolske konstitucije *Officiorum ac munerum* od dne 25. januarja 1897 ter okrožnice papeža Pija X. *Pascendi Dominici gregis* z dne 8. septembra 1907, da se natisne rokopis *Marijanišče v Veržeju na Murškem polju*, V. zvezek.

Knjižica obsega bogato in zanimivo letno poročilo o zavodu in je primerno dogodkom sedanjega časa posvečena častnemu spominu mnogih prijateljev in dobrotnikov „Marijanišča“, ki ali stojijo zdaj v bojnih vrstah proti sovražniku Avstrije, naše mile domovine, ali ranjeni vzdihujejo po bolnišnicah ali ječijo v vojni sužnosti ali že počivajo mrtvi na tuji zemlji.

Blagoslov božji spremljaj knjižico in njene bralce! Mati dobrega sveta pa naj brani in varuje prelepi zavod, ki skrbno izobražuje ljubo mladino in vestno vzgojuje upapoln naraščaj Salezijanske družbe!

V Mariboru, na praznik sv. Jurija mučenika, dne 23. aprila 1915.

† **MIHAEL,**
knezoškof.

R 25082/57

→ 98846

Predgovor.

Četrti zvezek „Marijanišča“ smo izdali kot slavnostno številko o priliki posvetitve nove kapele v zavodu l. 1913. Nismo takrat slutili, v kakšnih razmerah bo izšel naslednji, peti zvezek. Mnogoteri vzroki so delali ovire, da ta zvezek ni mogel prej na dan. V zimskem času 1913—1914 se je po avstrijskih tiskarnah sploh za več mesecev ustavilo delo. Spomladi 1914 so prišla mnogoteri druga opravila in ni bilo mogoče oskrbeti izdaje tega zvezka. Ko bi bil čas za to, so pa zagromeli topovi, začela se je krvava vojna, ki je vse moči in vso pozornost obrnila na sebe. Pravijo pa, da se vojaki na bojnem polju sčasoma celo privadijo gromenju topov in žvižganju krogel. Tako se moramo tudi mi, ki smo doma, prilagoditi vojnemu času, zbrati svoje misli in se poprijeti svojega dela.

V teh resnih časih tedaj podajemo dobrotnikom in prijateljem v roke ta-le zvezek „Marijanišča“. Mnogo naših prijateljev in

dobrotnikov, ki so z denarjem, delom in vožnjo pripomagali k stavbi salezijanskega zavoda, je moralo zapustiti svoje domove in stoje sedaj v bojnih vrstah proti sovražniku, nekateri morda ranjeni vzdihujejo po bolnišnicah, nekateri ječijo v vojni sužnosti, nekaj pa jih gotovo krije grob v tuji zemlji. Vsem tem bodi ta zvezek posvečen v časten spomin. Mrtvim naj Pomočnica kristjanov v boljšem življenju položi nevenljiv lavorjev venec na glavo, živim pa izprosi srečno in zdravo vrnitev v domovino, skorajšnji blagodejni mir, dokler pa tega ni, tiho potrpežljivost in voljno prenašanje vojnih nadlog.

Ponižna zahvala bodi izrečena prevzvišenemu Posvetitelju kapele, ki so blagohotno dovolili, da se objavi v tem zvezku Njih prekrasni govor o priliki posvetitve. Čitatelji ga bodo brezdvomno brali z veseljem in duhovno koristjo.

I. Pridiga

Njih Prevzvišenosti, knezoškofa Mihaela,

govorjena po dovršenem posvečenju hišne kapele Matere dobrega sveta z velikim altarjem vred in s stranskim altarjem presvetega srca Jezusovega v salezijanskem zavodu „Marijanišću“ v Veržeju na praznik Marijinega rojstva, ponedeljek 8. septembra 1913.

Maria, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Marija, od katere je rojen Jezus, ki se imenuje Kristus.

(Mat. 1, 16).

V Jezusovem in Marijinem imenu pobožno zbrani kristjani!

Čudežen, čudežen je današnji sveti evangelj. Ali ne? Danes praznujemo god rojstva preblažene device Marije. In na rojstni dan Marijin bi nam moral sv. Matevž, govorim po človeški, poročati, kedaj, kje in od koga je bila Marija rojena. Toda o času in kraju, o starših in sorodnikih preblažene Device nam sv. evangelist ne pove ničesar, čeprav bi to danes pričakovali. Naznani nam pa, česar bi ravno danes ne slutili, zakaj je bila Marija rojena. Sveti evangelj končuje namreč slovesno, rekoč: Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije, od katere je rojen Jezus, ki se imenuje Kristus.

In to naznani je pa ravno poglobitno. To je namreč najpoglobitnejši namen in pomēn rojstva prečiste Device, da bi naj postala Mati božja, da bi naj rodila Vzveličarja sveta, Jezusa Kristusa. V tem korenini vsa Marijina visokost in vrednost, leži vsa njena čast in slava. Pero, ki nam je v evangelj zapisalo to preveličastno naznani, na katerem sloni tudi moja današnja pridiga, je bilo vzeto iz perut Svetega Duha in je bilo od njega pri pisanju nezmotno vodjeno in spremljano.

To je Marijina največja in najvišja vrednost, pa je temelj in sleme vseh njenih vrlin in čednosti, da je Mati božja. Iz tega njenega poklica izvira vsa njena močnosť, vzornost in častitost, izhaja vsa

njena lepota in krasota. Zdaj umejemo, zakaj danes sveta Cerkev moli ali pa poje tako veselo in radostno: Nativitas tua, Dei genitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo. Tvoje rojstvo, o božja Porodnica in Devica, je veselje naznani vsemu svetu. (Antiph. ad Magnif. in II. Vesp. Nativitatis B. M. Virginis).

Premili moji poslušalci!

Ker je bila Marija rojena za to, da bi rodila že zdavnaj obljubljenega in težko pričakovanega Odrešenika sveta, zategadelj je njeno rojstvo vsemu svetu v nedopovedno veselje, mu je v rajsko radost.

Pred vsem je bilo to rojstvo v veselje otroku samemu. Ali ne? Dotlej je bilo vsako novorojeno dete nekako nesrečno, žalosti podvrženo, ker je o njem veljal bridki vzdih in vzklik kralja Davida: Glej, v hudobiji sem spočet, in v grehah me je spočela moja mati! (Ps. 50, 7). Z ozirom na to, kaj čuda, da je sicer potrpežljivi Job nekako preklel uro svojega rojstva, da si je pozelel ne biti, ali pa da bi bil iz materinega telesa koj zanesen v grob. (Job 10, 18, 19.) In o svojem izdajalcu Judežu Iškarijotu je rekel Jezus: Bolje bi mu bilo, da bi se ne bil rodil tisti človek. (Mat. 26, 24). Sleherni človek je po naravi otrok jeze, uči duhoviti apostol Pavel. (Efež. 2, 3).

Vendar o Mariji ne velja ne Jobova tožba, še mnogo manj Jezusova sodba in ne Pavlova trditev. Dete, čigar rojstni god danes slavimo, je bilo brez madeža izvirnega greha spočeto in rojeno. To dete je popolnoma čisto, neoskrunjeno, je otrok božje ljubezni, je svetejše ko najsvetejši angelji vseh devet korov. Zato je rojstni dan Mariji sami v nebeško veselje.

In sladko veselje je njeno rojstvo očetu Joahimu in materi Ani. O presrečna roditelja! Ne Abraham in Sara, ne Izak in Rebeka, ne Jakob in Rahel — nobena zakonca sem od 4000 let nista bila osrečena s takim otrokom, kakor vidva dva! — V izredno veselje je Marijino rojstvo tebi, cvetlični Nazaret na prijetnem griču! Biser, ki je danes zalesketal v tvoji sredi, presega najlepše bisere in najdražje dragulje na krasu in sijaju. Ne le iz Madijane in Efe, iz Arabije in Sabe, od vseh koncev in krajev ter od vseh mej sveta bodo prihajali tvoji občudovalci, da obiščejo in počastijo mesto, kjer je bila rojena Mati božjega Sina. — Raduj se ti Kanaan! Zdaj žari nad teboj avrora ali jutrnja zora, ki napoveduje veličastni vzhod Solnea pravice.

Zares! Vsemu svetu je Marijino rojstvo naznanilo nepopisno veselje. Zdaj ima svet, česar še nikdar ni imel. Ima popolnoma sveto škrinjjo zaveze, sedež modrosti, hišo zlato. Danes se niso postavila svetu zrušljiva slavna vrata, ampak vrata nebeška, ki se ne bodo nikdar in nikoli zrušila. O, da bi svet vedel in natančno spoznal, kaj da posede! Radoval bi se v Bogu neprestano. Ljudstva bi ploskala z rokami. Omnes gentes plaudite manibus! (Ps. 46, 2). Marija je začetek pravega veselja. Ž njo se začenja nova doba, doba srečnega družinskega veselja, odpre se nepotekljivi vir božjega blagoslova.

Praznik Marijinega rojstva oznanja veselje temu le njenemu domu in zavodu. Ni še minulo leto dni, in jaz se nahajam že drugič v tej prevažni ker ljubi mladini namenjeni hiši. Nedeljo 27. vinotoka evharističnega leta 1912 sem slovesno blagoslovil samo le del Marijanišča. In od tedaj do danes, o kakšen velikanski napredek! Dne 22. avgusta tekočega svetega jubilejnega leta 1913 so me poprosili množičasti gospod Avrelij Guadagnini, ravnatelj tukajšnje Salezijanske naselbe, da naj ravno danes na Marijin god izvršim sveto delo, ker Salezijanci tako goreče častijo Marijo pod raznimi naslovi ali imeni, kakor so Marija pomočnica, Marija brezmadežna, Marija usmiljena in drugi mnogoteri.

In tako sem danes na preveseli rojstni blagdan Marijin svečano posvetil hišno kapelo Matere dobrega sveta z glavnim altarjem vred, v čigar sredino sem shranil iz staročastite cerkve sv. Sabine v Rimu poslane mi svete ostanke treh mučencev Aleksandra I. papeža, Evencija in Teodula ter dveh mučenk Sabine in Serafije, pa sem podelil danes vsem pričujočim odpustek enega leta. Ob vsaki obletnici pa bodo obiskovalci tega svetišča prejeli petdeset dni odpustka. Obenem sem konsekral stranski altar presvetelega srca Jezusovega — z vsekano letnico 313 do 1913 in s Konstantinovim monogramom ✠, ker je obenem spomenik na letošnji Konstantinov jubilej — in sem v njegov grobec položil svetinje treh mučencev Bonoz, Inocencija in Maksima ter sem vernikom podelil tudi odpustek enega leta, kakor si bodo zamogli ob vsaki obletnici pridobiti nepopolni odpustek 50 dni; torej zavsem odpustek sto dni, ako bodo namreč s tem namenom opravili navadne molitve za odpustke pri velikem in pri malem altarju. — Poleg posvetitve samostanske kapele z dvema žrtvenikoma sem še blagoslovil krasne slike na dragocenih oknih, namreč v apsidi podobe Matere dobrega sveta, sv. Mihaela nadangelja in sv. Jožefa, v ladji pa sv. Antona puščavnika, sv. Alojzija in sv. Frančiška Salezija.

Tako je tedaj Marijino rojstvo prineslo zalemu tukajšnjemu zavodu izredno veselje. — Kakor vsemu svetu je Marijin rojstni god oznanil lepemu Veržejskemu svetu sladko veselje. Zlasti pa je Marijino rojstvo tebi, ljuba mladina, napovedalo nedo-merno veselje. Pridite, pa me poslušajte o tem, otroci moji! Kaj je bil vendar otrok v paganski ali neverni dobi? Spartanci so novorojeno dete presodili, je li zdravo in krepko. Če ni bilo, je bilo zaneseno tja med pečovje puste gore Taigetus, da ga ukončajo miši, krugulji, lisice, volkovi ali druge divje zveri. O kako pretresljivo je pač odmevalo to skalovje od jeka in vpitja zavrženih sirot! Egiptovski faraon je zapovedal, da se naj vsi dečki, ki se rodijo v Izraelu, pomečejo v reko Nil. Kdo bi do-povedal, koliko takih ubogih erčičev je umrlo gladu, je bilo poteptanih, je bilo raztrganih, je bilo potopljenih?

Pa še več hujšega! V Šparti so bili dečki javno bičani na altarju boginje Diane in nekateri tudi žrtvovani. Kdo prešteje otroke, ki jih je malik Moloh požrl v svojem žarečem goltancu? Celo potomec kralja Davida, da ne govorim o Herodu, ki je dal vse dečke do dveh let stare okoli Betlehema pomoriti, brezbožni kralj Ahaz je še 70 let pred Kristusom daroval lastnega svojega sina paganskim malikom in sicer v smrt na ognju. Achaz filium suum consecravit, transferens per ignem secundum idola gentium. (IV. Regg. 16, 1—3). O groza, o groza nad grozo!

In kako se zdaj po Marijinem rojstvu, denimo danes, godi otrokom? Dandanes se najplemenitejši ljudje potegujejo za uboge otroke vseh vrst: za sirote in osamele, za slepe pa gluhe in neme, za hrome in kruljave, za bebce in slaboumne. Najboljši možje posvečujejo vse svoje telesne in duševne moči poduku in vzgoji moške in ženske dece. S prstom pokažem le na zveste čistilce sv. Frančiška Saleškega in blage sinove blaženega don Boska (rojenedga dne 15. avgusta 1815), na Salezijance, te požrtvovalne mladino ljube, na te preizvrstne učitelje in vrle vzgojitelje deške mladine. Pa pokaj bi dalje govoril o teh modrih možih, ki varujejo mladež kakor zenice svojih oči — saj jih imate v svoji sredi, saj vidite njihovo blagodejno in blagoslovljeno delovanje. Le spoštujte in poslušajte in ljubite jih!

In vi, ljubi gojenci, molite prav pridno *Salve, Regina!* V tej molitvi je zapadeno vse, kar vam je Marija. Ona vam je mati milosti, vam je življenje, sladkost in upanje. Ona je vaša zagovornica, ki obrača svoje milostljive oči na vas ter vam kaže blaženi sad svojega telesa, vam podaja Jezusa v presveti evharistiji. Častite in povišujte, poslušajte in posnemajte to usmiljeno, dobrotljivo in sladko devico Marijo! Ona vam bo vodilja v vrtincih in valovih tega življenja, vam bo svetilnica, kažočea vam pravo smer v težkih vprašanjih stanovskega poklica.

V Gospodu ljubljeni čistilci Marijini!

Marija, od katere je rojen Jezus, ki se imenuje Kristus. V teh svetopisemskih besedah je izražena Marijina

najvišja odličnost, namreč čast Matere božje. Iz tega naslova izvirajo vsi drugi častni naslovi, kakor jih poznate iz Lavrentanskih litanij in s katerimi kličete Marijo na pomoč. V najnovjšem času je bil med naslovom Mati prečudežna in klicem Mati našega Stvarnika uvrščen neki globoko pomenljiv vzklík.

Tam v starem italijanskem mestecu Genestanu danes Genazzano (Zenacano), stoječem v divotnih vrtilih, hranijo v čedni cerkvi čudodelno podobo, znano pod imenom Mati dobrega sveta. Na god sv. evangelista Marka, dne 25. aprila leta 1467, je priplavala na belih oblakih iz albanskega mesta Skadra preko morja in se je naselila v cerkvi, ki je bila pozidana na ozemlju, katero je cesar Konstantin Veliki daroval papežu Silvestru. Na tem zemljišču je dal papež Marko sezidati majhno cerkev v čast Mariji dobrega sveta. Pozneje je bila cerkvice povečana od častitih redovnikov Avgušincev s pomočjo darežljive gospe Petrucije. Staročastito ime Mati dobrega sveta, kateri je bila cerkev od nekdanj posvečena, je zdaj prešlo na došlo znamenito podobo, katero je verno ljudstvo od tedaj do danes neprenehoma častilo in povelicevalo.

Tudi v Skadru še do danes niso pozabili lepe Marijine podobe. Dvakrat v letu obhajajo katoliški Albanci praznik Matere dobrega sveta in sicer dne 26. aprila za vso deželico in ponedeljek po tretji nedelji v mesecu oktobru posebej za mesto Skadar. Albansko ljudstvo neprenehoma hrani v sreju ljubezen do svoje velike Zoje ali Gospe. Brez števila je posnetkov čudodelne podobe, ki se nahajajo po cerkvah, kapelah, po hišah in bornih kočah. Nad glavnim altarjem mogočne Skadarske katedrale s prostorom za 5000 vernikov se vzdiga vabljiva podoba Marijina, posneta po čudodelni podobi Genazzanski. Mična slika na presno v lepo zaokroženi altarni apsidi pa predstavlja pobeg dragocene podobe iz Skadra. Visoko v zraku plava Marija, nesena od angeljev. V ozadju se dviga pečina s skadarskim gradom Rosafo ob znojju cerkve in več hiš. Dva Albanca sledita v globoki pobožnosti za čudodelno podobo na njenem pobegu. Možja se imenujeta Georgius in de Selavis, ki sta po pobožnemu izročilu

potovala prek Adrije kakor po suhem in sta se naselila v Genazzanu, kjer še danes živijo potomci Georgija. Pogled na to presno sliko spravlja obiskovalce velikanske Skadarske katedrale vselej v nepopisno milo ganjenje.

Čudovito podobo so častili papeži, kakor sv. Pij V., Inocencij XI., ki je velel leta 1682 podobo venčati, potem Benedikt XIV., ki je odredil posebno mašo in posebne dnevnice, Pij IX., imenovan Marijin papež, in splošno obéudovani Leon XIII. Leta 1789 je sveta Cerkev odločila 26. dan meseca aprila za lasten praznik in lastne duhovniške molitve v ta spomin. Leon XIII. so odobrili nove duhovniške molitve za ta praznik Marijin, in dne 22. aprila 1903, kratko pred svojo smrtjo, ki jih je dohitela dne 20. julija 1903, so ukazali, da se spominjajmo tudi v Lavretanskih litanijah Matere dobrega sveta in da jo prosimo pomoči in zavetja.

Kajpada! Ta naziv ali naslov gre Mariji, je za nas bogat blagoslov in je primerno zadoščenje Mariji za nezaupanje, ki ga ji na svojo lastno škodo kaže toliko kristjanov.

Gotovo, Devici najmodrejši gre povsem častni priimek: Mati dobrega sveta! Marija, naša ljuba gospa, je namreč nevesta Svetega Duha. In Sveti Duh, kako je pač napolnil to sveto nevesto z vsemi svojimi darovi, katerih štejejo po katekizmu sedem, in kako jo je pač obogatil z vsemi svojimi sadovi ali darinami, katerih našteva sv. apostol Pavel dvanajst! (Gal. 5, 22. 23).

Tretji dar Svetega Duha je dar sveta, ki nam pomaga v dvomih in težavnih rečeh, se odločevati za to, kar je Bogu prijetno in za nas vzveličavno. In ta dar je Marija pokazala zlasti tedaj, ko ji je božji poslanec nadangelj Gabriel oznanil, da bo postala Mati božja. Vedela si je koj svetovati, da je ponižno vprašala, kako se bo to zgodilo, ker je obljubila vedno devišstvo? In ko je izvedela, da bo mati božjega Sina postala pa obenem ostala čista devica, tedaj je nemudno privolila v učlovečenje druge božje osebe, našega Gospoda Jezusa Kristusa.

In zopet je Marija pokazala svoj bogati dar dobrega sveta na ženitovanju v Kani Galilejski, ko je svatom svetovala,

češ, da naj vse storijo, kar jim bo rekel Jezus. O modri in najmodrejši nasvet. Mi vsi vemo, kako je bilo izpolnjenje Marijinega sveta srečno za vse svate in goste. Marija je torej na zemlji posredovala med Jezusom in ljudmi, in sedaj naj bi tega ne počenjala v nebesih? Kot kraljica nebes in zemlje naj bi ne opravljala zvesto službe Matere dobrega sveta? Če je pa temu tako, ker drugače biti ne more, potem pa se vestno ravnajmo po Marijinem nasvetu in delajmo, kar nam pravi Jezus! In kaj nam veli Jezus? Izpolnjujte božje in cerkvene zapovedi, izpolnjujte stanovske dolžnosti! Posvečujte nedelje in praznike, prejemajte svete zakramente, pri našajte dober sad pokore, izkazujte usmiljenje! Pa še vsakemu posebej naroča: Salezijanci, vodite svoje gojence z vso vnemo k meni, ki sem pot, resnica in življenje! In vi, oratorijanci, nasledujte svoje modre vodnike, ki vam kažejo pot do krščanske popolnosti!

Ljubi moji! Na Marijino priprošnjo dobivamo milosti. In milost, ali ni nadnaravna luč, ki razsvetljuje naš um in nagiblje našo voljo k dobremu? Čudovito! Na maloazijskem otoku Patmosu je sv. apostol in evangelist Janez gledal v zamaknjenju Marijo kot gospo, odeto s solncem in kot veličastno prikazen in znamenje na nebu. To pomenja, da Marija opravlja v božjem kraljestvu službo, ki jo v prirodi opravlja zlat solnce. Prva dobrota pa, ki nam jo deli ljubo solnce, je čista luč, ki nam sveti na potu življenja. Enako nam Marija pridobiva luč za naše potovanje v večnost, nam prosi za dar dobrega sveta. Kako primerno je pač današnje mašno berilo, posneto iz knjige Modrosti ali Pregarov in obrnjeno na Marijo, devico najmodrejšo! Berite in razmišljajte samo le konec znamenitega berila! Sedaj torej otroci, poslušajte me: Blagor njim, ki se drže mojih potov! Poslušajte nauk in bodite modri in nikar ga ne zametujte! Blagor človeku, ki me posluša in čuva pri mojih vratih slednji dan in na me pazi pri podbojih mojih duri! Kdor mene najde, najde življenje in prejme vzveličanje od Gospoda. (Preg. 8, 32—35).

Od Marije matere dobrega sveta prihaja za nas obilni blagoslov. Zlato in srebro, pravi Sveti Duh, ohrani človeka na močnem stališču; vendar nad oboje je dobri svet. Zares, brez sveta biti, prinaša temo v duhu, pripravlja nemir v srcu. Nesrečen je človek, ki pogrēša dobrega sveta v temi in smrtni senci. Dobri svet je kakor zvezda vodilja, ki sveti v noči, ki razsvetljuje pot, ki ga hodi potovalec. Modri svet varuje nesreče in pripravlja veselje in dela notranji mir. — Sin, brez sveta nič ne delaj, in po storjenem delu se neboš kesal. (Ecclesi. 32, 24).

V človeškem življenju je obilo tmine. Toda Marija podaje in užiga luč za to temo. Tema, da, smrtna senca je nevera. Pa Marija vodi in spremlja do večne luči svete vere. Glasoviti jud Ratisbonne je v Rimu v neki cerkvi prišel slučajno do altarja Marijinega — in v tem trenutku se mu je zazdelo, da prihaja od Marijine podo-be žarek luči na njega. Jokaje je padel na tla in je poprosil Marijo pomoči. Ko je mož vstal, je bil veren kristjan. Dal se je kmalu krstiti ter je postal duhovnik in sloveč misijonar, ki je neprestano molil in vzdihoval za izpreobrnjenje svojih rojakov, nesrečnih judov. Parce Domine, parce Domine, tako je molil neprenehljivo in molijo zdaj vsak dan pobožne redovnice, od njega upeljane.

Tema je krivovera. Temeljiti protestantovski učenjak, Dr. Herbst, je slul ko izvrsten pisatelj. Marija ga je pripeljala v katoliško Cerkev, da je bil v duhovnika posvečen in je blagonosno deloval v Monakovem za čast božjo in blaginjo neumrjočih duš. — Huda tema in črna noč je greh. Že mnogoteri grešnik je obupal. Vendar tudi to nočno tmino razsvetljuje luč, ki prihaja od Matere dobrega sveta in vodi k solncu posvečujoče milosti božje.

Nevarna tema so dvomi duše. V takšnih dvomih in negotovostih se je nahajal, pa je bil od njih silno preganjan in trpinčen mladi Francišek Salezij, patron Salezijancev, in sicer tako močno, da je bil blizu pogubne obupnosti. Tedaj je pokleknil tja pred podobo Matere božje in je vdano prosil Marijo za dober svet. In namah je postalo svetlo v njegovi duši, je postalo mirno v njegovem srcu. Solnce modrosti je zasijalo v njegovo preplašeno

srce in mu je sijalo do zadnjega utripa. Bridko iskušani mladenič je postal po Mariji duhovnik, škof, spoznavalec, cerkveni učenik. — Tema in noč je v duši, kadar se gre za poklie, kadar se gre za izvolitev potrebnega stanu. Pa pri Mariji najdeš, dragi moj, odločbo, najdeš tolažbo, najdeš pomoč. Poklekni pred Mater dobrega sveta ter jo prosi za svet, in izvolil si boš poklie in stan, v katerega te vabi in kliče božja previdnost.

Marija dobiva po čiščenju njene prednosti kot srednice daru dobrega sveta za-služeno zadostitev. Če častimo Mater dobrega sveta, ji izkazujemo zaupanje, ki služi v zadoščenje za nemarno nezaupanje, ki ga ima toliko ljudi do Marije. O, da bi mogli v eni podobi videti vse zaupanje, ki prihaja od čiščenja Matere dobrega sveta! Tam v tihi noči vzdihuje oče, kaj naj stori, da bodo otroci pridni, da se bodo pošteno preživeli. Skrbni oče moli in prosi: Marija, mati dobrega sveta, razsveti me! Tam v samoti premišljuje in modruje blaga mati, kako bi rešila izgubljenega otroka. Zanj prosi in prosi: Marija, mati dobrega sveta, pomagaj mi!

Tam hrepeni in koprni učencee po svetem duhovniškem stanu. Toda z učenjem ne gre in ne gre. Poln trdnega zaupanja pa kliče k Mariji: Mati dobrega sveta, prosi za me! In mladenič je dovršil svoje latinske šole. Kakor cvetoča spomlad se razgrinja pred njim življenje. In zdaj mu pokaže Marija daljne kraje, kjer čakajo neumrjoče duše rešitve, čakajo večnega vzveličanja. In vrli mladenič postane goreč misijonar. Tam kleči dušni pastir ob postelji umirajočega, ki noče nič slišati in znati o spravi z Bogom in s svetom. Kdo naj gane to trdovratno kamenito srce? Pa poln zaupanja moli skrbeči izpovednik: Mati dobrega sveta, podeli nesrečnežu luč spoznanja, kesa, pokore, izpreobrnjenja!

Kaj ne, mili moji poslušalci, to so dokazi živega zaupanja do Marije pomočnice! Leon XIII., blagega spomina, so uvrstili prošnjo do Matere dobrega sveta v Lavrentanske litanije — in to je bil žarek luči, prihajajoč od Matere dobrega sveta. To je bil odlok Svetega Duha v poveličanje njegove svete neveste. Hotel je vernikom reči: Častite Marijo pod tem naslovom in pridobi-

vali bote sebi blaženost, Mariji pa zadostitev za nehvaležnost, ki jo ji pripravljajo nezvesti otroci.

V Jezusovem in Marijinem imenu pobožno zbrani kristjani!

Obrnite zdaj svoje oči na zalo podobo Matere dobrega sveta, katero sem danes blagoslovil, kakor sem posvetil na ime in v čast Matere dobrega sveta prostorno kapelo, ki je prva tega patrocinija v celi škofiji, kakor je obenem prva Marijina cerkveca v Ljutomerski dekaniji.

Poglejte torej v novoposvečeni kapeli altarno podobo in si zapomnite nauke in opomine, ki vam jih daje! Angelj sliko kvišku drži, kakor so nesli angelji imenitno sliko Matere dobrega sveta iz Skadra prek morja v Genazzano, ali kakor so nesli nekaj sveto hišico iz Nazareta najprvo na Trsat in ne dolgo po tem v vsemu svetu znano mesto Loreto. Mislim, da je nositelj naše podobe Marijin angelj varih, sv. Gabriel, ki nam nekako izroča in priporoča Mater dobrega sveta. Jaž vam pa v imenu sv. nadangelja Mihaela, kneza in vodja nebeških čet, čigar čarna slika blesti na desnem slikanem oknu — v imenu sv. Mihaela, pravim, vam velim, kar je Gabriel rekel sv. Jožefu, čigar ljubka podoba se lesketa na levem oknu: Surge et accipe puerum et matrem eius! Vstani, pa vzemi otroka in mater njegovo! (Mat. 2, 13).

Vstanite in vzemite Dete in njegovo Mater, vi, ljubi moji učenci in gojenci! V božjem dečku, ki je učlovečeni Sin božji in ki se nam razodevlje v presveti eharistiji, bote našli moč in krepost, da bote varno hodili po tesni stezi v nebesa. Ko pa molite k Detetu, ne zabite njegove Matere! Kjer je sin, tam mora biti tudi mati. Prosite Mater za dobri svet, in vi se bote krasiли s čednostmi in pri tem bote tudi krás in rečč evet zalaga zavoda. Roža lepša sebe in s tem krási tudi vrt. Bodi torej podoba Matere dobrega sveta vedno vaš labar ali prapor v življenju in smrti!

Vstanite in vzemite Dete in njegovo Mater vi, mnogočastiti gospod Avrelij, ravnatelj, in vsi vaši častivredni sodelavci v vrtu Gospodovem! Od Sina in od Matere bote vedno dobivali potrebnih svetov za

opravljanje svoje težavne in odgovorne apostolske službe. Vodili bote srečno in uspešno ljubo mladež k njenemu božjemu Prijatelju in k njeni božji Materi. Pogrešali ne bote nikdar dobrega, modrega, vzveličavnega sveta, ki ga bote potrebovali zlasti pri novincih pobožne družbe Salezijske. Prosili ste me, da dovolim tukaj novicijati, in jaz sem to podjetje prav rad dovolil z uradnim dopisom od dne 1. septembra 1913 štev. 4182.

Vstanite in vzemite Dete in Mater njegovo vi, mnogočastiti gospod načelnik vse hvale in podpore vredne družbe Marijanišča! Dete je vaša ljubezen, je vaše vzveličanje. Mati njegova pa je vaša svetovalka in vodilja na to pot.

Vzemite Dete in njegovo Mater vi, blagosrčni dobrotniki, ustanovniki in redni udje prevažne družbe Marijanišče, ter še nadalje skrbite za dom Matere dobrega sveta z dobrimi deli usmiljenja, z milimi prispevki in darovi! Bog je oblubil bogato plačilo tistim, ki delijo milošnjo, ki podpirajo dobrodelne naprave. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam danes od mene posvečene kapele in občekoristnega zavoda bodi povedan o miloščini, o telesnih in duhovnih dobrih delih krščanskega usmiljenja naslednji tolažljivi nauk.

Miloščina reši, kakor beremo v knjigi Tobijevi, pekla. Miloščina reši vsega greha in smrti, ter ne pusti duši priti v temo. (Tob. 4, 11). In nadangelj Rafael zatrjuje: Milošnja reši smrti, in ta je, ki izbrišuje grehe in pomaga najti usmiljenje in večno življenje. (Tob. 7, 9). Veliki prerok Daniel je svetoval kralju Nabuhodonozorju, rekoč: Odkupi se svojih grehov z milošnjo, in svoje krivice popravi z usmiljenjem do ubogih! (Dan. 4, 24).

Miloščina zasluži večno življenje, če se deli iz ljubezni do Jezusa. Saj bo večni sodnik na poslednji sodbi rekel tistim, ki bodo stali na desnici: Pridite izvoljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka! Zakaj jaz sem bil lačen, in vi ste me nasitili... Kar ste namreč storili enemu teh mojih najmanjših, to ste storili meni.

Miloščino imenujejo cerkveni očetje nekaki krst, ki izbrše dolg in kazen. Že sveto Pismo pravi: Kakor voda pogasi ogenj, enako ugasi usmiljenje greh. (Eccli. 3, 33.) Slavni škof in mučenec, sv. Ciprijan, pripazuje: „Kakor krstna voda izbrše peklenški ogenj, enako se po miloščini in po delih usmiljenja zaduši greh“. In sv. papež Leon Veliki govori: „Miloščina zatre greh in zabrani kazen večnega ognja“. Se ve, miloščina ali vbogajme se mora deliti s skesanim sreem in pa z ljubeznijo do Jezusa, da doseže svoj učinek. Človek pride tako do izpreobrnjenja in do dobrega izpovedanja.

Miloščina pomnoži zaupanje do Boga in pridobiva začasno tolažbo. V Tobijevi knjigi stoji pisano: Vsi, ki dajejo miloščino, dobijo veliko zaupanje pred najvišjim Bogom. (Tob. 4, 12). In že zgoraj omenjeni slavni sv. Ciprijan imenuje miloščino nedomerno veliko tolažbo za vernike.

Miloščina je najboljša priprava za dobro izpoved in stanovitno izpreobrnitev. Danes sem bral pri sveti maši, ki sem jo služil ob novoposvečenem velikem altarju, evangelj o Caheju, tem tako izrednem človeku. Cahej je rekel Gospodu: Polovico svojega premoženja dam ubogim. In Jezus mu je odgovoril: Danes je došlo tej hiši vzveličanje. Rimski stotnik Kornelij se je izpreobrnil. Bil je po sv. Petru krščen. Pa sveto Pismo pravi o njem, da so njegovi milodari šli pred obličje božje. In najduhovitejši cerkveni učenik sv. Avguštin pristavlja: „Ti milodari so pagani in njegovi družini pridobili milost izpreobrnjenja h krščansko-katoliški veri“.

Miloščina pomnožuje časno blago. Kdor zapusti zavoljo Jezusa svoje posestvo, temu se stotero povrne že na tem svetu. In v bukvah Modrosti beremo: Kdor se usmili ubogega, ta obrestuje. Kdor ubogim deli, ne bo trpel nikdar sile. Po miloščini še ni prišel nihče na beraško palico. Evangeljski mladenič je dal pet ječmenovih kruhov in dve ribi, da nasiti Jezus lačno ljudstvo. Ko so bili pa vsi nasičeni, so na Jezusov ukaz pobrali in so napolnili dyanajst košev s kosci, ki so ostali od peterih ječmenovih kruhov tistim, ki so jedli. (Jan. 6, 9. 12. 13). Jaz sem se večkrat rado-

veden vprašal, kdo je le dobil tistih dvanajst košev kosev. Zdaj sem pa našel in bral pripombo, da je pripadlo vse to blagemu mladeniču, ki je daroval ves svoj živež Jezusu za ubožno ljudstvo. In stari Tobija je prejel precejšnjo vsoto denarja, deset talentov srebra, ko je podpiral siromake, pokopaval mrlice, krepčal znance in sosede. Vdova v Sarepti ni pogrešala moke in olja, ker je rada postregla gladnemu preroku Eliju.

O, delitev milošnje še nikdar ni koga osiromašila, pač pa obogatila! Kaj čuda potem, da so v srednjem veku tako radovaljno postregli in pomogli revežem, beračem, onemoglih vsake vrste. Če je došel ubožec v grad in je bil ravno obed, tedaj je odstopil grajščak beraču mesto pri mizi, ker je cenil in častil v njem Kristusa. To je bila zdrava rešitev socialnega ali družabnega vprašanja. Čast in hvala večnemu Bogu, tu pri vas domuje ta krščanska usmiljenost, tu prebiva ta blažena radodarnost!

O veni Pater pauperum! Veni dator munerum! Pridi Oče ubogih! Pridi delivec darov za dušo in telo! Gospod vam pošlji usmiljenih Samaritanov, izpreobrnjenih Cahejev, darežljivih Magdalen, radodarnih Nikodemov in Jožefov iz Arimateje! Brani vas pa naj lakomnih Judežev! Potemtakem pa skrbite za cerkvene dobre naprave in ustanove, za obrambo mladine, za ohranitev svete vere!

Pri sveti maši, ki sem jo danes pri novoposvečenem altarju služil za vse žive in mrtve dobrotnike in dobrotnice Marijanišča, sem imel vedno v mislih vročo prošnjo: O Marija, mati dobrega sveta, prosi za nas! Svetuj nam vse, kar služi k večji in največji časti božji, kar pripomore k višjemu in najvišjemu vzveličanju neumrljivih, po dragoceni krvi Kristusovi odrešenih duš! Da se bode pa ta moja goreča želja uresničila, molimo prav pridno in prisrčno molitev, katero so Leon XIII. blagega spomina dne 23. novembra 1880 v proslavo Matere dobrega sveta oblagodarili z odpustkom sto dni in s katero sklenem jaz današnjo svojo pridigo:

O najslavnejša Devica, po večnem sklepu Najvišjega izvoljena za Mater večne učlovečene Besede, zakladnica božjih mi-

losti in priprošnjica grešnikov: jaz, tvoj nevredni služabnik, pribežim k tebi, da si milostno moja vodnica in svetovalka v tej dolini solz! Izprosi mi zavoljo najdražje krvi svojega Sina odpuščenje mojih gre-

hov, rešitev moje duše in vse, kar mi je za njo potrebno in koristno! Prosi tudi za zmago svete Cerkve nad njenimi sovražniki in za razširjenje kraljestva Jezusa Kristusa po vsej zemlji! Amen.

II. Letno poročilo o zavodu.

1. Posvečevanje kapele dne 8. septembra 1913.

V nedeljo dne 7. septembra so se prevzvišeni knezoškof pripeljali z vlakom v Bučeečovec, kjer jih je na kolodvoru pričakal in pozdravil v imenu dekanije ljutomerski dekan gospod Martin Jurkovič, g. župnik Weixl v imenu križevske župnije, ravnatelj A. Guadagnini in prof. dr. Kovačič pa v imenu zavoda in družbe „Marijanišče“. Ob cesti iz Bučeečovec do Veržeja je stalo več slavolokov z mlaji in primernimi napisi, ob križih in kapelicah je verno ljudstvo pričakovalo svojega nadpastirja in prosilo sv. blagoslova. Med pokanjem topičev in slovesnim pritrkavanjem zvonov so se Prevzvišeni na krasno okinčanem vozu pripeljali v trg, ki je bil ves v zastavah, in ob cesti so bili razpostavljeni mlaji. Sredi trga pred Marijinim kipom je pod slavolokom¹ bil pripravljen prostor za sprejem. Tu so Prevzvišenega pozdravili: domači g. župnik, župan in poveljnik trške garde M. Ostre, salezijanski provincijal P. Tirone in nadučitelj Šprager s šolsko mladežjo.

Gospodu župniku so mil. Nadpastir pri-

¹ Na slavolokih in v zavodu so bili prav primerni napisi:

1. Za Nadpastirja Mihaela goreče prosi čreda cela.

2. Prevzvišeni, verno ljudstvo prosi Vašega blagoslova.

3. Dobrodošli, prevzvišeni, premilostni Pastir!

4. Na sprejemnem slavoloku:

a) Ekselenca, knez katoliške Cerkve, škof Lavantinski, dobrodošli!

b) Benedictus, qui venit in nomine Domini! (Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem!)

5. Pozdravljen knez, dobrotnik, ki mladino ljubi!

6. Nad kapelo: Danes je došlo zveličanje tej hiši.

7. Salve, Pastor optime! (Pozdravljeni, Pastir predobri!)

jazno odzdravili, češ, da so lanjsko evharistično leto blagoslovili del Marijanišča, zdaj pa bodo posvetili hišno kapelo in dva altarja: Tam le stoji kip Matere božje, ki je vedno varovala Veržejski trg in pripravila pač tudi jutrišnjo svečanost. Tukajšnji prebivalci so zvesti Marijini otroci in častilci.

Gospodu županu so mil. knez pohvalno čestitali k poveljništvu zgodovinski častiljive, mnogokrat odlikovane in daleč na okoli znane trške garde.

Gospodu provincijalu, ki jih je pozdravil, so odgovorili, da je iz njegovega govora razvidno, kako dobro že pozna tukajšnje razmere.

Gospodu nadučitelju so izrekli priznanje, da je on sam mnogo pripomogel k lanjski in letošnji slovesnosti: on je vidni varih mladine, pravi angelj varih, in bo tudi prejel plačilo angelja variha, k čemur mu iz sreča že zdaj čestitajo.

Ljubezno so Nadpastir izrekli pohvalo učencu, ki jih je pozdravil s pesmijo (v IV. zvezku na prvem mestu), in učenki, ki jim je izročila šopek duhtečih cvetlic. Učenci in učenke naj se krasijo s čednostmi, in tako bodo kras šole in kras fare. Cvetica sama sebe lepša v vrtu in s tem lepoteč tudi vrt.

V slovesni procesiji so se potem sveti ostanki prenesli iz župnišča v župnijsko cerkev, kjer so bile večernice. Potem je šla procesija s sv. ostanki v zavod, kjer so se položili v začasno kapelico in opravile so se predpisane molitve, jutrnjice in hvalnice v čast sv. mučencev. Pri vходу je Prevzvišenega pozdravil ravnatelj zavoda z novinci in oratorijanci.

Gospod ravnatelj je govoril pozdrav v nemškem jeziku in dobil od Prevzvišenega enak odgovor, češ, da jih veseli, da morejo

v tako kratkem času že priti h glavni slovesnosti, k posvetitvi hiše božje.

Gojence je deklamiral pesem (na koncu IV. zvezka) v kateri se je premilostnemu knezu posebej zahvalil za darovano okno sv. Mihaela, in Prezvzišeni so mu odzdravili enako srčno, kakor jih je on pogumno pozdravil. Če bo imela Cerkev, katere angelj varih je sv. Mihael, in bodo imeli papež in škofje tako pogumne branitelje, tedaj se jim ni ničesar bati. Jutri bo posvečen vidni tempelj — naj bodo duše gojencev tempelji Svetega Duha!

Drugi dan, na praznik rojstva Marijinega — bil je krasen septemberski dan — so se začeli sv. obredi ob osmi uri.¹ Ljudstva se je od vseh krajev zbralo kakor listja in trave. S krepkim glasom in zelo ginljivo so Prezvzišeni opravili dolgotrajne pa globokopomembne obrede. Poldne je že odzvonilo, ko je bilo posvečevanje končano. Med posvečevanjem sta bili na dvorišču pod milim nehom dve sveti maši. Slovesno sv. mašo pa so opravili na novoposvečenem altarja prevzvišeni knezoškof sami. Bila je blizu ena ura popoldne, ko so Prezvzišeni stopili na oder na prostem in govorili neštiti množici v srce segajoč govor, ki smo ga spredaj objavili. — Marsikomu se je porosilo oko, zlasti mnogoštevilni prekmurski Slovenci so blagovali naše ljudi, češ: Blagor vam, ki imate tako vnetega škofa in jih lahko slišite v domači besedi.

Po pridigi je bilo darovanje v kapeli, in z zahvalno pesmijo se je okoli tretje ure končala veličastna slovesnost, ki ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Poleg domače duhovščine so bili navzoči: okrajni glavar, veleblagorodni gospod Franc Bouvard, dekan Martin Jurkovič, salezijanski provincijal Peter Tirone, župnik Ivan Kuncce od Sv. Jurija ob Ščavnici, kn. šk. dvorni kapelan in duh. svetovalec g. dr. Ivan Tomažič, župnik Weixl, župnik Doberšek iz Sevnice, prof. Kovačič, Fr. Povše, zastopnik salezijanskega zavoda v Rakovniku pri Ljubljani, kapelan Al. Kramaršič od Sv. Jurija na Ščavnici.

Gospod provincijal je mil. knezu napil ter z ozirom na njihov govor pri katoliškem

shodu v Ljubljani meseca avgusta tistega leta 1913¹ obljubil, da bo on in zavod tista tretja četa, o kateri nam poroča rimska zgodovina, ki je klicala: Mi bomo branili domovino. Prezvzišeni so odgovorili, da je to veselo in tolažljivo. Na to so napili v nemškem jeziku z ozirom na vršečo se cerkveno in patriotsko slovesnost svetemu očetu in deželnemu očetu, čigar zastopnik, gospod okrajni glavar Ljutomerski, je bil v občno veselje pričujoč.

Gospod profesor Kovačič se je posebej zahvalil za cerkveni govor, češ, da mu je z ozirom na dobrotnike „Marijanišča“ zlasti ugajala razlaga, da je mladenič, ki je dal Kristusu pet ječmenovih kruhov, nazaj dobil 12 polnih košaric. Premilostni so mu želeli, da bi mu bil njegov trud za Marijanišče povrnjen z bogatimi darovi za ta prevažni zavod.

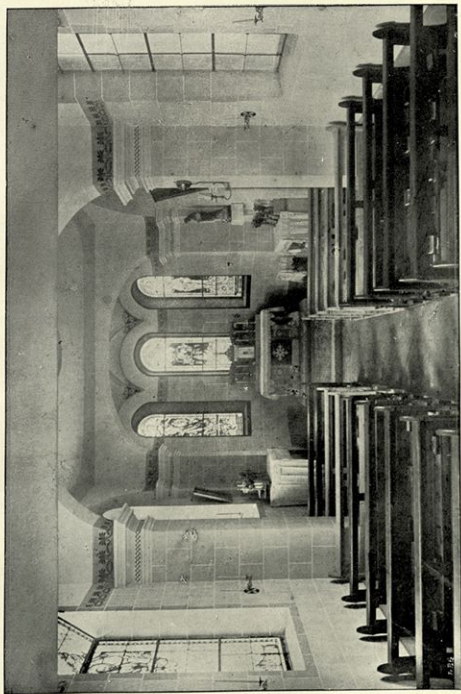
Domači gospod župnik je pojasnil zgodovino kipa Matere božje na trgu, ki je bil prenovljen leta 1820 ali 1823, stal pa je bojda že leta 1760. Prezvzišeni knez so se mu zahvalili za te zgodovinske podatke o tako staročastitem Marijinem kipu sredi Veržejskega trga. Oberem so poudarjali njegove zasluge, katere izpričuje tudi častna medalja, pripeta na njegove prsi kot priznanje 40 letnega zvestega, sadupolnega dušnopastirskega delovanja.

Gospod župan in stotnik Veržejskega strelskega društva se je zahvalil premilostlj. Nadpastirju za prihod, jim je obljubil hvaležni spomin v imenu trga in strelskega društva ter pokazal društveno zastavo iz dobe Ferdinanda II. že raztrgano in razcefrano. Prezvzišeni so si jo z zanimanjem ogledali ter v svojem odzdravu naglašali, da je ta zastava prav vsled svoje starosti tem častitljivejša in dražja. Naj se vrli streleci pod njo tudi v prihodnje hrabro bojujejo za vero, dom cesarja.

Gospod duh. svetovalec in župnik Jan. Kuncce je poudarjal, da je došel k slavnosti, da pokaže nadpastirju svojo vdanost in ljubezen. Premilostnega kneza so te besede vidno razveselile. Zahvalili so se govorniku za to nežnost ter njemu, njegovima tovarišema in vsem farnikom želeli obilo božjega blagoslova, zlasti pri pripravah za

¹ Obred posvečevanja je kratko opisan v 4. zvezku „Marijanišča“ str. 18—19.

¹ Slovensko-hrvatski katoliški shod v Ljubljani 1913. — V Ljubljani, 1913. Str. 294—301.

Notranjščina kapele Matere dobrega sveta.

zidanje nove župnijske cerkve Sv. Jurija.

Končno je gospod okrajni glavar izrazil željo, da bi bili Eks-celencia vedno tako čili in krepki kakor ta dan. Na to so Prezvzišeni odgovorili: Deus exaudiat — Bog usliši!

Medtem je došel brzjav velikega prijatelja Salez-jancev, gospoda prof. Jan. Smrekarja v Ljubljani. Gospod provincial je brzjav takoj prebral zbranim gostom. Glasi se takole: Permissionem humillime peto, absens corpore, praesens spiritu exopto, ut domus Salesiana Versensis sub auspiciis Excellentiae Vestrae vivat, crescat, floreat ad maiorem gloriam Dei et salutem animarum in gaudium Celsissimi ac decus Dioecesis Lavantinae. Excellentiae Vestrae Humillimus servus Joannes Smrekar.

Poslovenjeno: Ponižno prosim za dovoljenje, da telesno odsoten, v duhu pa navzočen izrazim željo, naj salezijanska hiša Veržejska pod okriljem Vaše Prezvzišenosti živi, raste, procvita v večjo čast božjo, v zveličanje duš in v veselje Prezvzišenega ter v čast Lavantinske škofije. — Vaše Prezvzišenosti najponižnejši služabnik J. S.

Prezvzišeni knez so blagemu duhovniku — mladinoljubu odgovorili iz Maribora z naslednjim brzjavom: Singulari laetitia de magnifica consecrationis Oratorii Salesiani cum duobus altaribus, in Wernsee festo Nativitatis B. M. V. peractae, sollemnitate affectus grates intimas Tibi exhibitas volo pro piis votis, quae Deus praepotens benigne ad effectum deducat, retribuendo Tibi caritatem. † Michael, Praesul. Lavantin.

Slovenski: Navdan s posebnim veseljem nad veličastno slovesnostjo posvetitve salezijanske kapele z dvema altarjema v Veržeju, opravljene na praznik rojstva bl. D. M. Vam izrekam iskreno zahvalo za dobrohotne želje, katere naj vsemogočni Bog milostno uresniči, Vam pa povrne ljubezen. † Mihael, knezoškof Lavantinski.

Po skromnem kosilu so se prevzvišeni knezoškof ob peti uri odpeljali zopet na kolodvor v Bučeevoce.

Novoposvečena kapelica Matere božje dobrega sveta pa je odslej svet kraj, kjer predstojniki in gojenci zavoda, veržejski tržani in drugi verniki iščejo tolažbe, sveta,

miru vesti, pomoči v dušnih in telesnih potrebah. Leta 1914 sta zakonska Alojz in Alojzija Ostre v Bunčanih kupila slikano okno sv. Terezije. Na željo in s pomočjo nekega dobrotnika, vnetega častilca Marijinega, se v kapeli v kratkem postavi še oltar Zalostne Matere božje.

2. Znotranje redovne šole.

Zavod Marije Pomočnice za mladeniče, kise žele posvetiti duhovskemu stanu.

Sv. Vincencij Pavljan je rekel: „Nič boljšega ne moremo storiti, kakor da pripomorem k vzgoji duhovnika“. Dandanes čutimo močno pomanjkanje duhovskih poklicev. Skoraj iz vsch misijonskih dežel prihajajo mile prošnje za misijonarje: „Poslajte nam oznanjevalcev vere v pomoč! Zetev je zrela, manjka le ženjecev.“ Pa tudi doma se čuti pomanjkanje duhovnikov. Vneti služabnik božji, častiti Janez Bosko, ustanovitelj salezijanske družbe, je skušal vse, kar bi moglo pozdigniti slavo božjo in pospešiti zveličanje neumrjočih duš. Da bi pomnožil število duhovnikov, je ustanovil mnogoštevilne učne zavode, iz katerih je izšlo na tisoče dobrih, gorečih duhovnikov. V poznejši dobi svojega delavnega življenja se je odločil za napravo, ki jo je moglo roditi — to so besede kardinala Alimonde — edino le apostolsko srce častitlj. Jan. Boska. Poln poguma in gorečnosti za zveličanje duš, je po zgledu sv. Ignacija Lojolanskega, sv. Kamila Leliškega, sv. Klementa Hofbauerja in drugih, ki so šele v poznejših letih dosegli duhovsko čast, ter oprt na svojo lastno izkušnjo, ki jo je imel s takozvanimi „zapoznelimi poklicji“, ustanovil posebne zavode za mladeniče, ki čutijo duhovski in redovni poklic, pa radi svoje starosti ne morejo biti več sprejeti v javne šole in navadne zavode. Svojo ustanovo je izročil v presajo sv. očetu Piju IX. Sv. oče ni le potrdil naprave ampak jo je tudi blagoslovil in je obdaril z odpustki vse one, ki jo razširjajo in podpirajo.

Don Bosko je izročil celo podjetje v posebno varstvo Marije Pomočnice, ter imenoval take gojence Marijine sinove. Uspehi, ki so se pokazali do sedaj, so polni tolažbe. Vsled tega opogumljeni, nadaljujejo

salezijanci z vedno večjo gorečnostjo to koristno napravo in jo priporočajo častiti duhovščini in vsem dobrim katoličanom, ki jim je na srcu ohranitev in razširjenje sv. vere.

Don Rua, naslednik častitlj. Janeza Boska, je v nadi, da je tudi med avstrijskimi in nemškimi katoličani najti mladeničev, ki čutijo v sebi duhovski in redovni poklic, ustanovil poseben zavod v Penango (Zgornja Italija). Iz njega je izšlo nad 100 duhovnikov, katerih okoli 60 deluje v salezijanskih misijonih, v Aziji in Ameriki, drugi delujejo v raznih zavodih ali pa kot svetni duhovniki. Med njimi so izučeni rokodelci, obrtniki, uradniki, ki so čutili poklic za duhovski stan, pa jim zunanje razmere v mladih letih niso dopuščale, da bi se šolali.

Ta zavod za pozne poklice se je l. 1912 začasno preselil v Verzej, kjer so štirje nižji gimnazijski razredi. Tako upamo, da bo preprosti Verzej poslal svoj čas v daljni svet goreče oznanjevalce Kristusovega evangelja med ljudstva, ki še sede v temi malikovalstva in nevednosti. Začasni zavod v Verzeju služi tedaj vzvišenemu in plemenitemu namenu. Kristusovo naročilo: „Pojdite in učite vse narode“, si je vzel globoko k srcu častitljivi Janez Bosko. Hodil je po Evropi, zidal cerkve, odpiral zavode za vzgojo mladine. Velikokrat je bil v Rimu, dvakrat v Parizu, v Marsilji, v Lijonu in drugih francoskih mestih; bil je na Španskem in v Švici, vsled vednih voženj, potov in skrbi je bil celo izmučen, a njegovo oko je gledalo iz krščanske, posvitljene Evrope še daleč tja čez morje k ubogim divjakom. Bog mu je odprl pot v Ameriko. L. 1875 so odšli prvi misijonarji njegove družbe oznanjevat evangelja v Ameriko. Štiri leta pozneje so se salezijanski misijonarji naselili v Patagoniji, l. 1886 jih je pozdravila Ognjena zemlja, nekaj let pozneje so začeli misijonariti med divjaki v Braziliji.

Trudili so se, in delo je uspevalo. Danes sta Patagonija in Ognjena zemlja večinoma že pridobljeni za sv. Cerkev in omiko. V velikih naselbinah kažejo neutrudni misijonarji ubogim prebivalcem tistih pokrajin pot do blagostanja, uče jih raznih okdelstev in obdelovati polje. O uspehih

teh in drugih misijonskih krajev poročajo vsak mesec „Salezijanska poročila“. V zadnjem času se je salezijancem odprl misijon tudi v Vzhodni Afriki, v Mosambiku. Od tod, upamo, da prineso salezijanski misijonarji luč sv. evangelja divjim rodovom, raztresenim po raznih otokih Vzhodne Afrike.

3. Prazniški oratorij.

Za zunanje dečke vzdržuje zavod t. zv. oratorij, katerega pomen smo razložili že v štrtem zvezku „Marijanišča“. Tukaj podamo na kratko nadaljni razvoj in delovanje veržejskega oratorija.

Poprečno je obiskovalo oratorij do 130 dečkov, ob večjih praznikih in lepem vremenu več, ob navadnih nedeljah in slabem vremenu manj. Zlasti je treba pohvaliti vrle ogrske Slovence, ki prihajajo v oratorij redno vsako nedeljo in vsak praznik, tudi v največjem mrazu in tešči, da lahko pristopijo k svetemu obhajilu. Poprečno je vsakokrat okoli 70 dečkov pri sv. obhajilu, večsi tudi več. To so sadovi krščanskega nauka, pri katerem se dečki uče, da je dovoljeno vernikom sv. obhajilo tudi brez sv. spovedi, če jim vest izpričuje, da niso v smrtnem grehu.

Ogrski Slovenci imajo krščanski nauk ob enajstih v štirih oddelkih. Učijo jih štirje kleriki, novinci salezijanske družbe, ki so rodoma sami ogrski Slovenci, torej večši ogrskemu narečju. Po večernicah ima pa krščanski nauk štajerska stran v dveh oddelkih.

Krepko se razvija „Družba sv. Alojzija“, ki šteje okoli 70 članov, od katerih jih 50 izpolnjuje redno svoje društvene dolžnosti glede shodov in službe božje.

Na dvorišču smo dobili vrtljak s štirimi trapeci in pa veliko gugalnico, ki sta središče zabave.

Kdor je žalosten, naj pride ob nedeljah ob eni k nam na dvorišče; srce se mu bo smehljalo veselja, ko bo videl živahno tekanje, različne igre in slišal neprisliljeno vpitje in klicanje rediteljev igre. Dobra srca naših zvestih sotrudnic so nam oskrbela več pesmaric, da še bolj navdušimo našo mladino za lepo in pošteno petje. Vsak mesec je kaka gledališka predstava.

Bodi tu izrečena naša najprisrčnejša zahvala velikodušnim darovalkam in vrlim dobrotnicam, ki so šivale opravo za predstave

Dne 12. oktobra 1913 je imel praznični oratorij v Marijanišču svoj jesenski izlet v gorice nad Ljutomerom, kjer nam je za ta dan dal na razpolago svojo vilo g. Matija Zemljič. Dečkov je bilo okoli 150. Večinoma so sprejeli sv. obhajilo v zavodovi cerkvi. Potem je bila v farni cerkvi pridiga o Marijinem materinstvu. Marija je res ljubeznjiva mati našemu oratoriju. Kako težko je na deželi spraviti ob nedeljah toliko mladine skupno v cerkev! Če se to da doseči, je mogoče edinole z Marijino pomočjo: ves naš oratorij je Marijin dar. — Oratorij ima tudi svoje stroške. Kdo jih plačuje? Marija, naša mati, po svojih sotrudnicah. Dečki molijo po sv. obhajilu za svoje dobrotnike, in Marija jih vselej usliši. Kdor ne verjame, naj poskusi!

Mladi izletniki so jo veselo mahnilo proti Ljutomeru. In čemu ne veselo? Saj so vsi opravili svoje verske dolžnosti, saj imajo mirno vest. Kako veselo so kramljali po potu v gorice, koliko nedolžnih opazk, koliko smeha! Dečki so se izvrstno zabavljali. Gospodu Zemljiču bodi prisrčna hvala za tako primeren prostor in za vse, kar je doposlal oratorijancem. Po večernicah v ljutomerski dekanijski cerkvi smo veselo odkorakali proti Veržeju. Bili smo vsi dobre volje do konca. Pozno večer so bila domača veržejska deca še v zavodu. Tisti pa, ki so bili bolj od daleč, so odšli že prej, prisrčno se zahvaljujoč predstojnikom za užitek, ki so ga imeli na izletu.

Dne 8. decembra 1913 so imeli oratorijanci ljubko akademijo na čast Mariji Brezmadežni. G. ravnatelj je dovolil, da je ono noč pred praznikom spalo v obednici 70 ogrskih dečkov, da so mogli do konca prisostvovati. Dne 6. januarija 1914 so pa imeli božičnico. Dečkov se je zbralo do 180 in so dobili majhna darila. Domača godba nas je razveseljevala s krepkimi koračnicami, za navrzek smo poslušali igro „Dva glušca“, ki je povzročila mnogo smeha.

V predpustnem času so oratorijanci igrali „Tri cezarejske mučenike“ v lepih novih rimskih oblekah. Med dejanji sta

krepko svirala v veliko zadovoljnost občinstva godba in orkester gojencev.

V neizbrisnem spominu ostane mladini veržejske okolice praznik Marijinega oznanjenja (25. marca 1914.) Že na vse zgodaj omenjenega dne se je razvilo na dvorišču „Marijanišča“ živahno življenje: dečki so tekali veselo igraje sem in tja, čuli so se radostni vzkliki mladih src; njih srečni pogledi, nezasenčeni od oblakov grešne izprijenosti, so naznanjali, da se bo vršilo nekaj izrednega. Zbrali so se dečki iz široke okolice, prav številno iz sosednje Ogrske, čakajoči slovesnega sprejema v družbo sv. Alojzija. Kapelica je bila prenapolnjena in spovednice oblegane; nad 200 dečkov namreč je prejelo ta dan sv. obhajilo. Tudi veliko odraslih mož in mladeničev je še celo ob dveh popoldne pristopilo k mizi Gospodovi!

Dečki Alojzjeve družbe so imeli ob ednajstih posebno sv. mašo. Kdo naj opiše zbrano pobožnost nedolžnih src, gorečo molitev, kipečo iz duše pobožnega ljudstva, zvonke odmeve mladih grl, oznanjujoče sveto ljubezen do Marije in sv. Alojzija! V srce segajoče se je dvigala pred prestol Matere dobrega sveta ona znana:

„Marija, nebeska Kraljica
in zemlje vesoljne gospa,
o bodi nam vsem pomočnica,
zaupanje, nada srca“.

Po sveti maši se je vršil slovesni sprejem v družbo Alojzijevo. Nad 70 dečkov se je pred podobo sv. Alojzija postavilo v njegovo varstvo. Lahnih korakov so se vrstili pred altar, kjer se jim je nadela mala svetinjšica, znak prijateljskega zavetja angelskega svetnika. To je bil prizor, kakršnega naša Marija še ni videla v svoji bližini, trenutek, ko so se zdeli nedolžna očesa zamaknjena v vrste angelov, prepeljajočih pred nebeskim Jagnjetom pesem, umljivo le nedolžnim srcem. Odrasli, ki so prisostvovali tej slovesnosti, so bili ganjeni do solz.

Na praznik Matere dobrega sveta dne 26. aprila so imeli zopet ogrski oratorijanci akademijo v svojem narečju. Udeležilo se je te ogrsko-slovenske akademije tudi več odličnih gospa in gospodičen iz Belotincev na Prekmurskem.

Sploh se oratorij prav lepo razvija. Dečki imajo vsako nedeljo posebej sv. mašo, sv. obhajilo, kratak govor, petje, igre i. t. d.

Z deco vedno molimo za dobrotnike in po namenih, katere nam oni priporočajo. Prihajajo nam potrdila, da Marija Pomočnica zelo rada uslišava prošnje naše mladine. Zato pa trdno zaupamo v Njeno varstvo, pod katerim hočemo navdušeno in pogumno nadaljevati z našim prazničnim oratorijem.

Oratorijanci imajo tudi svojo knjižnico. Knjižničar ima ob nedeljah mnogo opravila, ker se dečki res prav pridno poslužujejo knjig. Vprašanja, ki nam jih stavijo, ko prečitajo kako knjigo, pričajo da biva tu zelo razumno ljudstvo in nadarjena mladina. Knjig bi za enkrat že bilo, manjka samo denarja za vezavo. Zelo smo hvaležni šentpeterski Marijini družbi v Ljubljani, ki je na priporočilo svojih voditeljev, č. g. župnika Petriča in č. g. kaplana Podbevška velikodušno darovala precej lepih knjig naši knjižnici. Precej knjig smo dobili tudi po rajnem g. Mat. Kelemina, bivšem župniku v Št. Ilju v Slov. gor. Vendar še prosimo blage sotrudnike, da nam blagovolijo poslati knjig, če mogoče vezanih, ali pa denarnih prispevkov za vezavo. Zahvalo dolgujemo tudi ljubljanskim sotrudnicam, od katerih smo dobili mnogo krasnih podob.

Spomladi 1914 se je v oratoriju vpejljala mala hranilnica „Čebelica“, v katero dečki pridno vlagajo svoje majhne prihranke ter se tako navajajo k varčevanju. Za to prekorisno napravo smo dolžni hvalo gosp. nadrevizorju Vladimiru Pušenjaku in Zadrudni zvezi, ki nam je blagodušno podarila hranilne knjižice.

V poročilu o delovanju našega oratorija ne smemo pozabiti treznostnega gibanja, ki je za mladino neizmerne važnosti. Meseca februarja 1914 je počastil naš zavod slavni apostol abstinence p. Elpidij. Tudi predsednik slovenske „Svete vojske“, prof. Kovačič iz Maribora, je imel že dvakrat predavanje za odrasle in za mladino o pogubnosti pijančevanja, in dečkom se ob nedeljskih naukah večkrat razlaga škodljivost in gnusoba pijančevanja, zlasti zganjejitja.

Tako si oratorij prizadeva, položiti v mladih sreih trdno podlago časne in večne sreče. Voditeljem oratorija prizadene to precej truda, a delo za mladino se z veseljem opravlja. Tudi v gmotnem oziru zavod za oratorij veliko žrtvuje, samo leta 1914 se je izdalo za oratorij okoli 1600 K; treba raznih priprav za igre in mladi želodeci so radi lačni in jim diši košček kruha ali čašica kave, za ogrske dečke treba še povrh plačevati brodovino čez Muro, ker so večinoma revnih starišev.

4. Razne cerkvene svečanosti.

Ne samo za mladino, tudi za odrasle skrbi zavod, prirejšajoč razne predstave in poučne shode, zlasti pa v verskih potrebah. V kapeli „Marijanišča“ je l. 1914 sprejelo 65 tisoč oseb sv. obhajilo, od teh jih odpade na zunanje ljudi okoli 22000. Vsako, tudi celo navadno nedeljo prejme veliko ljudi sv. zakramente, zlasti za ogrske Slovence je Marijina kapela v Veržetu postala nekako božja pot. Ker se od pol 5. ure zjutraj v kapeli vrste sv. maše, so lahko ljudje tudi ob delavnikih pri sv. maši. Kolikor je mogoče, duhovniki salezijanske družbe tudi drugod v dekaniji radi pomagajo.

Zlasti pa zavod s svojimi duhovniki, kleriki in gojenci veliko pripomore, da se res veličastno vrše razne svečanosti bodisi v kapeli ali pri farni cerkvi.

God patrona salezijanske družbe sv. Franciška Saleškega (29. januarja) se v zavodu slovesno praznuje Lanjsko leto je imel slovesno sv. mašo v kapeli domači g. župnik L. Janžekovič, slavnostno pridigo pa križevski g. župnik J. Weixl.

Na Svečnico 2. febr. 1914 je bil popolne v zavodovi kapeli velik shod sotrudništva. Kapelica je bila tako polna, da so morali iti možje na kor. Na Murskem polju je že okoli 300 pravilno vpisanih sotrudnikov in sotrudnic. Koncem je sledil blagoslov Marije Pomočnice. Med udeleženci so bili tudi trije zastopniki ogrskih Slovencev iz daljnega Sv. Sebastijana. Po shodu je bila igra „Spoštuj očeta“, v španskih oblekah. Se prej so pa vrle sotrudnice počastile Marijo Pomočnico s krasnimi popevkami.

Procesije pri vstajenju na Veliko oboto pri farni cerkvi se je udeležil ves zavod s svojo glasbo. Posebno slovesno se je obhajal god Matere dobrega sveta, zaščitnice zavoda in njegove kapele. Zjutraj se je kazalo vreme neprijazno, a pozneje je bil najlepši dan, in zbralo se je nenavadno veliko ljudstva. Zlasti prekmurskih Slovencev je bilo zelo veliko in je zato bilo primerno, da je slavnostni govor imel v prekmurskem narečju g. Štefan Kūhar, provizor v Belotincih, slovesno sv. mašo pa je imel g. Ignacij Stuchly, prefekt v Rakovniku.

5. Visoki obisk.

V prekmurskih župnijah somboteljske škofije, ki mejijo s Štajersko, je bila leta 1914 birma. Pri tej priliki je somboteljski škof, grof Ivan Mikeš počastil tudi zavod v Veržeju. Pripeljal se je v Veržej 2. junija popoldne v spremstvu okrajnega predstojnika v Murski Soboti in svojega dvornega kapelana. K sprejemu je prišel ljutomerski okrajni glavar Franc pl. Bouvard, dekan Jurkovič in več gospodov duhovnikov ljutomerske dekanije. Ravnatelj zavoda, g. Avrelj Guadagnini je v lepem nagovoru pozdravil odličnega gosta, v latinskem jeziku ga je pozdravil tudi ravnatelj novega salezijanskega zavoda v Szent-Keresztu na Ogrskem. V zasebni avdijenci je sprejel tudi poklon klerikov, rojenih ogrskih Slovencev, ter jim polagal na sree, naj se navzamejo duha častitljivega don Boska, ter izrazil živo željo, dobiti tudi v svojo škofijo salezijance, ki tako neutrudno skrbijo za blagor duš, posebno mladine, ki se pogubi v brezverstvu, če se ne vzgaja krščansko. V čast visokemu gostu so znotranji gojenci priredili malo predstavo. Ogledal si je natančno ves zavod do zadnje sobice, pohvalil stavbo in ureditev in pristavil sodbo: „Nepotrebne pač nimate ničesar“, zakaj v zavodu je vse preprosto in skromno. Pri odhodu je rekel: „Veržejskega zavoda več ne pustim grajati in obrekovati, ker je tukaj vse v redu“. Iz Veržeja je visoki gost poslal brzojavni pozdrav tudi prevzvišenemu knezoškofu Lavantinskemu v Maribor, ki se je glasil:

Exzellenz Dr. Michael Napotnik, Fürstbischof Marburg.

Institutum Salesianum Wernsee dioecesis meae vicinum inspicieus Excellentiam Vestram ex corde saluto. Mikes, Episcopus Sabriensis.

(„Obiskal sem zavod salezijanski v Veržeju, v bližini moje škofije, ter iz srea pozdravljam Vašo Prevzvišenost. — Mikeš, škof somboteljski“.)

Na ta pozdrav so knezoškof Lavantinski takoj odgovorili s sledečim brzojavom:

Seiner Bischöflichen Gnaden Herrn Johann Graf Mikes Bischof von Steinamanger Wernsee. Kreuzdorf.

Deus Amplitudini reverendissimae retribuatur benevolam Instituti visitationem ac benignam Tenuitatis meae salutationem. Pro futuro quoque recommendo domum Salesianam propriamque personam bonitati optimi Vicini, quem Numen divinum sospitet per plurimos annos!

† Michael, Praesul Lavantinorum.

„Nj. škofovski milosti gospodu Janezu grofu Mikeš, škofu Somboteljskemu v Veržeju:

Bog povrni Vaši Prečastnosti blagohoten obisk zavoda in prijazen pozdrav moje osebe. Tudi v bodoče priporočam salezijansko hišo in sebe dobroti preblagega soseda, katerega naj Bog ohrani mnogo let!

† Mihael, knezoškof Lavantinski“.

6. Vprašanje kmetijske šole.

Če beremo evangelij apostola Janeza in njegove liste, opazimo, da ta apostol posebno poudarja ljubezen. Tudi ustno izročilo pravi o njem, da v svoji visoki starosti vernikom ni drugo govoril kakor: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Ko so ga opozorili, zakaj vedno isto ponavlja, je odgovoril: „To je božja zapoved, in kdor to izpolnjuje, stori dovolj.“ Nekateri reči in resnice so tako važne, da jih treba res vedno in vedno ponavljati in poudarjati. Tudi mi smo v vseh dosedanjih zvezkih „Marijanišča“ in pri drugih priložnostih govorili o kmetijski šoli, ki se ima ustanoviti v veržejskem zavodu pred vsem za Mursko polje. Tudi tokrat je potrebno, izpregovoriti o tem in povedati, zakaj še je ni in kaj je potrebno, da jo dobimo.

Ko so se vršila pogajanja s predstojniki salezijanske družbe radi naselitve v Veržeju, so ti naravnost izjavili, da v prvem času ne morejo otvoriti kmetijske šole, ker družba nima dovolj slovenskih moči za to, in je prevzela zavod v Veržeju le pod pogojem, da začasno prestavi semkaj svoj zavod v Penango-Monferrato na Italijanskem. Razmere so zahtevale, da se dalje ni smelo odlagati, drugače bi šlo vse v izgubo. Strašni dogodki sedanjega časa nam le potrjujejo, da smo imeli prav. Družba pa je pritrčila želji, da se v veržejskem zavodu osnuje vsaj nižja kmetijska šola. Pri tem ostane tudi sedaj. Že minulo leto 1914 se je resno delalo na to, da pride do te šole. Blizu Dunajskega Novega mesta v Unterwaltersdorfu se je l. 1914 postavil nov zavod, kamor bi se polagoma preselili sedanji razredi iz Veržeja in bi se tako dobil prostor. Preden je bilo delo končano, je izbruhnila vojska, ki je prekrizala marsikak načrt. Da v sedanjih razmerah ni mogoče misliti na otvoritev take šole, mora izprevideti vsak pameten človek, saj so še javne šole deloma zaprte.

Ko nastopijo mirni časi in redne razmere, stopi zopet v ospredje otvoritev kmetijske šole, toda že sedaj treba izpolniti razne pogoje, da se pripravijo tla.

1. Zavod še tiči v dolgovih, plačevati treba velike obresti in odplačevati glavnice. Celo podjetje je nastalo le iz prostovoljnih darov, edino ljutomerska posojilnica je dala 10.000 K brezobrestnega posojila izrecno v ta namen, da se osnuje kmetijska šola. Na dobra sreča se tudi zanaprej obračamo. Če bi zavod dobil le desetino od tega, kar se vsako leto zapije in po nepotrebnem zapravda, bi se dalo kaj velikega in obče-koristnega storiti. Pomagajte nam, da čim prej premagamo sedanje težave in še postavimo gospodarsko poslopje, ki je za kmetijsko šolo neobhodno potrebno.

2. Kmetijska šola bi bila v korist celemu Murškemu polju, zatorej je opravileno, da jo okraj tudi podpira. Zagotovilo take podpore se je prosilo le pod pogojem, če šola zadosti postavnim zahtevam, torej uvede primerni učni red in si pridobi pravico javnosti. Vkljub temu takega zagotovila doslej nismo mogli doseči, v zrak pa ne moremo staviti kmetijske šole. Znano

je, da italijanska vlada ni ravno naklonjena redovnikom, pa vendar italijanska država podpira salezijansko kmetijsko šolo v Ivreji. Tudi avstrijska vlada je l. 1914 hotela izročiti v Galiciji salezijancem velik zavod, v katerem bi bila tudi kmetijska šola. Seveda, strašna vojska je to preprečila. Tako dalekovidni ljudje znajo ceniti salezijanske kmetijske šole.

3. Eden glavnih pogojev za ustanovitev kmetijske šole je spoznanje in prepričanje, da je taka šola koristna in potrebna. Lepo in rodovitno je Mursko polje, toda petkrat več bi se lahko dobilo iz poljedelstva, sadjereje in živinoreje, če bi se splošno uvedlo umno gospodarstvo in povzdignilo na ono stopinjo, kakor je po drugih naprednih deželah n. pr. na Češkem, Francoskem, v Švici i. t. d. Dokler ljudje mislijo, da je tako najboljši in boljše ne more biti, kakor so delali njihovi očetje in dedje, tako dolgo se ne čuti potreba in ne spoznava korist kmetijske šole.

4. Odstraniti je treba malenkostne krajevne ozire. Okrajne ceste ne more imeti vsak do svojega zeljnika in železnice ne pred prag svoje koče. Že več desetletij se vleče vprašanje kmetijske šole v ljutomerskem okraju. Kje naj bo? V Ljutomeru ne, na Cvenu ne, pri Sv. Križu ne, v Veržeju ne! Kuriti treba tam, kjer so drva in peč. V Veržeju stoji že poslopje, na razpolago je posestvo, sčasoma se dobe učne moči, katerim ne bo treba skrbeti za pokojnino in vzdrževanje obitelji. Na najcenejši in najhitrejši način pride okraj lahko tukaj do kmetijske šole, treba je le nekaj spoznanja, dobre volje in požrtvovalnosti.

Ti pogoji ne zahtevajo nič nemogočega, njih izpolnitev nam prinese kmetijsko šolo. To šolo smo pa za sedaj skušali vsaj za silo nadomestiti z gospodarskimi tečaji. Kakor l. 1913 se je vršil tudi l. 1914 od 16. do 19. februarja gospodarski tečaj. Predavali so: župnik Rožnik o svinjereji in krmilih, nadrevizor Pušenjak o združništvu in gospodarski politiki, dr. Hohnjec o temeljnih načelih družboslovja, dr. Kovčič o skrbi za človeško zdravje. Udeležba je bila prav povoljna.

Letos je radi vojnih razmer moral tečaj izostati.

7. Vojni odmevi v zavodu.

Koncem julija 1914 so se ravno v zavodu vršile duhovne vaje in je imelo več novincev dobiti duhovsko obleko, ko je zadonela bojna troblja in mesto duhovske obleke so morali odrasli gojenci obleči vojaško sukno. Sveto tihoto duhovnih vaj je v zavodu naenkrat prekinilo glasno petje domoljubnih pesmi. Polni navdušenja so šli mladeniči na kolodvor, njih predstojniki in mlajši gojenci so jih spremljali. V vsem je od začetka vojne do konca marca t. l. odšlo na bojišče, deloma na rusko, deloma na francosko 71 klerikov in gojencev, eden duhovnik je bil poklican za vojnega kurata v Karpate, namreč g. Alojz Dejak, doma iz Ribnice na Kranjskem, pet klerikov veržejskega zavoda deluje v bolnišnicah, več jih je bilo povišanih, štirje pa odlikovani s hrabrostno železno svetinjo. Eden od teh je dobil bavarski vojaški zasluzni križec II. razreda s krono in meči ter bil povišan v častnika.

Zelo ginljiva so pisma, ki jih pišejo gojenci iz bojišča svojim predstojnikom. Iz njih odseva veliko zaupanje v Marijo, pomočnico kristjanov, pa tudi njeno res matersko varstvo.

Le nekaj od teh pisem priobčimo tu čitateljem v vspodbudo.

Neki gojenec piše 11. avgusta 1914 g. ravnatelju:

„... Jutri odrinemo na bojišče. Kam, še ne vem. Šele ko zapustimo kolodvor, bomo vedeli, na katero stran gremo. Pa čemu se bati? Ona, dobra mati je z menoj in pri meni. Vem, da me spremlja njeno varstvo in Vaše molitve.“

Dne 10. septembra piše isti gojenec: „Izgubil sem svoj rožni venec. Prosim, pošljite mi drugega. Pa prosim kmalu, ker bi ne bil rad dolgo brez njega.“

Potem piše isti 15. oktobra: „Dan 5. oktobra mi ne mine iz spomina; ta dan sem dobil prvo pošto od Vas, velečastiti gospod. Molitev Vas vseh, katere me zagotavljate na dopisnici, mi je res pomagala. Komaj 10 minut potem, ko sem prebral dopisnico, in komaj minuto potem, ko sem poljubil rožni venec, ki ste mi ga poslali, me je zadel v hrbet šrapnel. Kroгла je šla od levega boka skozi hrbtišče, potem skozi

desna pljuča med rebra in je pod kožo obtičala. Mrtev nisem bil, pač pa težko ranjen.“

Natančneje je to opisal v pismu 25. oktobra: „Dobil sem povelje, naj vzdružem zvezo z našim bataljonom. Peljal sem se nagloma na kolesu in prislono kolo pri nekem dvorcu, v tem hipu sfrči kroгла skozi moj hrbet od leve na desno. Če bi strel priletel od desne na levo, bi kroгла obtičala ravno — v srečo, bil bi pri priči mrtev. Svojo opravilo sem odložil, kakor sem mogel, in se zavlekel v hišo. Komaj sem bil notri, je kar deževalo šrapnelov skozi okna. Zavlekel sem se v kot, da bi se varoval pred strelji. A kmalu so začele brizgati granate in pred granatami ne varuje noben zid. O Bog, pomagaj mi! Marija pomočnica kristjanov, pridi mi na pomoč! sem vzdihoval. Kakor kača sem se vlekel proti izhodu, da bi zlezal iz hiše v cestni jarek, misleč, da bom tam varnejši. Zunaj samo dim in prah, nobenega drevesa ne vidim ob cesti. Zlezal sem nazaj in se hotel potegniti v klet; hoditi več nisem mogel. V tem mi švignejo v glavo hude misli. Kaj pa če so Francozi v kleti skriti? In če nikogar ni notri, kdo te bo tam iskal in našel, če bi klical za pomoč? In če hiša zgori, se ne moreš rešiti! Čez nekaj časa so granate začele redkeje padati, zlezal sem zopet pred hišo in se naposled splazil v cestni jarek mimo mnogih mrtličev in ranjencev. V jarku sem vsled izgubljene krvi izgubil zavest...“

Sedaj je pa že zopet dobro. Sem že zopet na nogah in hodim na sprehod, lahko jem in dobro spim. Češčena bodi Marija, pomočnica kristjanov!“

Drug gojenec piše:

„V Veržeju se pač mora veliko moliti za nas, zakaj mi očividno čutimo pomoč od zgoraj. Eden dan so padli štirje možje poleg mene, krogle so padale doli v zemljo, mene pa ni nobena zadela. Drugokrat sva bila s tovariseri v strahovitem ognju granat; krog naju jih je bilo veliko ranjenih. Potegnila sva iz žepa rožne vence in se zatekla k Materi božji, ki naju je obvarovala v tej strašni nevarnosti, v kateri sva bila od 10. ure predpoldnem do noči. Tudi v ponedeljek 7. septembra sem bil čudovito obvarovan pri neki gozdni bitki. Izsledovali

smo gozd in zadeli na sovražno linijo. Skočim hitro za drevo in začnem od leve streljati. K meni priskoči tovariš, a komaj odda en strel, pade v moje naročje.“

Eden gojenec je bil poklican k cesarskim tirolskim lovcom in piše: „Živ sem še, in še precej zdrav, a ne vem, kako dolgo. Dvakrat sem že bil v hudem ognju skozi tri dni. Prišel sem srečno iz ognja. Bodi hvala Bogu in Mariji, pomočnici kristjanov, katero mnogokrat kličem. Ona me je zakrila pod svoj plašč pa bo tudi v prihodnje to storila. Upam, da me zopet pripelje v naš zavod v Verzej. Danes me je tukaj pripeljala v naš zavod (v salezijanski zavod v Galiciji), kjer sem opravil spoved in prejel sv. obhajilo. Povem vam, ko sem odprl vrata kapele in zagledal podobo pomočnice kristjanov, sem jokal kakor otrok. V svojem težkem položaju sem našel zopet tolažbo.“

Dal Bog, da naša ljuba domovina Avstrija srečno prestopi te hude čase. Če me več ne bo nazaj, naj bo čiščeno ime Gospodovo!“

Neki gojenec piše: „Sila uči marsikaterega moliti, ki že leta in leta ni hotel nič slišati o cerkvi. Ko vidijo nas iti k spovedi in sv. obhajilu, gredo tudi oni skrivoma. Neko jutro mi reče tovariš: Danes se pa čutim tako srečnega in lahkega, kakor da bi bil na novo rojen. Vprašam ga, zakaj, pa mi odgovori, da je bil prejšnji dan pri nekem tujem duhovniku pri spovedi, ko prej že tri leta ni bil pri sv. zakramentih. Ravno ti neverneži gredo prav pogostoma k sv. obhajilu in k drugim pobožnostim.“

Drugi piše: Prišli smo do nekega poslopja na samem, ki je bilo popolnoma pogorelo. Stopim notri in zagledam na steni nepoškodovano Marijino podobo. Hitro zmolim Zdravo Marijo. V tem hipu, ko stopim iz hiše, se zarije kakih dvajset korakov pred menoj granata v zemljo. Če bi se ne bil pomudil z molitvijo v tisti hiši, bi bil prišel ravno na tisti prostor, kamor je granata priletela.

Iz Vozegov piše gojenec V. M. 21. januarja 1915 med drugim: Pravi čudež je, da smo še vsi (namreč gojenci) dobro ohranjeni vkljub hudim naporom, pomanjkanju in vedni smrtni nevarnosti, postali smo celo

vzor drugim bojevnikom. Odkrito priznam, da bi ne mogel nikdar vsega tega prenesti, kar je že prinesla ta strašna vojna, če bi ne dobival pomoči in varstva od nebeške matere. Kdo drugi je dal meni in tovarišu T. moč, da sva prostovoljno krila celi vod, ki se je raztepen moral umakniti pred sovražnikovo premočjo. Prišla sva potem sama v strahoviti dež sovražnih krogel, kar obsipali so naju s krogli, pa vkljub temu sva ostala nepoškodovana. To je bilo pri La Planquette 31. avgusta m. l. in ta strašni dan sva s tovarišem popolnoma posvetila svoje življenje presveti Devici, pred njene noge sva položila vse svoje trpljenje in težave, ter se zaobljubila, da bova v duhu Don Boskovem vedno in povsod pospeševala Marijino čast, njena služabnika hočeva biti do zadnjega vzdihljaja.

Od 18. avgusta do 26. septembra sem bil neprestano v silno krvavih in srditih bojih. Izprva sem bil na levem krilu velike vojne pred Metzom, potem se je pa naš oddelek ločil in smo preganjali sovražnika 25 klm. daleč, dokler nismo trčili ob francosko dobro zavarovano artilerijo in ob izborno četo francoskih alpskih lovcev. Bili smo preslabi, da bi mogli še dalje zasledovati sovražnika. Naše izgube so bile velike, francoske pa še enkrat večje.

Dne 26. oktobra sem imel prvič priložnost, sprejeti sv. zakramente. Kaj je moje srce ta dan občutilo, ne morem popisati. Drugič sem imel priložnost sprejeti sv. zakramente v majhnem obmejnem mestecu M. Ginljivo in vspodbudno je gledati, kako na stotine vojnih tovarišev kleči pred tabernakljem in pristopa k mizi Gospodovi. Marsikateri je prej pozabil že Očenaš moliti, sedaj pa prav pridno prebira jagode na rožnem vencu.

Dne 7. marca 1915 piše zopet iz Vozegov gojenec V. K., s kakim veseljem so v njegovi kompaniji sprejeli poslane mu podobice. Bilo jih je premalo, zakaj „naši vojaki so večinoma postali otroci Marijini, ter visoko čislajo podobice Marijine“. V duhu se hoče vdeležiti duhovnih vaj, ki so se imele začeti doma v zavodu 9. marca. „Ko stojim na straži, lahko prav lepo premišljam in snov za premišljevanje mi podaja vedna smrtna nevarnost. Da, smrtna nevarnost me je že mnogo naučila s svojim

trdim železnim jezikom. Sklenil sem z naprej res sveto živeti, biti pravi Gospodov učencec po vzgladu Don Boska. Dal Bog, da mi nikoli ne izginejo iz spomina vtisi, ki so se mi vtisnili v sree, ko je pri Sp. strel za strelom težke francoske artilerije letel na nas, ko sem bled in kakor brez življenja gledal v krvi drage tovariše, ki so še malo prej bili polni življenja, ko so v strašnem dežju sovražnih krogel ječali okoli mene ranjenci. Pa kolikor večja je nevarnost, toliko bolj mi stopa pred oči ljubezen božja, koliko več trpim duševno in telesno, toliko bolj umevam bolečine božjega Zveličarja. Od mladosti me je mati navajala k pobožnosti do Marije, in Marija me nikoli ni zapustila, ona me je pripeljala v mladinsko kongregacijo v M., ona me je pripeljala v svoje svetišče v Veržeju in sedaj v krvavi boj za domovino. Ona me je zmiraj tolažila, ona me je naučila, da zadovoljno nosim križ Gospodov. Ob Marijinem prazniku (25. marca) bom letos daleč proč od Veržeja, a vdan sem v svojo usodo, moja zvezda vodnica naj bodo besede: Vse z Marijo, vse v Mariji, vse po Mariji!

Pismo sem moral prekiniti, ker se v naši kompaniji skupno moli sv. rožni venec.

L. H. piše iz bojišča pri V. 8. marca 1915, kako mu je težko, ko misli, kako se v ljubem mu „Marijanišču“ pridno študira, on pa na bojišču pozablja, kar se je bil naučil. Pa če ga Marija zopet pripelje nazaj, bo s podvojeno marljivostjo zamujeno ponovil.

„Našo kompanijo je 2. marca zadel hud udarec. Bili smo pripravljeni v neki kleti, ko začnejo okoli 5. ure popoldne sovražniki obstreljevati našo klet. Težka

granata je udarila v sredo med nas, mnogi so bili na mestu ubiti, drugi ranjeni. Tisti del kleti, kjer sem bil jaz, ni bil naravnost zadet, a zračni pritisk nas je vrgel na tla, ranjen pa ni bil nobeden. Iz sosednjega oddelka se je slišalo glasno stokanje in kričanje, nekateri so prihiteli ven čisto črni v obrazu in kakor brez pameti. Ranjence so hitro spravili v drugo, bolj varno klet, a ravno ko je sanitetno osebje obvezavalo ranjence, vdari med nje druga granata in skoraj nobeden ni ostal živ. Pogled je bil strašen, nekaterim je odtrgalo glavo, drugim roke, tretjim noge, nekatere popolnoma razmesarilo. Nekateri mojih tovarišev so zbežali v tisto klet, da bi se tam zavarovali, in to je bila njihova smrt. Tudi jaz sem hotel notri, a pri vratih me je zadržal neki znotranji glas in ostal sem zunaj. V tem pride neki ranjenec in me prosi, da ga obvezem. Med tem opraviлом pa se je že zgodila nesreča, meni pa se nič ni zgodilo. Tisočerna hvala naši dobri materi Mariji! Njej pripisujem svojo rešitev in pa gorečim molitvam v Veržeju. Med mrtvimi sem jih poznal več, ki so bili zelo pobožni. Spočetka se mi je to hudo zdelo, a sedaj vidim v tem dokaz božje dobrote. Gotovo so umrli srečne smrti. Dolej mi je vse boljše izteklo, kakor sem mišlil in upam, da se zdrav vrnem v zavod v Veržeju.“

V zavodu se prav pridno moli za vse naše vojake, posebno še za prijatelje in dobrotnike. Vsak petek se opravlja za nje sv. križev pot, večkrat se daruje zanje sv. obhajilo.

Upamo, da bodo molitve iz Marijinega svetišča v Veržeju izprosile veliko blagoslova za naše vojake na daljnih bojiščih.

8. Ustanovniki „Marijanišča“ do konca leta 1914.

Ustanovniki so tisti udje, ki plačajo 100 K ali več ali podarijo kaj drugo v toliki vrednosti, tudi sotrudniki ali sotrudnice, ki naberejo 100 ali več K.

Nj. Prevzvišenost knezoškof dr. Mihael Napotnik, Maribor.

Baša Andrej, Cmurek.	Kosi Marija, Gradec.	Rožman Treza, Ilijaševci.
Bohanec Ivan, dekan, Šmarje.	Košar Franc, Verzej.	† Rožman Franc, Verzej.
B. P. v K.	Košar Marija, Verzej.	Saboti Filip, Verzej.
Bračko Ivana, Sv. Jurij v Sl. Gor.	Kovačić dr. Fr., Maribor.	Saboti Marija, Verzej.
Budja Franc, Banovci.	† Kovačić Franc, Verzej.	Skuhala Andrej, Banovci.
Budja Marija, Banovci.	Kozar Liza, Verzej.	Slavič Gera, Grabe.
† Budja Matjaš, Banovci.	Kralj Franca, Ilijaševci.	Sršen Alojz, Verzej.
Čizek Josip, dekan, Jarenina.	Kralj Marija, Ilijaševci.	Sršen Fr. ml., Verzej.
Čagran Jožefa, Banovci.	Kralj Terezija, Ilijaševci.	Sršen Julijana, Verzej.
Ekert Neža, Cirkovce.	† Kresonja Matija, Verzej.	Sršen Kristina, Verzej.
Farkaš Franc, Ilijaševci.	Kupljen Jakob, Žihlava.	Stermon, zakonska v Ljutomeru.
Farkaš Jozefa, Ilijaševci.	Kurnik Marija in † Franc,	Strahovnik Marija, Velenje.
Golob Eva, Zizki na Ogr.	Sv. Jurij v Sl. gor.	Strnišča Alojz, Verzej.
Gombosa Peter, Salamenci, Ogr.	Meško Martin, župnik, Kapela.	† Šinko Matija, župn. v p., Središče.
Hohnjec dr. Jos., prof. bogosl.,	Mežnarič Liza, Babinci.	Šket Neža, Dramlje.
Maribor.	Neimenovana, Vogričevci.	Štrakl Matej, župnik, Sv. Peter
Horvat Jožef, Verzej.	N. Fr. v R.	pri Mariboru.
Horvat Lovro, Verzej.	Novak Marija, Ljutomer.	Štuhec Gera, Gradec.
Horvat Marija, Verzej.	Ostre Alojz, Bunčani.	† Suta Rupert, dekan, Zavrče.
Hrzič Cecilija in Ivana, Ptuj.	Ostre Alojzija, Bunčani.	Tiplič dr. Franc, zdravnik, Sv. Le-
I. L. v L.	Ostre Martin, Verzej.	nart Slov. gor.
Janžekovič Lovro, župnik, Verzej.	† Pavalec Antonija, Sv. Jurij v	Topolnik Ivan, Banovci.
Jurinec Matija, Banovci.	Slov. gor.	Tržanstvo v Verzeju.
Jurinec Marija, Banovci.	Posojilnica v Križevcih.	Vaupotič Franca, Lokavci.
Jurkovič Martin, dek., Ljutomer.	Posojilnica Gornja Radgona.	Vozlič Leopold, župnik v Spiel-
Koroša Marija, Verzej.	† Puščenjak Anton, Verzej.	feldu.
Korošak Marija, Ilijaševci.	Puščenjak Franca, Verzej.	Vörös Štefan, Ižekovci, Ogr.
Korošak Mihael, Ilijaševci.	Puščenjak Liza, Verzej.	Vrzel Jernej, Ljutomer.
Korošec Fr., nadžupnik, Sv. Križ	Puščenjak Neža, Verzej.	Vurkele Jernej, župnik, Dobje.
pri Rog. Slatini.	Rajšp Marija, Planina.	Wolf Marija, Kalobje.
† Kosi Ana, Verzej.	Rantaša Tomaž, Selišči.	Žvare Franca, Verzej.
Kosi Ana ml., Verzej.	Rožman Jozefa, Ilijaševci.	Žvare Matija, Verzej.
Kosi Franc, Verzej.	Rožman Neža, Ilijaševci.	

Skupaj 92.

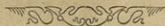

KAZALO.

	Stran
Potrdilo	2
Predgovor	3
I. Pridiga Njih Prezvzišenosti, knezoškofa Mihaela	4
II. Letno poročilo o zavodu :	
1. Posvečevanje kapele dne 8. septembra 1913.	11
2. Znotranje redovne šole	13
3. Prazniški oratorij	14
4. Razne cerkvene svečanosti	16
5. Visoki obisk	17
6. Vprašanje kmetijske šole	17
7. Vojni odmevi v zavodu	19
8. Ustanovniki „Marijanišča“ do konca leta 1914.	22

Slike: Knezoškof dr. Mihael Napotnik.

Notranjščina kapele Matere dobrega sveta.

Pogoji za sprejem v „Marijanišče“.

Mladenič, ki želi biti sprejet v ta zavod, mora:

1. Imeti čist in odločen namen, posvetiti svoje življenje edino Bogu. Kandidat mora iz ljubezni do Boga svojo lastno voljo podvreči volji predstojnika, mora zapustiti marsikatero svojih navad in hrepeneti z vso resnostjo po onih čednostih, ki morajo krasiti duhovnika in redovnika. Kdor išče kaj drugega, kot slavo božjo in rešitev duš, ne bo našel v tem stanu svoje sreče.

2. Biti iz poštene, krščanske družine, zakonskih starišev ter dobrega, odkritega značaja.

3. Imeti vsaj ljudske šole s prav dobrim uspehom. Kdor ni bil že v ljudski šoli med najboljšimi učenci, naj nikar ne upa, da bo mogel v poznejših letih dovršiti svoje učenje. Dobra volja in želja po duhovskem stanu ne zadostujeta!

4. Biti trdnega zdravlja brez vsake telesne hibe. Zavod ni kako zavetišče za bolehave in slabošte ljudi, ki niso za drug poklic; le popolnoma zdravim je mogoče zmagati dolgoletno trudapolno učenje.

5. Tudi se ne sprejmejo taki, ki so bili že v kakem drugem redu.

6. Z lastnoročno pisano prošnjo za sprejem je podati še sledeče listine:

- Izpolnjeno vpraševalno polo, ki se mu prej dopiše.
- Rojstni in krstni list.
- Zaprto spričevalo o pravosti prosilca g. župnika ali kateheta, oziroma predstojnika katoliškega rokodelskega društva. V njem naj se spriča neomadeževano življenje, redno prihajanje k službi božji in pa večkratno prejetje sv. zakramentov.
- Zaprto zdravniško spričevalo.
- Spričevalo o dovršenih šolskih naukih.
- Zagotovilo prosilca ali kake dobre osebe, ki se zaveže, da plača mesečno in vse ostale izdatke.

Učenje.

Učni red je oni avstrijskih gimnazij. Pred vstopom v novicijat je treba dovršiti pet gimnazijskih razredov. Novicijat traja eno leto, zatem sledi trije višji gimnazijski razredi, nato tri leta zasebnega učenja ali leta praktičnega delovanja v kakem zavodu. Po prestani poskušnji štiriletno bogoslovje v osrednjem družbinem semenišču.

Da se gojenci privadijo duhu požrivovalnosti, tako potrebni v redovnem stanu, se vadijo tudi v različnih domačih in ročnih delih.

Mesečnina in oskrba.

Mesečnina znaša 36 kron na mesec. Plačuje se za vsako četrtletje naprej. Obleke, čevlje, poprave, učila itd., kakor tudi zdravila in zdravniško oskrbo morajo gojenci plačati posebej. Kdor želi za vsa leta šolske dobe plačati skupaj, to lahko stori, treba pa, da se o tem poprej dogovori z vodstvom zavoda.

Opomba: V kolikor dovoljuje podpora, ki jo darujejo sodružniki in dobrotniki zavoda, se posameznim mladencem znižja ali celo odpusti mesečnina. Vodstvo zavoda pa si pridržuje pravico, da tistim, ki so naznanili o svojem premoženju nepopravne podatke, ali ki kljub svoji revščini delajo nepotrebne izdatke in njih vedenje ni povoljno, znižajo mesečnino zopet zviša; kajti ne bilo bi prav, da bi tisti, ki ima sam dosti, ali ki ne mara varčevati z denarjem, živel ob miloščne drugih.

Vsak (tudi tisti, ki se sprejme brezplačno) mora prinesiti s seboj toliko denarja, da se iz zavoda more vrniti domov na svoje stroške. Kdor ne more pri vstopu izkazati toliko denarja, se ne sprejme.

Gojencem se napravi račun vsako četrtletje. Vodstvo zavoda prosi, da se mu dopišeja točno dogovorjena mesečnina in se mu prihrani nepriljetno in mučno dopisovanje. Vodstvo si pridržuje pravico, da odpošlje onega, za katerega se ne plačuje redno.

Za pranje in likanje je plačati mesečno 2 K 50 v; za rabo postelje in za vstopnino pa 20 kron, od tega se mora plačati polovica takoj po prejetju sprejemnega lista, ostalo pa pri vstopu v zavod.

Vstopnina se ne vrne, čeravno bi gojenc bival le kratko časa v zavodu. Kdor zamudi plačati o pravem času vstopnino, se smatra nesprejetim in zato mima pravice, da se mu prihrani v zavodu prostor.

Zavod daje na razpolago le postelje, ne pa posteljne oprave. Ker pa je večkrat težavno, nositi s seboj žimnico, blazine, ruhe, letno in zimsko odejo ter posteljno pokritje, je zavod pripravljen, proti odškodnini letnih 18 kron preskrbeti celo posteljno opravo.

Ako gojenc iz kateregakoli vzroka ostane zunaj zavoda, se mu ne odračuna pri mesečnem računu odsotnost za manj kot dva tedna ter se računa že začeti del 14 dni za pol meseca.

Med velikimi počitnicami se ne dovoljuje gojencem iti domov, ako predstojniki ne pripoznajo važnega vzroka. Potrebni počitek se jim

preskrbi ali v zavodu samem, ali pa v zato pripravnem kraju.

Gojenci ne smejo imeti pri sebi denarja. Pri vstopu ga dajo prefektu, ki ga hrani.

Hrana je priprosta in tečna.

Vstop.

Solsko leto se prične meseca septembra. Izjema se dovoli le takim prosilcem, ki so že potrebne pripravljajne nauke za gimnazijo dokončali in zato lahko vstopijo takoj v kak gimnazijski razred.

Oprava.

Pri vstopu naj vsak gojenec prinese s seboj: 2 letni obleki (eno za delavnik, drugo za praznik) in 2 zimski (lístotaki), 1 zimsko suknjo, 3 pare čevljev, 6 srajc, 12 robcov, 6 obrisač, 6 serviet, 3 pare latnih spodnjih hlač, 3 pare zimskih spodnjih hlač, 3 zimske jopiče, 10 parov nogavic, krtačo za zobe, za obleko in za čevlje, glavnik in krtačo za lase, 1 leseni kovček in celo posteljno opravo (toda glej opombo zgoraj).

Na vsakem kosu obleke in na perilu, ki se prinese seboj, naj bo prišit košček belega platna, da se more nanj napisati številka perila; razen tega naj bodo na vsakem kosu ali prišite začetne črke imena, ali še bolje cel priimek.

Vodstvo zavoda si pridrži pravico, vsak čias odsloviti gojence, ki se nečejo pokoriti hišnemu redu, ali ki bi bili nevarni drugim gojencem in duhu zavoda, kakor tudi one, ki niso marljivi in imajo malo ali pa prav nič uspeha pri učenju.

Pri dopisovanju naj se blagovoli vsakokrat razločno ponoviti naslov.

Pristavi naj se tudi znamka za odgovor.

Naslov za pošiljatev je:
Salezijanski zavod „Marijanšče“ v Veržeju,
pošta Križevci (Štajersko).

Naslov za pošiljatev po železnici:
Marijanšče v Veržeju,
postaja Bačecovi (Štajersko).

Učenje.

Učenec je pri vsaki gimnaziji. Prvi razred v prvi letnici je običajno prvi razred gimnazije. Navedeni razredi so: 1. razred gimnazije, 2. razred gimnazije, 3. razred gimnazije, 4. razred gimnazije, 5. razred gimnazije, 6. razred gimnazije, 7. razred gimnazije, 8. razred gimnazije, 9. razred gimnazije, 10. razred gimnazije, 11. razred gimnazije, 12. razred gimnazije, 13. razred gimnazije, 14. razred gimnazije, 15. razred gimnazije, 16. razred gimnazije, 17. razred gimnazije, 18. razred gimnazije, 19. razred gimnazije, 20. razred gimnazije, 21. razred gimnazije, 22. razred gimnazije, 23. razred gimnazije, 24. razred gimnazije, 25. razred gimnazije, 26. razred gimnazije, 27. razred gimnazije, 28. razred gimnazije, 29. razred gimnazije, 30. razred gimnazije, 31. razred gimnazije, 32. razred gimnazije, 33. razred gimnazije, 34. razred gimnazije, 35. razred gimnazije, 36. razred gimnazije, 37. razred gimnazije, 38. razred gimnazije, 39. razred gimnazije, 40. razred gimnazije, 41. razred gimnazije, 42. razred gimnazije, 43. razred gimnazije, 44. razred gimnazije, 45. razred gimnazije, 46. razred gimnazije, 47. razred gimnazije, 48. razred gimnazije, 49. razred gimnazije, 50. razred gimnazije, 51. razred gimnazije, 52. razred gimnazije, 53. razred gimnazije, 54. razred gimnazije, 55. razred gimnazije, 56. razred gimnazije, 57. razred gimnazije, 58. razred gimnazije, 59. razred gimnazije, 60. razred gimnazije, 61. razred gimnazije, 62. razred gimnazije, 63. razred gimnazije, 64. razred gimnazije, 65. razred gimnazije, 66. razred gimnazije, 67. razred gimnazije, 68. razred gimnazije, 69. razred gimnazije, 70. razred gimnazije, 71. razred gimnazije, 72. razred gimnazije, 73. razred gimnazije, 74. razred gimnazije, 75. razred gimnazije, 76. razred gimnazije, 77. razred gimnazije, 78. razred gimnazije, 79. razred gimnazije, 80. razred gimnazije, 81. razred gimnazije, 82. razred gimnazije, 83. razred gimnazije, 84. razred gimnazije, 85. razred gimnazije, 86. razred gimnazije, 87. razred gimnazije, 88. razred gimnazije, 89. razred gimnazije, 90. razred gimnazije, 91. razred gimnazije, 92. razred gimnazije, 93. razred gimnazije, 94. razred gimnazije, 95. razred gimnazije, 96. razred gimnazije, 97. razred gimnazije, 98. razred gimnazije, 99. razred gimnazije, 100. razred gimnazije.

Učenec je pri vsaki gimnaziji. Prvi razred v prvi letnici je običajno prvi razred gimnazije. Navedeni razredi so: 1. razred gimnazije, 2. razred gimnazije, 3. razred gimnazije, 4. razred gimnazije, 5. razred gimnazije, 6. razred gimnazije, 7. razred gimnazije, 8. razred gimnazije, 9. razred gimnazije, 10. razred gimnazije, 11. razred gimnazije, 12. razred gimnazije, 13. razred gimnazije, 14. razred gimnazije, 15. razred gimnazije, 16. razred gimnazije, 17. razred gimnazije, 18. razred gimnazije, 19. razred gimnazije, 20. razred gimnazije, 21. razred gimnazije, 22. razred gimnazije, 23. razred gimnazije, 24. razred gimnazije, 25. razred gimnazije, 26. razred gimnazije, 27. razred gimnazije, 28. razred gimnazije, 29. razred gimnazije, 30. razred gimnazije, 31. razred gimnazije, 32. razred gimnazije, 33. razred gimnazije, 34. razred gimnazije, 35. razred gimnazije, 36. razred gimnazije, 37. razred gimnazije, 38. razred gimnazije, 39. razred gimnazije, 40. razred gimnazije, 41. razred gimnazije, 42. razred gimnazije, 43. razred gimnazije, 44. razred gimnazije, 45. razred gimnazije, 46. razred gimnazije, 47. razred gimnazije, 48. razred gimnazije, 49. razred gimnazije, 50. razred gimnazije, 51. razred gimnazije, 52. razred gimnazije, 53. razred gimnazije, 54. razred gimnazije, 55. razred gimnazije, 56. razred gimnazije, 57. razred gimnazije, 58. razred gimnazije, 59. razred gimnazije, 60. razred gimnazije, 61. razred gimnazije, 62. razred gimnazije, 63. razred gimnazije, 64. razred gimnazije, 65. razred gimnazije, 66. razred gimnazije, 67. razred gimnazije, 68. razred gimnazije, 69. razred gimnazije, 70. razred gimnazije, 71. razred gimnazije, 72. razred gimnazije, 73. razred gimnazije, 74. razred gimnazije, 75. razred gimnazije, 76. razred gimnazije, 77. razred gimnazije, 78. razred gimnazije, 79. razred gimnazije, 80. razred gimnazije, 81. razred gimnazije, 82. razred gimnazije, 83. razred gimnazije, 84. razred gimnazije, 85. razred gimnazije, 86. razred gimnazije, 87. razred gimnazije, 88. razred gimnazije, 89. razred gimnazije, 90. razred gimnazije, 91. razred gimnazije, 92. razred gimnazije, 93. razred gimnazije, 94. razred gimnazije, 95. razred gimnazije, 96. razred gimnazije, 97. razred gimnazije, 98. razred gimnazije, 99. razred gimnazije, 100. razred gimnazije.

UNI U

Univerzitetna knjižnica Maribor

SR

25082/1+4 priv.

000508846

COBIS5

ZA ČITALNICO